

påräkna, helst om härvid tillika tages i betraktande, att, efter de beräkningar Komitén anställt, uppförande och inredande af hvarje boställe af omförmälda beskaffenhet svårligen kan uppgå till mera än omkring 1,000 Riksdaler, ett kapital, derå räntan, efter fem procent, jemnt motsvarar den hyresersättning, hvilken nu till kronojägare årligen utgår och hvilken naturligtvis komme att indragas, der kronojägare vore med boställe försedd.

På grund häraf hemställer Komitén underdånigst:

att ett årligt belopp af 2,000 Riksdaler måtte ställas till Skogsstyrelsens förfogande, att i mån af behof användas till anskaffande af tjenliga bostäder med tillhörande mindre egorymd åt kronojägare i de trakter inom de norrländska länen, der sådant finnes vara företrädesvis erforderligt.

f) Kostnads-
fri utdelning
af läroböcker
i skogshushållning
m. m. samt
premier för
författande
deraf.

Då de åtgärder, som från statens sida vidtagas för åstadkommande af en ändamålsenlig behandling af de enskilda skogarne, måste blifva till sina följder verksammare, ju mera de varda af de enskildes frivilliga bemödanden understödda, kan ock ifrågasättas, om ej Staten borde genom utfästande af särskild belöning för dem, som egna sin skog en mera omsorgsfull vård eller utan tvång underkasta sig större uppoffring för skogsodling, söka befordra en rationel skogshushållning. Men, utan att vilja fränkänna dylika uppmuntringsmedel det värde, de kunna förtjena, om de bestämmas efter vissa i sakens natur grundade villkor och med urskiljning lämpas efter förhållandena, har Komitén, särskildt i betraktande af de svårigheter, som inom Norrlands vidsträckta bygder skulle möta vid handhafvandet af den kontroll, hvarförutan någon garanti för premiernas rättvisa utdelande ej står att vinna, afhållit sig från framställandet af något förslag härutiinnan samt i stället mera riktat sin uppmärksamhet på angelägenheten att genom spridande af upplysning om grunderna och villkoren för en rationel skogshushållning kalla den enskilda omtankan till lif. Den framställning i sådan syftning, Komitén uti sitt för-

slag till Skogsordning redan gjort medelst bestämmelsen om skyldighet för Jägmästarne att, i mån öfrige tjensteåligganden det medgifva, meddela befolkningen råd och upplysningar i skogshushållningsärenden innefattar visserligen, i Komiténs tanka, ett steg framåt i den antydda riktningen. Men för flertalet af allmogen skulle behovet af insigter om rätta sättet att sköta och vårda skogen qvarstå ouppfyldt, så framt icke särskilda åtgärder vidtagas för att sätta dem i tillfälle att förskaffa sig erforderliga insigter; och detta ändamål torde kunna vinnas, om Staten besörjer, att allmogen icke är i saknad af lämpliga läroböcker i skogshushållningen med hvad dertill hör. Af dessa kunde allmogen på egen hand förvärfva och genom inhemtande af Jägmästarnes råd och upplysningar vidare utbilda den kunskap, hvaraf den kände sig i behof. Sådane läroböcker torde ock hädanefter mera än förr blifva behöfliga, då, såframt Komiténs förslag rörande ordnandet af hushållningen med de enskilda skogarne antages, skogsodling, hvarom allmogen i allmänhet har endast föga erfarenhet, icke, såsom hitintills, komme att bero af den enskildes godtycke utan i vissa fall såsom en honom åliggande skyldighet påfordras. Äfven skulle det, efter Komiténs förmenande, vara gagneligt att på enahanda sätt söka bibringa befolkningen kännedom om föreskrifterna till hämmande af skogseldar och bästa sättet att dem släcka, hvarsåsom, om alltför ofta visat sig, stor okunnighet bland allmogen råder. Fullt lämpliga handböcker eller afhandlingar i omförmälda ämnen äro emellertid, så vidt Komitén har sig bekant, icke att tillgå. De, som finnas, äro nemligen icke affattade med afseende å de för Norrland egenomliga förhållanden. Och torde det ej heller vara att förvänta, det sådane komma att författas, med mindre den enskilda omtanken genom passande belöning dertill särskildt uppmuntras. På sådant sätt skulle åtminstone i alla händelser ändamålets vinnande fortkyndas.

Med frambärande af dessa åsigter har Komitén funnit sig böra i underdånighet hemställa:

dels att lättfattliga läroböcker i enkel skogshushållning och om skogsodling samt tillika innefattande populär framställning om de till hämmande af skogseld gifne föreskrifter och lämpligaste sättet för eldens släckning måtte, genom Statens föranstaltande och på dess bekostnad, utgifvas för att genom Landstingens eller Hushållningssällskapens försorg bland allmogen i de norrländska länen afgiftsfritt utdelas till det antal, som efter hvarje Orts särskilda beskaffenhet kan anses erforderligt, *dels ock* att en belöning af 500 rdr måtte utfästas åt den, som för omförmälda ändamål författar det bästa arbetet.

Slutord. Innan Komitén afslutar behandlingen af de ämnen, som innefatta eller hafva sammanhang med grunderna för ordnandet af den norrländska skogshushållningen i allmänhet, har Komitén ock, i anledning af de handlingar, Komitén fått från Skogsstyrelsen till sig remitterade, att i underdånighet anmäla, det Komitén, som tagit innehållet af samma handlingar under öfvervägande, funnit de deri gjorda framställningar, likasom för öfrigt hvad af enskilda personer eller menigheter är hos Komitén omedelbart anfördt och hemställt i de frågor, Komitén förehaft till pröfning, icke vara af beskaffenhet att föranleda till vidare yttrande eller andra förslag, än Komitén nu underdånigst afgifvit.

Hvad särskildt angår de uti inledningen till detta underdåniga betänkande omförmälda nådiga remisser, angående dels de uti de fyra nordligaste länen meddelade stockfångst- och dylika privilegier och dels förslag till fullständigt ordnande af nybyggesväsendet, har Komitén, som icke underlåtit att vid behandlingen af de frågor, hvilka hitintills utgjort föremål för framställning från Komiténs sida, taga under öfvervägande hvad de remitterade handlingarne innehålla, så vidt detta innehåll kunnat på lösningen af samma frågor hafva inflytande, dock tillika

funnit de ämnen, nämnde nådiga remisser afse, icke, i deras helhet betraktade, hafva den gemenskap med berörda frågor, att Komitén ansett sig böra i omedelbart sammanhang dermed afgifva de yttranden, hvar till de nådiga remisserna ur sådan synpunkt föranleda; utan har Komitén trott sig närmare motsvara det Komitén nådigst lemnade förtroendet genom att i särskilda underdåniga utlåtanden framställa de åsigter, hvari Komitén vid behandlingen af ifrågavarande remisser för öfrigt stannat; och med den uppfattning, som sålunda hos Komitén gjort sig gällande, har alltså Komitén här endast att i underdånighet gifva tillkänna, att de utlåtanden, Komitén i anledning af merberörde nådiga remisser har att afgifva, komma att, hvart för sig, till Eders Kongl. Maj:t öfverlemnas.

Slutligen får Komitén tillika i underdånighet meddela, att, då det vid fullgörandet af ifrågavarande nådiga uppdrag icke kunnat undfalla Komitén, hurusom den för de norrländska länen gällande lagstiftningen om skogarne i det väsentligaste omfattar äfven Stora Kopparbergs län, Komitén häruti funnit anledning att, änskönt det Komitén lemnade uppdraget icke innehåller något derom, rikta sin uppmärksamhet jemväl å förhållandena inom detta sednare län; hvadan ock Komitén från vederbörande myndigheteter derstädes infordrat enahanda uppgifter som från myndigheterna i de norrländska länen. Som det likväl icke lyckats Komitén att erhålla sådane uppgifter från alla de myndigheter, till hvilka Komitén i berörda hänseende haft att vända sig, och en del af de uppgifter, som inkommit, varit mer eller mindre ofullständiga, har Komitén nödgats afstå från försöket att lemna en sammanfattad redogörelse för skogsförhållandena inom det nu ifrågavarande länet, helst Komitén icke utan ett alltför betänkligt öfverskridande af de gränсор, som genom det nådiga uppdraget blifvit för Komitén utstakade, kunnat genom resor inom samma län skaffa sig närmare kännedom i ämnet. Men de uppgifter från detta län, som blifvit Komitén tillsände, äro emellertid icke utan betydelse, ity att de synas bekräfta

den ur nu befintlig gemensamhet i lagstiftningen härledda förmodan, att, om än till följd af särskilda omständigheter, de der föranledt till vissa undantag från hvad i allmänhet är stadgadt, skiljaktigheter förekomma, förhållandena i sin helhet inom Stora Kopparbergs län dock icke i någon mera anmärkningsvärd grad afvika från hvad inom Norrland eger rum; och är det i betraktande häraf Komitén vid öfverlemnandet af frågan till Eders Kongl. Maj:ts nådiga bepröfvande anser sig böra i underdånighet uttala den åsigt, att, derest det af Komitén framställda förslag till lagstiftning för de norrländska skogarne skulle gillas och godkännas, något hinder icke synes böra möta för antagande, i de väsentligaste delarne åtminstone, af samma lagstiftning äfven för Stora Kopparbergs län.

De från pluralitetens åsigt i förekommande frågor afvikande meningar, Komiterade, hvar för sig, yttrat, bifogas underdånigst.

Med djupaste vördnad, trohet och nit framhärda

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåter

E. V. ALMQVIST,

J. E. NYSTRÖM.

ERIC HÄGGSTRÖM.

A. M. ÖSTERDAHL.

AXEL FR. KJELLERSTEDT. J. A. ASTRAND.

Stockholm den 21 December 1870.

Chr. Ahlgren.

BILAGOR.

Reservation af Landshöfding Almqvist.

1:o. Inom Komitén har enstämmighet rådt derom, att tillgrepp af annans vexande skog ej kunde hvarken från det bildade omdömet eller från rättslig synpunkt betraktas annorlunda än lika med sådant olofligt tillgrepp, som hänföres till tjufnad, då i båda fallen egaren beröfvas dess rättmätiga tillhörighet och eganderättens helgd trädes lika mycket för nära, men Komitén har detta oaktadt funnit sådana betänkligheter möta vid tillämpningen af denna grundsats på det förslag till Skogsordning för de Norrländska provinserna, Komitén haft att afgifva, att den funnit sig icke böra göra framställning om den ändring i strafflagen, att fällande eller borttagande af annans vexande skog skall anses och bestraffas såsom tjufnad. Af sådan anledning har Komitén i 84 § af Skogsordningen föreslagit, att dylikt brott fortfarande skall såsom åverkan anses och, jemte skadeersättning, bestraffas med böter eller fängelse i högst sex månader. Detta beslut fattades genom det afseende, Komitén tillerkänt ordförandens votum i de fall, der rösterna utföllo å ömse sidor lika.

Ehuru jag sålunda biträdt detta beslut, delar jag icke de åsikter, hvilka såsom hufvudsakligt stöd för detsamma i motiven framhållas, och föranlåtes jag därför att med uttalande af skälen till denna min skiljaktiga uppfattning anföra, hvarför jag ändock understödt det ifrågavarande beslutet.

Komitén anför, att den betvivlar, det tiden för genomförande af en förändring, hvarigenom skogsåverkan skulle få samma namn och samma straff som annat tillgrepp, ännu vore inne och åberopar såsom förnämsta skälen för denna sin åsigt:

att den djupt rotade vanan hos en stor del af befolkningen i de norra orterna att, der tillfälle yppar sig, utan betänkande anlita synnerligen kronans nästan såsom gemensam egendom betraktade skogar, efter Komiténs åsigt, ännu i allmänna tänkesättet har allt för fast stöd, för att detta skulle genom ett så enkelt medel som ett lagbud kunna bringas på fall;

att de praktiska svårigheter, som i anseende till lagskipningens större fordringar i fråga om måttet af bevisning rörande tjufnadsbrott, emot hvad förhållandet är vid åverkan, skulle möta vid tillämpningen af en lag, som förvandlade skogsåverkan till stöld, icke torde låta sig öfvervinnas, förr än befolkningen i allmänhet, efter vunnen insigt om åverkansbrottets egentliga natur och beskaffenhet, finner sig af sin rättskänsla manad att, vid anskaffande af bevisning för den brottsliges fällande, räcka åklagare- och domaremagten en hjälpsam hand;

samt att ett för tidigt genomförande af den ifrågavarande lagförändringen ej osannolikt skulle föranleda, att det åsyftade ändamålets vinnande blefve i hög grad fördröjdt, om icke till och med omöjliggjordt.

Häremot får jag erinra, att, om anledningen till skogsåverkansbrotten inom de Norrländska provinserna under förra tider hufvudsakligen vore att återfinna i befolkningens inrotade vana att, utan betänkande, anlita skogen och att betrakta kronans skogar nästan såsom gemensam egendom, detta numera icke kan anses vara händelsen. Sedan afvittringen till stor del afslutats, skogstillgångarna inom vidsträckta trakter kännbart medtagits och uppmärksam omvårdnad numera egnas kronans skogar, saknar befolkningen ingalunda kännedom och medvetande hvarken om skogens värde och eganderättens betydelse, ens å vexande skog, eller om villfarelsen af fordna tiders uppfattning, att kronans skogar kunde af enskilda till deras personliga gagn saklöst anlitas. Andra skäl måste således förefinnas till skogsåverkningarnes fortgång.

I sådant afseende förekommer mig sannolikt, att dessa äro att återfinna dels i skogsprodukternas på seduare tider vuuna större begärlighet i förening med deras småningom förhöjda, förr ej anade värde; och

dels i det föga afskräckande, som, enligt folkuppfattningen, nuvarande straffbestämmelser för skogsåverkan innebära, helst den delen af befolkningen, som vanligen begär dylikt brott, mera allmänt saknar tillgång till gäldandet af det bötesbelopp, hvarmed brottet bort försonas; samt det sätt, hvarpå böterna skola aftjenas, hvarken anses afskräckande eller medför något egentligt lidande. Talande bevis för dessa åsigter saknas åtminstone icke.

Der den beräknande spekulationen funnit med sina intressen förenligt att inom någon ort använda skogens alster i vidsträcktare omfång än tillförne, hafva åverkningarne å kronans och enskildes skogar i oroväckande grad hastigt tilltagit; men då af någon anledning förändrade åsigter beträffande den afverkade skogens öfvertagande derstädes uppstått, och begärligheten på virke minskats, har den lagstridiga skogsafverkningen åter aftagit och inom kort, snart sagdt, upphört, under det att samtidigt dermed på andra trakter, der den industriella verksamheten uppdrifvit behovet af skogsalster långt utöfver gränserna för en betryggad skogshushållning, tillgreppet af andras vexande skog antagit en utsträckning, som ingifvit de allvarligaste bekymmer.

Häraf framgår, att skogsåverkningarnes till- eller aftagande hufvudsakligast, om ej helt och hållet, måste anses beroende af den begärlighet, de åverkade produkterna för tillfället ega hos industriens målsmän inom orten, samt af det pris dessa, vid tillfället, för skogsalstren erbjuda.

Att fruktan för det straff, hvartill skogsåverkaren efter nu gällande lag gör sig förfallen, ej afhåller honom från brottets begående eller förnyande, vill synas deraf, att just i de trakter, der, under sednare tider, de flesta blifvit sakfällda för dylika brott, åverkningarne ej endast fortgått utan samtidigt dermed, så länge de åverkade skogsalstren hos affärsmännen bibehållit sin begärlighet, än vidare tilltagit; hvilket påtagligen, till en viss grad, härleder sig derifrån, att straffet, efter hvad sakfällda brottslingar jemväl ofta erkänna, icke innebär något afskräckande eller manande till besinning, innan handlingen begås, hvilket, i fall som dessa,

ingalunda härleder sig från öfvervilning eller förhastande, utan är frukten af fullkomligt lugn besinning. Att åverkansbrottet ej anses så vanärande eller för det medborgerliga anseendet förringande som annat olagligt tillgrepp, härleder sig helt naturligt från den mildare straffart, hvarmed förstberörde brott försonas, emot hvad förhållandet är med det sednare; och så länge denna olikhet i straffbestämmelserna kvarstår för brott, som till sin natur äro hvarandra alldeles lika, är sannolikt icke att förvänta, att skogsåverkningarne skola i folkmedvetandet uppfattas till sin rätta betydelse.

Att, efter sättet för vår nuvarande lagskipning, större svårigheter möta för den brottsliges bindande till tjufnads- än åverkansbrott, må visserligen vara sannt, och denna omständighet bör väl icke förbises vid fråga om ändring af straffarten för ett brott, som antagit så betänkelig utsträckning som åverkansförbrytelserne i vissa delar af Norrland; men dervid må jemväl tagas i öfvervägande, huruvida någon synnerlig betydelse bör fästas dervid, att möjligen några färre af dem, som begå dylika förbrytelser, blifva sakfällda, emot det att de, som om brottet öfvertygas, blifva underkastade så allvarlig bestraffning, att densamma ej endast utgör tillräcklig försoning för brottet, utan ock så väl hos den felande som hos befolkningen i allmänhet förmår väcka eftertankan till full besinning ej mindre af brottets verkliga art, än ock af påföljderna för dess föröfvande såväl för den, som begår den brottsliga handlingen, som för dem, hvilka mer eller mindre främja densamma, eller ock, i andra hand, draga fördel deraf.

Min öfvertygelse är därför, att säkraste, om ej enda medlet till förbyggande af skogsåverkningarnes fortgång och det moraliska förderf, de medföra, är att söka i befrämjande af aktningen för lagen och i strängheten vid dess tillämpning för dylika brott, hvilket svårigen lär vinna med mindre, än att likhet i straffbestämmelser stadgas för dessa och andra dermed närmast jemförliga brott, eller så att den, som föröfvar tillgrepp af vexande skog, blir i alla afscenden likställd med den, som begår annan

stöld. Begreppet förvillas alltför lätt af nu gällande lagstadganden, hvarigenom den, som tager kullfällda träd eller endast qvistar eller andra delar deraf, gör sig förfallen till ansvar för olofligt tillgrepp, snatteri eller stöld efter värdet, då deremot den, som emot egarens vilja faller vexande träd och bortförer detsamma, endast skall dömas såsom för åverkan och således kan försona sitt brott med ett mildare straff än den förre.

Ej endast i Danmark, utan jemväl i Norrige, der de omständigheter, som utöfva inflytande på lagstiftningen beträffande tillgrepp af vexande skog, i de flesta fall lära vara med vårt lands nära jemförliga, har sådant tillgrepp redan länge varit hänfördt till och bestraffats lika med andra tjufnadsbrott; och då några anmärkningsvärda olägenheter, såvidt jag kunnat förspörja, derstädes af berörda lagbestämmelse icke förekommit, synes deraf kunna hemtas stöd för antagandet, att en förändring till likhet dermed i vår strafflag skulle kunna genomföras utan andra olägenheter, än dem som alltid i början åtfölja nya lagar, som ingripa i folkets äldre vanor och rådande begrepp.

Med den uppfattning, jag sålunda hyser i denna fråga, skulle jag icke tvekat att lemna min röst till ett förslag, hvarigenom tillgrepp af annans vexande skog hänfördes till samma art af brott samt bestraffades lika med annan tjufnad, derest det uppdrag, Komitén haft sig förelagdt, omfattat hela landets skogsförhållanden; men då detsamma varit inskränkt till endast någon del deraf, och jag ej insett, huru sådana bestämmelser skulle i stofflagen kunna införas, att förbrytelser af enahanda slag skulle på en del orter inom landet hänföras till annan art af brott och på annat sätt bestraffas än på andra, *har jag endast deraf* funnit mig nödsakad biträda förslaget, att tillgrepp af annans vexande skog fortfarande må såsom åverkan anses och bestraffas, helst jag hyser liflig öfvertygelse derom, att den tid icke kan vara aflägsen, då lagstiftningen kommer att *för hela landet* genomföra en på sann rättsgrund bygd och af förhållandena högt påkallad förändring i den syftning, jag antydt.

2:o. Ett verksamt medel till hämmande af den vanvård och förödelse,

hvarför de Norrländska skogarna på vidsträckta trakter hittills varit utsatta, har Komitén trots kunna påräknas genom en småningom bibringad, allmänare spridd, kännedom om grunderna och villkoren för skogarnas rätta vård och behandling. Detta lär dock icke kunna åstadkommas på annat sätt än genom det föredöme, som kan vara att hemta från skogar, der en, efter ort- och lokalförhållanden, på vetenskapliga regler grundad hushållning blifvit införd, hvarigenom, på samma gång framtida skogsbeståndet betryggades, egaren bereddes en säker, jemt fortgående afkastning af sin skogsmark. Men, då svårigheter möta för införandet af en så beskaffad fullständigt ordnad skogshushållning på enskilda hemmans, vanligen mera inskränkta skogar, har Komitén fäst uppmärksamhet vid de utvägar, hvilka, till gagn i detta likasom i flera andra afseenden, förefinnas till bildande af större, mer sammanhängande skogsegendomar, genom förening af flera från olika hemman afsöndrade jordvidder, företrädesvis lämpliga endast till skogsbruk. På sådana skulle en väl ordnad, efter vetenskapliga grunder uppgjord plan för skogshushållningens bedrifvande med fördel kunna tillämpas och på sådant sätt de utvägar till befrämjande af en förbättrad skogsvård i allmänhet, som Komitén i detta hänseende ansett gagneliga, kunna vinnas.

I 9:e Kap. af förslaget till Skogsordning för de Norrländska Länen har Komitén upptagit de bestämmelser, hvilka densamma i sådant afseende funnit påkallade. Dessa öfverstämman hufvudsakligen med föreskrifterna i Kongl. Förordningen den 6 Aug. 1864 och Kongl. Kungörelsen den 8 Sept. 1868 angående grunderna och villkoren för hemmansklyfning och jordafsöndring, endast med tillägg, som afse, dels framtida betryggandet af nödig husbehofsskog vid hemman, derifrån afsöndring af mark till skogsbruk eger rum, och dels tillsyn i vissa fall öfver skogen vid särskilda, genom jordafsöndring från hemman bildade skogsegendomar.

Då Komitén varit ense ej mindre om det gagn, på sådant sätt bildade, mer omfattande egendomar, företrädesvis afsedda för ett väl ordnad skogsbruk, borde kunna åstadkomma, än ock om vissa af de grun-

der, som borde tillämpas vid jordafsöndring från hemman för berörde ändamål samt om skogshushållningens öfvervakande å de afsöndrade lägenheterna, hade det varit önskligt, att Komitén jemväl blifvit öfverens om några vidare bestämmelser till framtida betryggande af Statens och det allmännas rätt beträffande egendom, der afsöndring för skogsbruk eger rum, och i sammanhang dermed om undanrödjande af de hinder, som, med tillämpning af nu gällande föreskrifter, i vissa fall kunna möta vid så beskaffad jordafsöndring, äfvensom om något verksammare medverkan från Statens sida till befrämjande af skogshushållningen å sådana skogsegendomar, hvarom nu är fråga. Då likväl så icke varit fallet, har jag, med afseende på dessa frågors betydelse, ansett mig bör framlägga mina enskilda åsigter beträffande desamma,

Genom tillämpning af Komiténs förslag bör visserligen hemman, derifrån jordafsöndring till skogsbruk eger rum, blifva betryggadt mot brist af skog för husbehof, och dess framtida oberoende derigenom till en viss grad befrämjadt, men någon säkerhet att hemmanet fortfarande må ega förmåga att bära och fullgöra detsamma åliggande utskylder till Stat och Kommun vinnes icke derigenom. Hemman finnas, helst i aflägsna fjell- och skogstrakter, der jordbruket och boskapsskötseln är så inskränkt, att skogen måste afses ej endast till onera och utskylder, utan ock i viss mån till fyllande af åboens egna lefnadsbehof. Å sådana hemman skulle ifrågakommande jordafsöndring, strängt taget, ej böra medgifvas, då den inskränkta säkerhet, detsamma redan förut innebär för hemmansräntans och öfriga allmänna utskylders fullgörande, genom afsöndringen än mer förringas. Pröfningen i detta afseende måste dock bero på hemmanets naturliga förmåner och läge, åboens arbetsdrift och duglighet samt flera andra omständigheter, hvars säkra bedömande i de flesta fall torde blifva förenadt med sådana svårigheter, att sakens afgörande till en viss grad blir beroende af den pröfvande myndighetens individuella uppfattning, stundom möjligen närmande sig godtycke. Detta torde isynnerhet kunna inträffa, der jordafsöndringen komme att omfatta någon väsentligare del

af hemmanets egovidd, hvilket oftast lærer blifva fallet, der densamma afses för skogsbruk, hvars inflytande på hemmanets förmåga att fortfarande bära derå belöpande utskylder i de flesta fall torde blifva svårt att rätt bedömma. Den obestämdhet och osäkerhet, hvilken på detta sätt kan förekomma i frågor af så stor betydelse som denna, anser jag, så vidt möjligt är, borde undanrödjas till befrämjande af såväl Statens säkerhet som enskildt bästa.

I detta fall har det förekommit mig, som de olika intressen och särskilda omständigheter, hvilka dervid böra tagas i öfvervägande, bäst skulle förlikas derigenom, att en lämplig del af hemmanets skattetal öfverfördes på den afsöndrade egorymden, då densamma uppginge till eller öfverstege en viss andel af hemmanets hela jordområde samt vore af det omfång och den beskaffenhet, att densamma ansåges kunna såsom särskild skattelägenhet upptagas. Om i sammanhang dermed stadgades, att skogen å afsöndrad jordlägenhet, som hufvudsakligen afsåge skogsbruk och derå någon del af hemmanets skattetal blifvit öfverfördt, skulle vara underkastad enahanda tillsyn och kontroll, som, jemlikt bestämmelserna i Kongl. Maj:ts Nådiga Förordning den 29 Juni 1866, är föreskrifven beträffande skogen å skatthemman, hvilket bildas af nybygge, som anläggas efter nämnde dag, så torde någon grundad anledning att befara, det sålunda uppkommet skogshemman icke fortfarande skulle lemna enahanda säkerhet för hemmansräntans och öfriga utskylders fullgörande, som detsamma vid afsöndrings- och skattläggningstillfället pröfvades innebära, icke kunna uppstå. Säkerheten för hemmansräntans och öfrige allmänna utskyldernas bestridande från det genom jordafsöndringen förminskade hemmanet borde ock bäst befrämjas, då skattetalet i förhållande derefter nedsattes.

Då ifrågasatt jordafsöndring icke omfattade eller öfverstege hemmanets halfva egovidd och ej uppginge till minst 500 tunland, motsvarande 2,800 kvadratreffvar, duglig skogsmark, torde dock särskildt skattetal densamma icke åsättas, till förekommande deraf att allt för små hemmans-

lägenheter ej må uppstå, och att så inskränkta skogsområden ej må till sjelfständiga skattetal bildas, att ordnad skogshushållning derå icke kunde med fördel införas, i händelse andra skogsområden icke komme att dermed förenas.

På samma sätt och i likhet med den undersökning, Komitén föreslagit att hållas å hemman, derifrån jordafsöndring till skogsbruk ifrågasattes, skulle den närmare utredning och beräkning, som påkallades, då särskildt skattetal ifrågakomme att afsöndringslägenhet åsättas, kunna verkställas. Undersökningen och uppskattningen af den till afsöndring ifrågakommande skogsmarken med derå vexande skog skulle endast påkalla något större noggrannhet och ett fullständigt skattningsförslag öfver afsöndringslägenheten behöfva upprättas. Någon särskild afgäld till hemmanet från en derifrån afsöndrad, till sjelfständigt hemmantal skattlagd lägenhet borde icke ifrågakomma, och den pröfning, hvilken skulle föregå jordafsöndringens beviljande, kunde ock, på sådant sätt, verkställas efter bestämdare och tillförlitligare grunder än nu, hvarigenom såväl Statens som de enskildes säkerhet och fördelar lätt kunde bevakas och tillräckligt betryggas.

Med stöd af de sålunda uttalade åsigterna anser jag, att ett tillägg till Kongl. Maj:ts förnyade Nådiga Förordning angående grunderna och vilkoren för hemmansklyfning och jordafsöndring den 6 Maj 1864, hvarigenom endast skogsmark skulle, under vissa förhållanden, kunna, utan att anses innebära besutenhet, få, vid jordafsöndring, till särskildt hemmantal sättas, vara önskvärdt och af behovet påkalladt.

3:o. Såsom ett sätt att befrämja införandet af en väl ordnad skogshushållning på sådan skogsegendom, som bildades genom jordafsöndring från hemman, har Komitén i 50 § Skogsordningen föreslagit, att, om egare af afsöndrad skogsegendom, som omfattade en vidd af minst 1000 tunnland, låte upprätta särskild, på vetenskapliga regler grundad hus-

hållningsplan för skogens behandling, han vore berättigad få densamma af Skogsstyrelsen pröfvad, med vilkor att ej öfverskrida den afverkning, som vore beräknad i den af Skogsstyrelsen sålunda fastställda hushållningsplanen.

Efter min öfvertygelse kommer den åtgärd, Komitén i detta afseende föreslagit, att blifva utan ringaste betydelse. Har skogsegare beslutat att på sin egendom införa en på vetenskapliga regler grundad skogshushållning och för sådant ändamål bekostat en af skicklig och erfaren jägeritjensteman upprättad hushållningsplan, lär han icke fästa synnerligen stor vikt vid den rättighet, som vore honom medgifven, att få samma plan, om än kostnadsfritt, af Skogsstyrelsen granskad, då han derigenom skulle för all framtid underkasta sig vissa band, beträffande skogens användande. Än mindre sannolikt är det, att berörde berättigande skulle mana någon skogsegare att för den fördel, detsamma innebure, besluta sig för införandet af en förbättrad skogshushållning vid sin egendom. Detta har dock, så vidt jag kunnat fatta, varit meningen med Komiténs berörde förslag.

På de skäl, jag förut anført, tror jag, att det skulle blifva af stor framtida betydelse för Norrlands skogshushållning och näringslif i allmänhet, om, på skiljda trakter, en väl och omtänksamt ordnad skogshushållning infördes, der större sammanhängande skogar förekomma; hvarför jag, i förening med åtgärder till underlättande af jordafsöndring för skogsbruk, derigenom större skogsegendomar småningom kunde bildas, anser det vara af synnerlig vikt, att Staten på lämpligt och verksamt sätt mellankommer till befrämjande af en sådan skogshushållnings allmänna införande.

I sådant afseende har det förekommit mig, som ett verksamt bistånd kunde lemnas den enskilde skogsegaren från Statens sida, utan synnerlig uppoffring för densamma. Om kostnaden för hushållningsplanens upprättande, med hvad dertill hörer, förskötes af allmänna medel, mot åtagande af skogsegaren att antaga och under vissa år följa den upp-

rättade hushållningsplanen, samt att till gäldande af den förskjutna kostnaden låta ett visst antal träd årligen på den skog, som till ordnad hushållning blifvit indelt, för Kongl. Maj:ts och Kronans räkning afverkas och på offentlig auktion till den högstbjudande försäljas, intilldess berörde kostnad, dock utan ränta, blifvit godtgjord, så skulle Staten derigenom ej behöfva vidkännas annan uppoffring än räntan å det förskjutna beloppet. Skogsegaren deremot åtnjöte fördelen att få planen för den framtida skogshushållningen upprättad och pröfvad af insigtsfulla, erfarna män, utan att därför behöfva anskaffa något förslag eller vidkännas annan uppoffring än någon del af afkastningen från skogen första åren efter hushållningsplanens tillämpning. På detta sätt kunde antagas, att de åtgärder, man från Statens sida erbjöde, icke skulle blifva utan resultat eller framtida inflytande på den Norrländska skogshushållningen.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt tillstyrker jag, att 50 § måtte erhålla följande lydelse:

Egare af afsöndrad skogsegendom, den der i ett sammanhang omfattar en vidd af minst 1000 tunland eller 5,600 qvadratrefvar duglig skogsmark, som har för afsigt att vid densamma införa på vetenskapliga regler grundad, efter ort- och lokalförhållanden lämpad skogshushållning, vare berättigad att hos Skogsstyrelsen anmäla sig till erhållande af hushållningsplan, hvilken, efter Skogsstyrelsens förordnande, på Statens förskjutande kostnad, med undantag hvad handtlangningen beträffar, upprättas, mot åtagande af skogsegaren att under viss af Skogsstyrelsen bestämd tid — dock ej öfver tjugo år — tillämpa och noga följa berörde plan samt att, efter afgifvande förbindelse, årligen, efter hushållningsplanens tillämpning, låta ett visst, af Skogsstyrelsen vid hushållningsplanens fastställande bestämdt antal friska, till bjelk- eller sågtimmer dugliga

träd från den ifrågavarande skogsegendomen för Kongl. Maj:ts och Kronans räkning afverkas, att till den högstbjudande på offentlig auktion försäljas, intilldess, genom de sålunda inflytande auktionsmedlen, den af Statsverket förskjutna indelningskostnaden, dock utan ränta, blifvit till fullo återgäldad.

Stockholm den 9 Januari 1871.

E. V. Almqvist.

Reservation af Förste Landtmätaren Nyström i afseende å Komiténs förslag till Skogsordning för Norrland.

§§ 5 och 7.

Enligt dessa förslag till stadganden skulle landtmätare, endast biträdd af jägeritjensteman, undersöka, dels huruvida vid afvittring uppkomne öfverloppsmarker böra användas till kronoparker eller upplåtas åt enskilde, dels ock hvilka delar af oafvittrade marker kunna, med afseende å deras mindre lämplighet för odling, fridlysas från nybyggesanläggningar och föreslås till kronoparker. Då det således vid dessa förrättningar måste utrönas, hvilken mark företrädesvis lämpar sig för odling till åker och äng eller till nybyggesanläggning, och hvilken åter som är mera lämplig till kronopark, samt vid förrättningar å oafvittrade marker derjemte måste beräknas, huru stora egovidder efter markens naturliga godhet och beskaffenhet kunna tillkomma redan anlagda hemman och nybyggen; och då i följd deraf olika åsikter om markens duglighet till odling eller kronopark, om dess naturliga beskaffenhet, eller om densanmas behöflighet för anlagda hemman och nybyggen kunna uppkomma emellan landtmätaren och jägeritjenstemannen, samt framställningar derjemte kunna göras af enskilde, synes det vara nödvändigt, att förrättningarne behandlas såsom vanliga landtmäteriförrättningar, dervid andras än sökandens rätt är i fråga, att Gode-

män således jemväl böra biträda vid desamma, och att stadgandena i öfverensstämmelse dermed ändras.

§ 27, mom. 2.

Jemlikt föreslagna stadgandet i detta moment, skulle nybyggare, som andra gången beträdes med skogsåverkan, vare sig å nybyggets eller annan närliggande kronoskog, straffas såsom för skogsåverkan, samt derjemte förlora besittningsrätten till innehafvande nybygge. Detta tillägg synes ej kunna tillämpas i fråga om förut anlagda nybyggen, enär sådant vilkor vid upplåtelsen ej blifvit fästadt, och emedan, då, enligt allmän lag, straffet torde böra förhöjas för andra resan åverkan, det skulle blifva allt för sträng bestraffning, om åverkaren derjemte förlorade innehafvande nybygge. Skall emellertid det af Komitén föreslagna stadgandet qvarstå, synes detsamma böra utsträckas derhän, att det afser åverkan både på *närbelägen* skog och skog i allmänhet.

§ 42, mom. 1.

Genom förslaget i denna § har Komitén sökt lösa den svåra uppgiften att bevara för framtiden skogarnes grundmassa på enskildes områden; och har Komitén i sådan afsigt föreslagit förbud mot försågning och utförsel från orten af vissa virkessorter utaf omoget virke. I hufvudsak har jag ock biträdt detta förslag, emedan erfarenheten och de af Komitén upprättade tablåer tydligen ådagalägga, att skogarne med framtida bestånd ej tåla den afverkning, som nu eger rum, att de på flera mils afstånd från kusten i allmänhet redan äro utblottade på gröfre virke och på många ställen äfven hvad byggnadsvirke angår, att deras grundmassa på ett märkbart sätt årligen förminskas, isynnerhet genom utförsel af det omogna virket, och att, om detta förfarande får ohejdadt fortfara och tilltaga i den mån, som moget virke blir medtaget och industrien vänder sig åt det omogna, följden måste blifva, att de Norrländska länen och isynnerhet de nordligaste komma att, oakadt sina rika naturtillgångar, sakna, synnerligast i mera bebodda trakter, annan

skog än små buskar samt derföre och i anseende till de kalla fjellvindarne måhända blifva obeboeliga. Visserligen är ifrågavarande förslag, äfvensom det i 45 § om skogsodling i mer och mindre mån ingripande i den enskildes skogshushållning, och visserligen hade det varit önskvärdt, att sådant kunnat helt och hållet undvikas; men då den enskilde i allmänhet blott synes fråga efter eget intresse för stunden, samt icke tänker på hvad det stora hela kan komma att lida genom öfverdrifven skogsafverkning, och då det måste vara statens skyldighet och rättighet att i det allmännas intresse tillse och öfvervaka, det landet icke göres obeboeligt, utan att skogarnes grundmassa, och således en stormkappa mot fjellvindarne, alltid må finnas i behåll, så torde ock statens mellankomst vara berättigad, samt den enskilde böra tåla det intrång, som deraf kan blifva en följd; och detta så mycket mera, som han icke bör, till skada för kommande generationer och räntetagaren, få använda mera, än hvad hans egendom med framtida bestånd kan afkasta. De föreslagna stadgandena äro i sjelfva verket ej heller så ingripande, ty att den inskilde ej får, utan afseende huru skogen sådant tål, ohejdadt afyttra den omogna skogen, ofta nog mot en högst otillräcklig ersättning, och att han nödgas verkställa skogsodling, om skogen blifvit alldeles förödd, är ju blott öfverensstämmande med hans eget och efterkommandes samt det allmännas verkliga intresse. Norrbottens Landsting och Hushållningssällskap hafva ock uti särskilda framställningar ansett, att staten borde mellankomma i afseende å skydd mot utförsel af ungskog. Men ehuru jag således erkänner statens rätt att ingripa uti den enskildes hushållning, när sådant för det allmännas väl är nödvändigt, och anser det i detta moment föreslagna stadgande icke vara öfver höfvan ingripande, har jag önskat och trott, att detta kunnat vara ännu lindrigare. Jag har nemligen föreställt mig och framhåller nu såsom särskild mening att, ehuru kontrollen derigenom i viss mån försvåras, den enskilde bör ega rätt att, på hvilket sätt som helst och således äfven genom sågning, förädla hvad han af omoget virke behöfver för sitt hus-

behof, och jag anser följaktligen, att ett sådant medgifvande bör inrymmas i stadgandet.

§ 45, mom. 1.

Enligt det i denna § föreslagna stadgande, skulle jordegare vara skyldig att ombesörja återväxt af skog, der skogsmark blifvit så afröjd och förödd, att hvarken fröträd, ungskog eller växande plantor till erforderlig mängd finnas. Då i följd af det rådande och med ortens förhållande öfverensstämmande blädningssystemet de ställen äro mera sällsynta, der skogsodling kan ifrågakomma, och då det äfven är antagligt, att åtminstone en del af dessa kunna blifva besädda endast genom naturens egen åtgärd, vare sig att fröet kvarlemnats i jorden eller kringföres af vindarne, synes det som borde, i afvaktan på naturens verkan, någon tid, t. ex. 5 år, böra få förflyta, efter det fältet blifvit afröjdt, innan åtgärderna för skogsodlingen vidtagas, samt att det föreslagna stadgandet bör i nu antydda riktning förändras.

§ 50.

På sätt det i denna § föreslagna stadgande visar, skulle innehafvare af jordafsöndring vara berättigad att i vissa fall få en uppgjord skogshushållningsplan pröfvad af Skogsstyrelsen, men då ock vara skyldig att ställa sig densamma till efterrättelse. Som denna skyldighet synes öfverväga fördelen af berörde rättighet och skogsegaren måhända derför icke underkastar sin hushållningsplan Skogsstyrelsens pröfning, synes sednare delen af föreslagna stadgandet böra utgå, helst det ej äfven skulle gälla, om pröfvad hushållningsplan ej finnes.

§ 58.

Enligt de af Komitén gjorda beräkningar, grundade på speciella uppgifter, som inkommit från Revierförvaltarne, har kostnaden för utsyningen och kontrollen å kronohemmans och nybyggens samt oafvittrade hemmansområden äfvensom å stockfångstskogarne hittills utgjort i me-

deltal 4,3 öre för hvarje träd, som utsynats. För att undgå den ojemnhet, som uppstått enligt gällande förfaringssätt, äfvensom den svårighet, som skulle uppstå, om kostnaden påfördes och fördelades enligt resereglementet, enär förrättningar för kronans och enskildes räkning böra verkställas samtidigt till undvikande af onödiga resekostnader, har jag biträdt den åsigt, som inom Komitén gjort sig gällande derom, att en lika afgift för hvarje träd borde bestämmas, äfvensom att densamma kunde förhöjas till 6 öre för att med säkerhet utgöra full ersättning för utsyningen och kontrollen å nämnde områden. Då emellertid det blifvit påyrkadt och särskildt framhållet, att afgiften borde utsättas till vida högre belopp, har jag, för den händelse någon förändring i anledning deraf ifrågakommer, ansett mig böra erinra, att den af Komitén föreslagna afgiften är heldre för hög än för låg, enär utsyningar hädanefter skulle ske för 3 år i sender och ej, såsom hittills, årligen, samt resekostnaderna och besväret derigenom väsendtligt minskas, samt enär de utsyningsberättigade väl ej böra betala den skog, som dem för sina hemman, enligt afvittringsförfattningen, hufvudsakligen endast för husbehofvet tillkommer. Skulle, oaktadt dessa och de af Komitén anförda skäl för den föreslagna afgiften, ändock någon förhöjning ifrågakomma, anser jag, att de utsyningsberättigade heldre då böra vara berättigade att betala kostnaderna efter de grunder, som finnas stadgade i gällande resereglemente, hvilket måhända vore rättast.

§§ 59—77.

I fråga om utsyning och försäljning af skogsalster från kronans skogar, har Komitén föreslagit, ibland annat, att virket skall utsynas och utmärkas, klassificeras, sedan utbjudas å auktion i lämpliga poster att betalas pr träd, vidare utstämplas eller förses med kronans märke, samt derefter genom köparens försorg fällas, afforslas och vid först infallande uppbördsstämma efter stämplingen betalas, och slutligen i vissa fall kontrollstämplas.

Varande af den åsigt, att kronan likasom den enskilde bör ega rätt att, på hvilket sätt som helst, förfara vid försäljningen af sina skogsalster, har jag intet emot att förenämnde stadganden qvarstå och, der intet bättre förfaringssätt finnes, efterföljas, endast att sådant ej lägger hinder i vägen för användandet af andra förfaringssätt, derest de finnas vara ändamålsenligare. I sådant afseende har jag inom Komitén förordat och får nu ytterligare framhålla det sätt, som nu användes i Finland och, med några förändringar, synes vara enkelt, mindre tidsödande för Jägeritjenstemännen, rättvist för köparne samt praktiskt. Jag menar, att kronan skulle utbjuda virket att betalas pr kubikfot och ej pr träd. Många olägenheter, som behäfta det ofvan föreslagna förfaringssättet, hvilket till stor del öfverensstämmer med det nu gällande, skulle derigenom försvinna, samt åtskilliga fördelar uppkomma, såsom: först och främst att kontrollstämplingen kunde undvikas och att Jägeritjenstemännen undgingo det mödosamma åliggandet att återsöka och stämpla på rot de utmärkta och försålda träden; sedan att köparen icke nödgades betala odugliga träd, såsom nu ofta händer, enär vid stämplingen icke alltid kan utrönas, om trädet är i mer eller mindre mån skadadt eller icke, och att alla stockar af ett träd kunde blifva stämplade och fria från beslag, hvilket nu ej är förhållandet, då endast rotstockar åsättas stämpel och den stämplade delen ofta måste qvarlemnas i skogen, till följd af trädets skada; vidare att kronan antagligen skulle erhålla högre betalning för virket, då köparen vore förvissad, att han ej behöfde taga för god vara det skadade eller betala det odugliga, och isynnerhet om, såsom jag anser vore förmånligt för både köparen och säljaren, köpesumman, för hvilken borgen ställes, icke behöfde erläggas förr än vid uppbördsstämman året efter det virket i allmänhet skall vara affördt; och slutligen att många af de åverkansbrott skulle upphöra, hvilka uppkomma derigenom, att den, som köpt visst antal träd användbart virke, men får åt sig utstämpladt bland annat något skadadt eller oåtkomligt, anser sig böra hafva någon valuta för hvad han betalt och derföre tillgriper ostämp-

ladt dugligt virke. Det af en annan ledamot i Komitén föreslagna försäljningssätt, nemligen att virket borde utbjudas på auktion att betalas pr träd efter de dimensioner, eller det olika tumtal och längder, som det vid s. k. tumning befinnes inneha, närmar sig något mitt förslag, men synes ej kunna vara antagligt derföre: att särskildt utrop skulle behöfva göras för hvarje dimension, således kanske 10 à 20 för hvarje trakt; att följaktligen lika många särskilda personer kunde få rätt till samtidig afverkning på samma trakt, som utropen anginge; och att, utom det att en numrering af träden skulle erfordras, mycken oreda skulle uppstå mellan köparne vid trädens fällning och afforsling.

På grund af hvad jag sålunda antydt och hos Komitén jemväl framhållit, samt då det af nyss anförda och andra skäl torde blifva nödvändigt att inskränka antalet af de klasser, uti hvilka virket, enligt Komiténs åsigt, bör indelas, helst det ej lämpligen kan utbjudas efter samma klassifikation, utan måste försälas i särskilda poster, såsom ock Komitén föreslagit, anser jag, att till ifrågavarande kapitel bör fogas ett tillägg af hufvudsakligen följande innehåll:

1:o. Derest Skogsstyrelsen så finner lämpligt, må virke från Kronans marker, vid auktion eller under hand, äfven försälas från rot, fäldt eller levererad emot att betalas pr kubikfot; och gäller i sådant fall:

2:o. För hvarje afverkningstrakt utmärkes och klassificeras virket samt utbjudes uti 3:ne utrop. Till det första hänföres storverksträd, till det andra virke af mindre dimensioner till och med 8,3 decimaltums diameter på 16 fots längd med toppstockar af minst 7,5 decimaltum på 14 fots längd, och till det tredje virke af ännu mindre dimensioner — allt utan att rabatt å priset för virke af mindre eller förhöjning deri för virke af gröfre dimensioner inom de särskilda utropen eger rum.

3:o. Virket kuberas och förses med kronans märke, om kronan levererar detsamma vid aflevereringsstället, men i annat fall å de ställen, som vid auktion bestämmas för dess sammanläggning, hvilken, derest ej annorlunda medgifves, bör vara verkställd före Februari månads utgång

efter det försäljningen egt rum. Om tiden för kuberingen och stämplingen, som, der ej annorlunda öfverenskommes, bör vara verkstald före påföljande Mars månads utgång, underrättas köparen genom Jägeritjenstemannen. Vid kuberingen beräknas stockarnes innehåll såsom för cylindrar efter toppskärets diameter, när stocken har 16 fots längd eller derunder och minst 7,5 decimaltums diameter i lilländan, samt efter medeltalet af båda ändarnes diametrar eller medeldiametern i de fall, att stocken har större längd. Virke af ännu mindre dimensioner förvandlas till kubikinnehåll efter beräkning af 100 kubikfot fast mått på 3:ne lass. Trädets bark må ej tagas i beräkning; ej heller mindre delar af tun än linie eller delar af fot för längden. Endast friskt eller dugligt virke beräknas, dock skola såsom friska och dugliga träd anses äfven stammar, som hafva kärnspricka, eller hvilkas yta till någon del finnes vara af vindtorka eller röta angripen, endast skadan ej går djupare, än att af trädet återstår felfritt minst 14 fots längd och 7,5 decimaltums diameter. Vid stubbröta af 2 tums diameter och derunder af räknas 5 fot af stockens längd, men vid betydligare stubbröta afskäres blocket, och utlemnas till köparen endast den oskadade delen, såvida den innehåller minst sistomförmälda dimensioner. Till toppstock räknas ej den del af trädets topp, der flere större grenar inom ett kortare afstånd från hvarandra utskjuta och bilda trädets krona, äfven om stocken ännu har erforderlig längd. Stämpelnmärket anbringas helst i stockarnes lillända.

4:o. Vederbörande Revierförvaltare skall, efter skedd kubering och stämpling, uppgöra och insända räkning för det sålda virket till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som, sedan köparen lemnats tillfälle att yttra sig öfver räkningen, pröfvar densamma och låter uttaga beloppet vid först infallande uppbördsstämma. Skulle köparen inom föreskrifven tid ej afhemta virket, försäljes det för hans risk och räkning, och uttages tilläfventyrs uppkommen brist hos honom eller borgesmännen.

§ 84.

I afseende å den viktiga frågan, huru olofligt tillgrepp af vexande skog skall anses och bestraffas, hafva Komiténs medlemmar stannat uti olika åsigter, i det att ordföranden och tvenne ledamöter ansett tillgreppet böra anses och bestraffas såsom åverkan, på sätt nu är stadgadt och i denna § angifvet, men undertecknad och de öfrige 2:ne ledamöterne trott, att det borde anses och bestraffas såsom stöld. Vål har Komitén, enligt 85 §, föreslagit skärpta bestämmelser för den, som köper veterligen åverkadt gods, eller bidrager till åverkan, genom att anse honom lika med åverkaren, hvilket förslag jag ock ansett mig böra biträda, för den händelse tillgreppet ej kommer att hänföras till stöld; och vål kan det antagas, att skogsåverkan kan något hämmas genom den rörligare verksamhet Jägeribetjeningen skulle få i följd af den förändring i aflöningssättet, som Komitén föreslagit; men något egentligt är dock icke af Komitén föreslaget, som kan i någon verksammare mån hämma åverkansförseelserna; hvarföre desamma torde hädanefter, såsom hittills, komma att fortfara.

Då detta onda emellertid synes böra utrotas eller hämmas med ännu kraftigare medel, äfven derföre att den skugga af demoralisation, hvilken faller på befolkningen i allmänhet, ehuru blott en ringa del är dertill orsaken, bör försvinna; och då, utan detta hämmande, en ordnad skogshushållning svårligen kan uppstå hvarken på Kronans eller den enskildes område, torde här få återupprepas de skäl, som blifvit anförda för och emot detta medel, nemligen stöldstraffets införande.

Redan genom underdånig skrifvelse af den 30 November 1854 anhöll Rikets Ständer, att skogsåverkan måtte såsom tjufnad anses och bestraffas, samt anförde derför hufvudsakligen följande, nemligen: att skogsåverkan, såvidt dermed förstodes tillgrepp af vexande träd på annans egor, i sjelfva verket hade samma egenskap, som annat olofligt tillgrepp och vore att jemföra med tillgrepp af vexande säd, som ansågs och bestraffades såsom tjufnad; att giltiga skäl syntes saknas för

den skillnad lagen gjorde emellan omförmälda särskilda tillgrepp, enär genom båda afhändes en annan hvad honom tillhörde och kränktes hans eganderätt, den der ej vore mindre helig i ena än andra fallet; att såden väl vore en produkt af nedlagdt arbete, men att samma förhållande kunde vara med vexande fruktträd och andra trädslag; att under de förhållanden, som i en förfluten tid måste förutsättas, då skogarne knappast voro tagna i enskild besittning och deras alster egde ringa värde, en viss ofullständig eganderätt till vexande vilda träd hade i lagstiftningen kunnat antagas och dessa träds fridlysning emot tillgrepp derföre stadgas mindre sträng än lagen till fredande af annans egendom; att, om en sådan lagstiftning, hvilken ej läte förena sig med en framskriden bildnings mera bestämda rättsbegrepp, icke desto mindre allt för länge bestått, under det bildningen fortgått och andra förhållanden uppkommit, hvarigenom eganderätten till skog blifvit lika fullkomlig och nödvändig som all annan eganderätt, så följde deraf endast, att lagens förändrande vore desto mera af nöden, då ett långvarigt fördröjande af en sådan ändring kunde hafva framkallat förhållanden, som försvårade dess verkställande, enär den skulle lättare försiggått, om den längesedan blifvit företagen, under det skogsbristen, i förhållande till folkmängden, ännu var mindre i de orter, som deraf besvärades; att denna brist troligen skulle i detta fall ej heller varit så stor, som den vore, och straffen för skogshygge blifvit i samma mån sällsyntare, som de varit allvarsamma och mera svarande mot brottets natur; samt att det säkerligen ej kunde vara annat än lagens slapphet, som förledt så många att blifva förbrytare, och att dessa måste genom lagens kraft afskräckas från att trotsa den, samt lagstiftarne icke genom deras mängd låta afhålla sig från utöfvande af rättvisans fordran. Den år 1855 nådigst tillsatta Komité, som ock enhälligt, hufvudsakligen på enahanda skäl, hvilka blifvit af Rikets Ständer anförda, fann frågan, huruvida fällning och tillgrepp af vexande träd å Kronans eller annans mark, der till nyttjanderätt ej innehades, skulle bestraffas såsom tjufnad, icke från

vetenskaplig synpunkt kunna besvaras annorlunda än jakande, äfvensom att tiden för genomförande af den ifrågasatta lagförändringen vore inne; i öfverensstämmelse hvarmed Komiténs förslag till lagbestämmelser i ämnet ock affattades, likväl med den modifikation, för att icke på en gång öfvergå till allt för stor stränghet, att tillgrepp i skog af löf, ris och dylikt icke skulle betraktas annorlunda än såsom åverkan.

Sedermera och efter det genom Strafflagen af den 16 Februari 1864 ansvaret för åverkan blifvit betydligt skärpt, ehuru icke i enlighet med förra Komiténs berörda förslag, har samma förslag varit under pröfning vid 1868 års Riksdag, men blifvit af Riksdagen afslaget på följande af vederbörande Utskott anförda skäl, nemligen att, äfven om man kunde förbise den ganska väsendtliga skillnaden emellan sådan egendom, hvarå egaren nedlagt något arbete och det vildt vexande trädet, samt den sannolikt på en sådan skiljaktighet grundade föreställningen hos den stora mängden af folket om den större brottsligheten uti ett tillgrepp af den förra än i tillegnandet af skogens naturliga af människohänder dittills ovidrörda alster, skulle en förändring af brottets karakter enligt lagen ostridigt försvåra bevisningen emot den tilltalade. Det vore nemligen redan svårt, att i åverkansmål åstadkomma så mycken bevisning, att den tilltalade kunde ådömas edgång, och sällan vore fullt bevis att tillgå; men om brottet komme att anses och straffas såsom stöld, skulle, enligt utbildad praxis, domaren merändels anse sig förhindrad att ålägga värjemålsed, och följd blefve alltså den, att flertalet af åverkare gingo fria från ansvar, hvilket åter, långt ifrån att medföra minskning af ifrågavarande brott, fast heldre kunde leda till motsatsen i följd af den större sannolikheten af strafffrihet. Dessutom kunde, enligt gällande lag, ansvaret för åverkan redan nu blifva lika högt och i vissa fall högre, än för icke kvalificerad eller itererad stöld, då lagen för åverkan stadgade ända till 1000 Rdrs böter och i svårare fall straffarbete i till och med ett år. Den enda och egentliga skillnaden emellan straffen för stöld och för åverkan vore, att tjufven äfven skulle dömas till förlust af med-

borgerligt förtroende för alltid eller på viss tid, hvilken åtgärd ej syn-
tes vara lämplig för åverkansbrott, hvilka ännu icke af det allmänna
rättsmedvetandet stämplades såsom lika nesliga som stöld, derest ej sär-
skilda omständigheter tillkommo, som försvårade brottets karakter, utan
tvärtom, till följd af många samverkande orsaker, i allmänhet bedömdes
vida mildare. — Pluraliteten i nuvarande Skogskomitée har väl ansett skogs-
åverkan, betraktad från det bildade omdömet ståndpunkt, icke sakna
något af de väsendtliga kännetecken, som utmärka vanlig tjufnad, och
varit öfvertygad således, att den tid skulle komma, då skogsåverkan må-
ste få samma straff som annat tillgrepp, men dock afstyrkt stöldstraffets
införande, emedan dels tiden därför ej ännu skulle vara inne, dels den
djupt rotade och först i sednare tider från åklagaremaktens sida med
tillbörligt allvar bekämpade vanan hos en stor del af befolkningen i de
norra orterna, att anlita synnerligast kronans, nästan såsom gemensam
egendom betraktade skogar, hade i allmänna tänkesättet alltför fast stöd
och kunde ej bringas på fall af ett direkt lagbud, dels de af 1868 års
Riksdag framhållna praktiska svårigheter, i anseende till lagskipningens
större fordringar i fråga om måttet på bevisning rörande tjufnadsbrott,
icke torde låta sig öfvervinnas förr än befolkningen i allmänhet, efter
vunnen insigt om åverkansbrottets egentliga natur och beskaffenhet, fin-
ner sig af rättskänsla manad att, likasom vid vanliga tjufnadsbrott, vid
anskaffandet af bevisning räcka åklagaren och domaremagten en hjälp-
sam hand, dels att ett förtidigt genomförande af den ifrågasatta lagför-
ändringen skulle ej osannolikt hafva till följd, att det åsyftade ändamå-
lets vinnande blefve i hög grad fördröjd, om icke omöjliggjordt, dels
ock att det torde vara mindre lämpligt att antaga en lag, som stämp-
lade en inom viss del af riket begången gerning såsom brott af helt
annan beskaffenhet, än der samma gerning under fullkomligt enahanda
förhållanden föröfvades inom en annan landsort.

Af hvad sålunda blifvit anfördt, framgår otvunget, hurusom menin-
garne i sjelfva verket icke synas vara delade derom, att olofligt tillgrepp

af träd från annans mark ju bör anses och bestraffas såsom stöld; men att meningsskiljaktigheten i denna, på en stor del af befolkningens sedlighet jemväl inflytelserika fråga hufvudsakligen afser *tiden* för lagförändringens införande. För min del och såvidt det är en sanning, att olämpliga lagstadganden ju förr desto hellre böra förändras, anser jag utan all tvekan, att den af lagstiftaren uppdragna skillnad emellan stöld och skogsåverkan utan uppskof bör undanröjas.

Oaktadt nya Strafflagen nu tillämpats i flera år och vederbörande tjänstemän vid Skogsstaten, i hvad på dem berott, med ospard möda sökt att förekomma och till bestraffning leda all slags skogsåverkan, äro dock dessa brott snarare i till- än aftagande. Så förekommo t. ex. nyligen vid ett Ting mera än 100 dylika brottmål, och i en annan ort beslag på icke mindre än cirka 40,000 timmer, hvilket allt tydligen utmärker, att nuvarande straffbestämmelser i ämnet icke äro tillräckligt afskräckande, och anledningen till detta sednare ligger utan tvifvel deruti, att böterna för ifrågavarande brott hellre aftjenas än betalas af den brottslige, som derefter återvänder till samhället, utan att, enligt allmogens rättsmedvetande, vara stämplad såsom den der begått någon vanhederlig eller skamlig handling. Men om deremot skogsåverkaren af lagen brännmärktes såsom tjuf, skulle detta i väsentlig mån bidraga till minskning i antalet af förevarande brott, hvilka då komme att för den brottslige medföra förlust af vittnesgildhet och medborgerligt förtroende i öfrigt, — en förlust, som, jemte benämningen af tjuf, af allmogen med rätta anses så kränkande, att den nästan afskyr all beröring med den på detta sätt stämplade brottslingen. Och vidare skulle, genom stöldstraffets införande för skogsåverkan, lagbrotten likaledes i icke ringa antal minskas dels derigenom, att den brottslige kunde lagföras af annan än målsägaren och åtalet sålunda icke kunna, såsom nu ofta händer, nedläggas, och dels samt synnerligast derigenom, att delaktighet i brottet medförde samma ansvar som för sjelfva brottet. Köparen eller dennes ombud, som i allmänhet har kännedom om säljarens större eller mindre redbarhet

och om åtkomsten af det afverkade virket, skulle icke vara benägen att tillhandla sig detsamma, der tvifvel om säljarens behörighet förefunnes; och då köpare saknades, förefunnes icke heller någon frestelse till skogsåverkan.

Den egentliga jordegande befolkningen befattar sig, med få undantag, högst sällan med skogsåverkan och står ingalunda på så låg ståndpunkt i moraliskt afseende, att den icke inser det orätta uti ifrågavarande slags lagöfverträdelser; och då den nu äfven börjat att småningom inse skogens verkliga värde samt gerna skulle vilja minska skogsafverkningen, så framt den icke ofta, snart sagdt, tvingades dertill, för att förekomma skogens förlust genom andras åverkan, så torde det kunna antagas, att samma befolkning, om lagförändringen infördes, skulle finna sig af både fördel och rättskänsla uppmanad att verksamt bidra till den brottsliges befordrande till laga ansvar. Hvad bevisningen angår, synes det icke vara svårare att leda i bevis stöld af skog, än stöld af annan egendom, synnerligast om skogsbetjeningen finge vittna, der ej andra vittnen funnos, samt i synnerhet om, under första åren efter lagförändringen, den extra bevakningen något förstärktes och med kraftig hand tillhölles att jemte den ordinarie jägeribetjeningen fullgöra sina skyldigheter. En sådan förstärkning skulle medföra vida mindre kostnader än de rese- och underhållskostnader, hvilka nu ifrågakomma i och för aftjenande af sådana böter, som blifvit ådömde i åverkansmål.

På grund af detta allt, och emedan slutligen skogsåverkan både i Norge och Danmark bestraffas såsom stöld, utan att någon obelåtenhet med denna lagstiftning veterligen försports, finner jag för min ringa del: att olofligt tillgrepp af träd från annans mark bör anses och bestraffas såsom stöld; att all skogsåverkan i öfrigt bör bestraffas i enlighet med nu gällande stadganden; och att, då tiden för denna lagförändrings införande, enligt mitt omdöme, nu är inne, Komitén ock bort derom afgifva förslag.

§ 110.

Det i denna § framställda förslag om högre anslag än hittills till resekostnader för Skogsinspektörerne har jag biträdt, men under förutsättning, att deras åligganden så förändras eller utsträckas, som Komitén uti motiverne till sitt betänkande antydt och hvarförutan det icke synes vara skäl att föröka resorna.

Stockholm den 9 Januari 1871.

J. E. Nyström.

Reservation af Bruksegaren Häggström.

De tabeller, som af Komitén blifvit uppgjorda till ledning vid bedömandet af det antal mogna träd, som från Norrlands skogar årligen kan afverkas, sedan ortens behof af byggnadsvirke och vedbrand blifvit frändraget, upptaga den för skogsbörd dugliga marken inom

Norrbottens län till en fjerdedel,

Westerbottens län till tre åttendedelar,

Jemtlands län till en tredjedel,

Wester-Norrlands län till två tredjedelar och

Gefleborgs län till tre fjerdedelar af dessa läns ytvidd.

Ehuru denna beräkning blifvit uppgjord på grund af de från Landtmäterikontoren inkomna uppgifter, synes mig dock den skogbärande marken, jemförd med länens hela ytvidd, vara alltför lågt beräknad, och beror enligt min tanke denna låga beräkning derpå, att en stor del af den i nämnda uppgifter såsom impedimenter upptagna mark äfven är skogbärande och på många ställen beväxt med ren och vacker skog.

Den, beräkning, som, enligt hvad tabellerna utvisa, blifvit gjord på den närvarande skogstillgången och dess årliga afkastning, anser jag äfven vara så ringa tilltagen, att, om ej större afverkning sker, än hvad tabellerna upptaga, skogens afkastning torde på flere ställen inom en

kort period kunna höjas till det belopp, som enligt tabellerna angifves såsom det framtida förhållandet, hvilket deremot, under förutsättning att skogens nuvarande grundmassa icke är större, än Komitén antagit, enligt min tanke uppskattats snarare för högt än för lågt. Tillika bör jag ej lemna oanmärkt, att den i tabellerna beräknade tid för skogens återväxt icke erfordras, om träd af endast $8\frac{3}{10}$ decimaltum på 16 fots höjd afverkas, utan beräkningen afser betydligt större dimensioner; och anser jag för min del på grund af hvad härutinnan sålunda anfördt blifvit, att de Norrländska skogarne i allmänhet kunna frambringa ett för industriens behof större antal träd, än tabellerna utvisa.

Kap. 3 § 4.

Då genom Kongl. Förordningen den 21 December 1865 föreskrift blifvit meddelad, att kronans öfverloppsmarker skola, der sådant finnes lämpligt, såsom kronoparker bibehållas och vårdas, har dervid dock, som mig synes, tillbörligt afseende blifvit fästadt å angelägenheten att derigenom icke lägga hinder i vägen för de tillfällen till odling och landets bebyggande, som kunna förefinnas.

I 3 § af nämnda förordning stadgas nemligen, att den mark, som är företrädesvis tjenlig för odling, skall till nybyggeslägenheter indelas eller åt äldre nybyggen och hemman anslås. Samma princip är ock uttryckt genom 7 § i Kongl. Afvittringsstadgan den 10 Februari 1824. Något giltigt skäl att nu frångå den grundsats, som sålunda i lagstiftningen hittills vunnit erkännande, tror jag för min del icke vara för handen.

De kronoparker, som hädanefter komma att bildas, få nästan uteslutande sina områden inom Norr- och Westerbottens lappmarker, för hvilka trakter någon afvittringsstadga ännu ej blifvit meddelad.

Om således alla vid skeende afvittring inom dessa trakter uppkommande öfverloppsmarker tagas i anspråk till bildande af kronoparker, torde på flera ställen komma att inträffa, att jord, fullt tjenlig för odling, äfven inrymmes inom kronoparken, hvarigenom för all framtid

skulle omintetgöras de tillfällen till lappmarkernas uppodlande oah bebyggande, som dessa nu erbjuda. Mig synes ett sådant, af sjelfva lagstiftningen framkalladt förfaringssätt långt ifrån nyttigt och ändamålsenligt, hvadan jag för min del anser, att vid förevarande § af Komiténs förslag böra fogas orden: *»såvida marken ej är till odling tjenlig»*.

Kap. 4. §§ 12 och 13.

I stället för den sågverksegare inom de norra länen sedan äldre tider tillbaka tillförsäkrade rättighet till stockfångst från kronans skogar mot viss årlig afgift, benämnd stubböresavgift, har, enligt sedermera utkomna författningar, åt sågverksegaren mot skogsränta eller såsom indeladt och skattlagdt hemman anvisats ett visst område, der han skulle ega afverka det genom privilegierna honom tillförsäkrade antal träd, och genom denna åtgärd har obestriddligen vunnits den fördelen att, på samma gång sågverksegaren blifvit hänvisad till viss bestämd trakt, der han af naturlig omtanka för egen fördel vore i tillfälle inrätta ändamålsenlig hushållning med skogen, det hinder för kronans skogsvård, som förutvarande privilegierade rättigheten till stockfångst inom vidsträckta vid sågverkens grundläggning insynade trakter medförde, blifvit af mindre betydighet och i viss mån upphört. Genom Kongl. Brevet den 29 Maj 1852, som innehåller föreskrift angående omförmälda områdes tilldelning åt sågverken, är tillika stadgadt, att sågverksegaren skulle till den mark, som sålunda uppläts, ega full och orubblig besittningsrätt. Härmed har uppenbarligen åsyftats, att sågverksegaren inom det utbrutna området skulle under tillsyn och kontroll af skogstjensteman ega uteslutande afverkningsrätt eller med andra ord att sågverksegaren skulle för all framtid hålla sig till det anvisade området, utan vidare anspråk på Kronan, ehvad skogen lemnade mer eller mindre årlig afkastning, såsom följd hvaraf ock i 10 punkten af nyssberörda Kongl. Bref medgifvits sågverksegaren rätt att efter annälan hos Konungens Befallningshafvande utan serskild afgift erhålla jemväl det antal träd, som skogstrakten utöfver privilegiihygget möjligen kunde frambringa. Detta förhållande anser

jag ock mest öfverstämna med begreppet »full och orubblig besittningsrätt». Såväl krouan som den enskilde sågverksegaren skulle, enligt min tanke, finna sin största fördel vid att vara på sådant sätt skiljde och deri skulle den enskilde tvifvelsutän finna en sporre att genom större omsorg söka förkofra det honom anförtrödda skogskapital för att i en framtid blifva så fruktbärande som möjligt. — Komitén har emellertid i förevärande §§ föreslagit, å ena sidan att, om vid områdestilldelning den växande skogen skulle vid uppskattning befinnas under någon tid ej kunna lemna tillgång till den privilegerade stockfångsten, sågverksegaren skulle från annan kronans mark erhålla det bristande trädantalet, men å andra sidan att, der skogen i en framtid gäfvé större afkastning, sågverksegaren väl kunde efter Kongl. Maj:ts ompröfning för hvarje serskildt fall tillerkännas öfverskottet, dock emot serskild afgift.

I enlighet med hvad jag ofvan anført synes mig lämpligare, att i förra fallet sågverksegaren visserligen bereddes någon ersättning, antingen för en gång eller under vissa år, lämpad såväl efter bristen i det privilegierade trädantalet som efter den längre eller kortare tid, hvilken kunde antagas åtgå, innan sågverksegaren komme i fullt åtnjutande af den honom tillförsäkrade stockfångst, men att åter i sednare fallet eller då markens produktionsförmåga blifvit så uppdrifven, att öfverskott kunde erhållas, sågverksegaren skulle utan serskild afgift få samma öfverskott disponera, dervid väl för ordningens och kontrollens skull anmälan bör ske antingen, såsom Komitén föreslagit, hos Kongl. Maj:t eller hos Konungens Befallningshafvande. Denna grundsats har ock blifvit följd i fråga om områdestilldelning åt Säfvars och Hyngelsböhle sågverk i Westerbottens län, på sätt af Kongl. Maj:ts den 30 Oktober 1863 meddelade serskilda beslut närmare utvisa.

Kap. 8 §§ 42 och 43.

Ehuru jag ansett, att hushållningen med de enskilda skogarna bäst skulle reglera sig, om den fortfarande lemnades åt den enskilda omtanken, som snart skulle stadga sin öfvertygelse om nödvändigheten att

vårda sitt skogskapital till eget och efterkommandes bästa, hvarpå exempel nu ej heller saknas, har jag dock — då Konungens Befallningshafvande, Landstingen och Hushållningssällskapen i de flesta Norrländska länen uttalat en motsatt åsigt och det icke af mig bestrides, att afverkningen af ungsbogen på flera orter öfverskridit gränsen för en ändamålsenlig hushållning — biträdt Komiténs förslag om bestämmande af en minimidimension, hvarunder träd icke utan serskildt tillstånd skulle få afverkas för export, hvilket förbud icke torde för den enskilde samhällsmedlemmen medföra så kämbär uppföring, då han fritt förfogar öfver den skog, som uppnått och öfverstiger denna dimension, och i öfrigt icke torde böra helt och förbises de numera så ofta uttalade farhågorna med afseende å landets klimatiska förhållanden.

Deremot har jag icke kunnat dela Komiténs åsigt att medelst ovilkorligt förbud mot all slags försågning af undermåligt virke eller intagande deraf inom område, som vid såginrättning, ehvad den drifves medelst ånga, vatten eller handkraft, begagnas till sågplats, sågbacke eller sågrämma, söka åstadkomma en kontroll mot afverkning af nämnda slags virke. Jag medger gerna, huru ytterst svårt det är att i berörda afseende finna en verksam kontroll. Men på samma gång jag hyser tvifvel om, huruvida Komiténs förslag är af beskaffenhet att uppfylla det dermed afsedda ändamålet, kan jag tillika icke undertrycka den tanken, att det föreslagna lagbudet ej allenast innefattar ett hårdt och tryckande band på den enskilde, som derigenom skulle betagas rättigheten att, på sätt honom bäst synes, använda sin egendom, utan äfven i tillämpningen skulle med sin straffpåföljd komma att drabba helt annan person, än den rätta gerningsmannen. Icke är det väl med billighet och rättvisa öfverensstämmande, att den enskilde, som har fritt förfogande öfver sin skog, då dermed afses eget och ortens behof, genom ett lagbud förbjödes att äfven för eget behof till plank eller bräder använda sina i skogen vexande träd, dessa må vara af hvilken dimension som helst, eller att påföljden af en i lag förbjuden gerning skall drabba, icke

gerningsmannen, utan sågverksegaren, som alldeles icke har för afsigt att bryta mot lagen utan allenast utöfvar sitt lofliga näringsfång. Svårigheten i öfrigt för sågverksegaren att efterlefva det föreslagna lagbudet är jemväl allt för ögonskenlig, ty, för att freda sig från ansvar, skulle sågverksegaren nödgas företaga noggrann uppmätning af hvar-enda stock, som till såginrättningen framföres, äfven om denna icke tillhör sågverksegaren. Enligt min tanke bör således i 42 § 1 mom. samt 43 § uteslutas hvad deri blifvit stadgadt i afseende å försågning af undermåligt virke och dess intagande vid såginrättning, äfvensom hithörande 90 § om straffpåföljden jemväl ur förslaget utgå.

För att dock i möjligaste måtto söka förebygga afverkningen af undermåligt virke, då det sker för annat ändamål, än för husbehof och för orten, anser jag lämpligt, att kontrollen å afverkningen öfverlemnas åt Landstinget och Kommunen, som, på sätt stadgadt blifvit i Kongl. Förordningen den 10 September 1869 angående åtgärder till förekommande af skogsförödelse på Gotland, skulle ega att genom Kommunalnämnden eller andra utsedda personer vaka deröfver, att olaglig afverkning icke egde rum, för hvilket ändamål noggrann kontroll borde utöfvas såväl i skogen, som vid flottled, på upplags- och lastplatser, samt, der beslag komme i fråga, anmälan genast ske hos vederbörande Jägeritjensteman eller Kronobetjent. Att Kommunerna skola undandraga sig denna tillsyn i skogen tror jag icke är att befara, ty det bör ju ligga i Kommunernas såväl som den enskildes intresse, att skogen ej förödes eller hårdare anlitas, än att densamma fortfarande lemnar nödigt skydd i klimatiskt afseende och en binäring för orten. Om, såsom Komitén föreslagit, tillsynen å de enskilda skogarne skulle utöfvas hufvudsakligen af Statens skogstjenstemän, lärer dessas tid deraf blifva allt för mycket upptagen, måhända mången gång till föga båtnad för den långt vigtigare verksamhet de hafva sig anvisad för vården af Kronans skogar, eller ock måste dessa tjenstemäns nuvarande antal betydligt förökas.

Kap. 9, §§ 50 och 51.

Förstnämnda § af Komiténs förslag anser jag för min del innefatta en bestämmelse, hvars nödvändighet eller införande i lagförslaget icke af mig kan inses, ty jag misströstar högligen, att den enskilde för den påpekande fördelen att få hushållningsplanen å skogen pröfvad och fastställd af Skogsstyrelsen, skall underkasta sig tvånget att för all framtid vara af nämnda hushållningsplan bunden. Förevarande § tror jag alltså böra ur förslaget uteslutas tillika med dithörande straffbestämmelse i 91 §.

Komiténs förslag i 51 §, innefattande förbud för egare af afsöndrad skog att till afsalu inom orten använda undermåligt virke, kan jag ej heller för min del gilla. Enligt mitt förmenande torde intet giltigt skäl förefinnas, hvarföre dylika afsöndrade skogar skola strängare regleras, än enskilda tillhöriga hemmans skogar, och af sådan anledning anser jag denna § jemte dithörande straffbestämmelse i 91 § böra helt och hållet från förslaget utgå, hvarigenom jembväl de afsöndrade skogsmarkerna blifva likställda med andra enskilda skogar.

Kap. 10, §§ 55 och 56.

Genom dessa §§ äro strängare föreskrifter af Komitén föreslagna rörande hushållningen med de enskilda skogarne i Lappmarken, i ändamål, enligt de härför anförda mötiver, att söka bevara dem från förstörelse och icke äfventyra förlusten af det skydd, dessa skogar, såsom en naturlig stormkappa, nu lemna mot de för kulturen så menliga fjellvindarne. Komitén har ansett de i afseende å de enskilda skogarne i allmänhet föreslagna stadganden icke tillfyllestgörande för vinnande af berörda ändamål och trott, att något hinder för strängare föreskrifters meddelande i fråga om skogarne i Lappmarken icke borde möta af den rätt, hemmansegare der egde till skogen, hvadan Komitén funnit det tillfälle icke böra lemnas obegagnadt, som ännu, innan afvittringen föranledt rubbning i nuvarande förhållanden, stode lagstiftningen till buds att, utan ringaste kränkning af eller ingrepp i enskild eganderätt, förbinda den rättighet till skogens begagnande, som ansågs böra tillkomma

hemmansegarne i Lappmarken, med sådana föreskrifter, att skogarnes förstörelse i möjligaste måtto kunde förebyggas. Komiténs förslag innehåller derföre, att egare af frälse- eller skattehemman i Lappmarken icke, äfven sedan afvittring skett, ega begagna sin skog annat än till husbehof och för afsalu inom orten, dervid dock afverkning får ske af endast sådana mindre träd, som ej uppgå till $8\frac{3}{10}$ decimaltum på 16 fots höjd, hvaremot skogen i öfrigt skall stå under Skogsstatens tillsyn och kontroll, så att hemmansegare icke annorledes, än efter utsynning och särskild afgift för densamma, må af skogens afkastning tillgodonjuta något utöfver eget behof och behofvet inom Lappmarken.

Vid behandlingen af detta vigtiga ämne inom Komitén har jag för min del icke kunnat ingå på nu föreslagna stadganden, enär jag icke kunnat finna, att omsorgen om Lappmarkens skogar från statens sida kräfver så betydande uppförfningar af de enskilde hemmansegarne, att desse beröfvas till och med rättigheten att sjelfva vårda sin skog och i stället sättas under ett slags förmynderskap af staten. Den omständigheten, att hemmansegare inom Lappmarken ännu icke fått sina skogsområden utbrutne från kronans mark, kan, enligt min uppfattning, icke skäligen berättiga staten eller samhället att begagna sig af denna tillfällighet, hvartill hemmansegaren helt visst icke är skulden, för att nu annullera den genom afvittringsförfattningarne nybyggare tillförsäkrade rättighet att komma i åtnjutande af visst skogsområde efter hemmantal och inegornas beskaffenhet, hvilket område, sedan afvittring skett, skulle förblifva nybyggarnes lagliga egendom lika med den af honom uppodlade inegojorden. Det kan väl icke förnekas, att hemmansegaren eller nybyggaren, som behörigen fullgjort de för honom utstakade skyldigheter i afseende å odling och nybyggnad, eger väl grundade anspråk, att staten å sin sida icke ryggas den försäkran, jag anser vara förenad med det honom lemnade tillstånd till anläggningen, att nemligen till fullo få åtnjuta alla en nybyggares förmåner, hvartill hör, sedan omföring af nybygget till skatte egt rum, ett fritt begagnande af den skog, som

genom afvittring kan nybyggaren tillfalla. Jemtland och Herjedalen äro till sin natur närmast att jemföra med lappmarkerna inom Norr- och Westerbotten; och likväl hafva de inom dessa provinser anlagda nybyggen genom redan skedd afvittring kommit i åtnjutande af den rätt i afseende å skogens begagnande, som Komitén nu vill fränkänna nybyggarne inom Lappmarken.

Endast den inskränkning i ett fritt begagnande af skogen vill jag medgifva, att hemmansegaren i Lappmarken likasom annorstädes förbjuddes att för afskeppning nedhugga ungsbogen eller träd under $8\frac{3}{10}$ decimaltum på 16 fots höjd, genom hvilket förbud ändå torde vinnas den omtalade stormkappan, hvars tillräckliga täthet i öfrigt jag anser vara fullt betryggad genom de härstädes belägna stora öfverloppsmarkerne, af hvilka komma att bildas kronoparker, som ständigt stå under statens vård och förvaltning. Staten må väl ega rätt att ingripa i den enskildes hushållning, dock endast i yttersta nödfall, då nemligen sådant ingripande påkallas af omsorgen för samhällets bevarande och allmän välfärd, men icke i något fall må denna rättighet utsträckas längre, än som ytterst kan anses betingadt af det åsyftade ändamålet, och med tillämpning häraf på Komiténs förslag i afseende å de enskilda skogarne i Lappmarken anser jag detta förslag gå längre än nödvändigheten fordrar. För min del vill jag derföre ur förslaget utesluta de af Komitén antagna stadganden i berörda afseende och anser, att hvad i 8 Kap. är föreslaget om enskilda skogar utom lappmarken må ega tillämpning äfven på denna ort, och således der boende hemmansegare komma i full likställighet med dem, som bo utom lappmarken.

Stockholm den 7 Januari 1871.

Eric Häggström.

Reservation af Skogsinspektören Österdahl.

Enär jag i åtskilliga punkter ej kan dela de åsikter, som gjort sig gällande hos Komiténs pluralitet, nödgas jag mot några af de i Komiténs utlåtande afgifna förslag anmäla min reservation och angifva skälen för min från pluralitetens afvikande mening.

1:o. I Komiténs uppskattning af skogstillgångarna kan jag ej obetingadt instämma.

För att uttrycka den till skogsproduktion dugliga marken, eller såkallad skogsmark, har Komitén begagnat ordet *skogbärande mark*, hvilket möjligen kan föranleda den villfarelsen, att all skogsmark i Norrland är beväxt med skog, och får jag derföre fästa uppmärksamheten derpå, att sådant icke är händelsen, utan att den skogsmark, som Komitén kallar skogbärande, äfven innefattar arealer, som för närvarande äro kala, och att dessa icke äro så obetydliga att de med skäl kunna lemnas utan afseende vid skogstillgångarnas bedömande.

Grundmassan eller den skogstillgång, som Komitén anser Norrlands-skogarna i närvarande stund ega, är efter min åsigt för högt upptagen.

De rikaste och mest gifvande skogsbestånden äro oupphörligen afbrutne af mer och mindre uthuggne, af skogseldar, svedjande och stormskada samt annat mera förstörda och utglesnade skogsbestånd och förekomma derföre vanligast ej i sammanhängande större sträckor, hvarföre den nu befintliga skogstillgången per kvadratref eller tunneland ej utgör så betydligt belopp, när man beräknar densamma öfver hufvud taget å all skogsmark inom en hel socken eller helt län.

Den af Komitén antagne omloppstiden anser jag vara för knapp, dels med afseende på skogens växtlighet i allmänhet inom Norrland och

dels emedan det är nödigt att sätta omloppstiden något tiotal högre, än skogens växtlighet visar, på det inträffande olyckshändelser, som aldrig helt och hållet kunna undvikas, ej måtte göra allt för stor rubbning uti den beräknade afkastningen.

Ej nog att den knappa omloppstiden och en för högt tilltagen grundmassa bidragit att i beräkningen allt för mycket höja afkastningen af smärre virke, eller det, som genom gallring i för täta bestånd erhålles, utan denna beräknade afkastning har derjemte ytterligare uppdrivits derigenom, att Komitén upptagit den årliga tillgången deraf efter medelomdrefstiden. På detta sätt har ett betydligt högre resultat erhållits, än om kalkyl skett efter det vid aproximativa beräkningar af gallringsvirke hittills vanliga sättet, hvilket intet giltigt skäl finnes att frångå.

Öfverskottet af sådant virke utöfver husbehovet är derjemte ytterligare i ett annat hänseende för högt beräknadt, ty åtgången deraf är, enligt min åsigt, betydligt större, än Komitén antagit. Isynnerhet är behovet af bränsle, ej endast iföljd af det hårda klimatet, betydlig, utan ökas ytterligare af otjenliga eldstäder, och isynnerhet är den misshushållning förödande, som eger rum vid uttagandet och konsumeringen af husbehovsvirke.

På grund af dessa skäl är jag förvissad, att Komiténs tabeller visar betydligt högre tillgång af smärre virke, än som i verkligheten finnes, och att en beräkning deraf, uppgjord med noggrannt iakttagande af de anförda omständigheterna, skall i de aldra flesta fall understiga Komiténs med minst 25 procent och således utvisa brist i flera socknar samt mindre öfverskott i de öfriga, än Komitén ansett.

I hvad uppskattningen af de nu omförmälda skogstillgångarne och framställningen af desamma beträffar, så ligger visserligen derpå ganska stor vikt, men ännu mera magtpåliggande är det, att uppskattningen af timmertillgångarna ej utvisar ett högre belopp, än som verkligen finnes, ty det borde förnämligast vara derigenom, att faran af den nu pågående

öfverafverkningen, eller den tid när arbetsförtjenst och export saknas, icke förespeglas mera aflägsen än den verkliga är, som Regeringen och Riksdagen kunna inse nödvändigheten af kraftigare stadganden, för att dels hålla den lagliga afverkningen inom sådana gränser, att skogarna ej ödeläggas, och dels för att hindra de olagliga tillgreppen att årligen uppsluka hundratusental af kronans dyrbaraste träd. Min åsigt är, att, likasom Komitén beräknat tillgången på smärre virke för högt och åtgången för lågt, den äfven uppskattat timmertillgångarne i allmänhet minst 20 procent högre, än de verkligen äro, hvarigenom således den tiden, *då arbetsförtjenst och export af skogarne upphör*, efter mitt förmenande, inträffar inom i samma proportion kortare tid, än Komiténs betänkande angifver.

För denna uppskattning har dock pluraliteten af Komiténs ledamöter ej haft annan ledning, än den kännedom om Norrlands skogar, som en del ledamöter förut egt, eller genom sina resor i egenskap af ledamöter i Komitén kunnat förvärfva, eller slutligen den, som kunnat hemtas af infordrade upplysningar. Denna ledning jemte hvars och ens erfarenhet och omdöme är således den grund, på hvilken uppskattningen af skogstillgångarne är bygd. Det torde dock ej få anses alltför anspråksfullt, om skogstjenstemän göra anspråk på att just i en sådan fråga ega vitsord, då sådan uppskattning ingår i hans ständiga verksamhetspligt. I annat fall vore det klenst bestäldt med hans förmåga att sköta sitt kall. Det synes mig ock vara skäl att anmärka såsom betecknande, att Skogs-Inspektören Kjellerstedt lika med mig reserverat sig emot pluralitetens uppskattning samt deri delat mina åsikter, och får jag med afseende å det siffer-resultat af skogstillgångarna, som enligt våra åsikter erhålles, hänvisa till den i bemälde Kjellerstedts reservation intagne uträkning. Skogs-Inspektör Kjellerstedt har under nästan hela sin tjänstetid uteslutande haft sin verksamhet i Norrland och derföre otaliga gånger haft tillfälle att justera sitt omdöme om skogarnas beskaffenhet. Läger man härtill den erfarenhet i bedömandet af olika sko-

gar, som jag under mer än 25 års tjenstgöring förvärfvat, samt att af dessa de fem sista äro tillbragta med att genomströfva Norrlands skogar, så böra våra sammanstående åsigter uti ifrågavarande fall kunna tillmätas någon betydelse.

2:o. Komiténs förslag, att utsyning, försäljning och utstämpling af virke från kronoskogarna skola göras för ända till 3:ne år på en gång, om utsyningstagarne eller virkesköpare sådant önska, har jag ej kunnat biträda.

Det ligger alltid uti utsyningstagaresh och virkesköparesh intresse att med möjligen största skyndsamhet förvandla sin utsyning eller sitt inköpta virke i pengar, och det är derföre mer än antagligt, att de önska erhålla allt det virke, som tillkomma dem för 3:ne år, på en gång utstämplat och att de under första året äfven afverka och tillgodogöras detsamma. Skulle partiet blifva större, än att arbetsfolket inom orten är tillräckligt för att på ett år medhinna dess afverkning, så är praxis att tillkalla löst folk från aflägsnare orter. Under ett sådant år förtjenas mycket, men det lefves äfven i förhållande dertill, och få torde de vara, som tänka på någon sparpenning. Följden häraf blifver naturligtvis, att befolkningen icke åtnöjer sig med att under följande åren i saknad af arbetsförtjenst lida brist på de nödvändigaste lefnadsförmödenheterna utan tillgripa skogsåverkan.

I den öfvertygelsen, att befolkningen inom större delen af de Norrländska Länen ej kan på ärligt sätt, eller utan betydligare understöd från Rikets öfriga Län, existera, såvidt den ej har jemn arbetsförtjenst under de långa och hårda vintrarna samt att en sådan svårligen kan beredas annorledes än genom skogsafverkning, anser jag ytterst viktigt, att stadgarne om utsyning, försäljning och utstämpling af virke från kronoskogarna ej bestämmas så rymliga, att en och hvar får hushålla med skogen efter sitt eget hufvud, eller tillåtes att på ett år förtära hvad som under 3:ne år hade kunnat utgöra ett väl *behöflig* understöd, utan de

böra deremot bestämdt föreskrifva, att utsyning, försäljning och utstämpling af skogseffekter från kronoskogarna, då tillfälliga undantagsfall ej inträffa, skola ske årligen och endast till det belopp, som med god skogshushållning är förenligt.

3:o. Pluralitetens förslag till straffbestämmelse för olofligt tillgrepp af skog kan jag icke biträda, tagande mig friheten att påpeka, det frågan härom just utgör kärnpunkten i Komiténs utlåtande, likasom i hvarje försök till förbättrad skogslagstiftning, och har jag så mycket större skäl att vidhålla min åsigt i detta hänseende, som det nu framlagda förslaget i denna punkt till sitt innehåll blifvit Komiténs beslut endast på ordförandens och 2:ne ledamöters ja emot 3:ne ledamöters nej.

Vid bestämmandet af straff för olofligt tillgrepp af växande skog vill Komitén, qvardröjande vid den hittills gängse traditionella åskådningen, oegentligt rubricera och bestraffa detta brott såsom skogsåverkan, då deremot undertecknad, ställande sig på suna förnufts, billighetens och rättvisans ståndpunkt, anser det vara och böra straffas såsom annan stöld.

Denna del af skogsfrågan är ingalunda af underordnad betydelse. Tvärtom anser jag densamma vara, bland allt, som tillhör och omfattas i frågan om skogsväsendets i Norrland ordnande, det aldra viktigaste.

Den innefattar nemligen i sig ej endast sjelfva grunden för bedömandet af den olagliga skogssköfvingens moraliska och juridiska natur och för dess idkares rätta sociala ställning, utan den har äfven ännu en annan helt praktisk betydelse. Ty blifver ej straffbestämmelsen för olofligt tillgrepp af skog så kraftigt verksam, att de nu gängse tillgreppen försvinna, så är Komiténs arbete i hufvudsak misslyckadt.

Ty dessa skogsstölder, i den skala de fortgå, tillintetgöra till och med sjelfva möjligheten af en ordnad skogshushållning. Må man betänka, att intet slags, på beräkning grundad, hushållning kan ega rum i de skogar, i hvilka årligen föröfvas stora åverkningar. Åverkaren förstör

så grundligt alla beräkningar och planer, som för en ordnad hushållning kunna uppgöras, att de ej kunna följas ett enda år, än mindre en längre tid.

Då hushållningsplanen bestämmer afverkningen på den ena trakten, så hugger åverkaren på den andra. Åverkaren tager ej i betraktande, hvilken trakt med god hushållning borde först skördas, utan gör sin fällning, der det faller honom bekvämligast och der han anser sig i största trygghet och med minsta möda kunnu utföra densamma, samt väljer noga sina träd, som alltid blifva just de friskaste och vackraste. När dertill i hvarje af de strödda hemmanen, nybygggena och stugorna vanligen icke en individ, utan större delen af den manliga befolkningen icke sällan tillhör skogsåverkarnes led, och dertill dessa grannboer bilda mindre hyggelag, som åverka, hvar och en på sin trakt, så är ej underligt, att skogarna redan på de flesta ställen *äro*, och för hvarje år mer och mer *blifva* sönderhuggna.

I de kronoskogar, som sköflas genom åverkan, är det ej skogstjenstemannen, som på grund af sina beräkningar bestämmer hvarken platsen, beloppet eller hvilka träd, som årligen skola afverkas, utan sådant göres af åverkaren.

Följderna här af äro redan märkbara. Man hör nemligen ständigt utsynningstagare och virkesköpare klaga deröfver, att de tilldelas mycken skadad skog. Denna klagan höres visserligen någon gång af gammal vana att beklaga sig, men är dock stundom ganska motiverad, ty det är ju helt naturligt, att då skogsåverkningarna i en del revier vissa år flerdubbelt öfverstigit den lagliga afverkningen, och då åverkaren aldrig faller något träd, som på minsta sätt kan misstänkas vara skadadt, att de friska träden snart nog skola tolalt försvinna och den gröfre skogen endast bestå af utgamla och skadade träd.

Med denna hushållning kan den tid ej vara aflägsen, då Norrlands storartade vildmarker endast äro klädda med gamla odugliga träd, bu-

skar och mindre skog, som behöfva fortväxa i mansåldrar, för att uppnå tinmergroflek.

Sådan visar sig de Norrländska kronoskogarnas framtid, om skogsåverkningarna ej stäffas, och de enskilda skogarna taga med hvarje år ökade steg på samma väg, så länge afverkningen å desamma är fri.

För att stäffa den olagliga afverkningen måste för densamma stadgas en straffbestämmelse, som ingifver befolkningen skräck och afsky att utsätta sig för åverkan samt virkesköpare fruktan att intumma och betala arbetslön för virke, som blifvit åverkadt å kronans skogar.

De straffbestämmelser, som nu ega rum för åverkan, kunna förefalla mången redan stränga nog, men tillämpade i de båda nordligaste Länen äro de så utan all verkan, att man tryggt kan säga, att skogsåverkan i denna stund der ej är belagdt med ringaste straff.

De skogsåverkare, som blifva dömda till böter, skulle nog känna sig straffade, om böterna kunde uttagas, men detta är nästan aldrig händelsen, utan i de flesta fall försonas brottet genom enkelt fängelse eller fängelse vid vatten och bröd, hvilket för denna befolkning är långt ifrån att vara något straff. Ty mången gång är fängkostn vida bättre än de lifsmedel, som de vissa tider af året hafva i sina egna hem, och någon veckas vatten och bröd är derföre på intet sätt för dem någon svältkur.

Vid de ganska få tillfällen, då fäld åverkare erlagt böterna, har man ock i de flesta fall skäligen misstänkt, att han ej behöft taga dem af egna tillgångar, utan haft dem, som hållit honom skadelös. Det har till och med händt, att en nybyggare med små tillgångar kontant erlagt flera tusen riksdalers böter. Synbarligen har den rike mannen dolt sig bakom den fattige nybyggaren och skördat frukterna af det brott, hvartill han mot ringa ersättning förledt honom och för hvilket han förmått honom att bära det skenbara ansvaret. Vore nu straffet för skogsåverkan urbota och medförande vanfrejd, skulle i de aldra flesta fall allmogen icke låta använda sig som dylika ansvaringar.

Komitén har visserligen i sitt förslag sökt skärpa straffet för skogs-

åverkan, men på redan anförda skäl är det min fullkomliga öfvertygelse, att ändamålet dermed icke vinnes och att det bliver utan någon inverkan både för befolkningen och de, som lemna förskotter för virkets fällning, så länge brottet ej är förenadt med vanfrejd.

Hos Svenska folket i allmänhet finnes en inrotad afsky för stöld och hos den Norrländska allmogen ligger denna afsky säkert icke mindre djupt än hos den öfriga, och man har tyckt sig finna, att stöld ibland densamma t. o. m. är sällsyntare än på andra orter. Men då skogsåverkan bland mängden af samma befolkning, långt ifrån att anses som ett vanhedrande brott, snarare — särdeles om den riktigt lömskt och med framgång utföres — betraktas som en bravur, hvaröfver man efter i lag stadgade 2:ne års förlopp kan helt oantasteligt berömma sig, så är det klart, att det är mera straffets, än sjelfva förbrytelsens art, som hos denna befolkning angifver, huruvida handlingen är vanärande eller icke. En handling, som medför ett vanfrejdande straff, bliver för denna befolkning ett vanfrejdande brott; en handling, som ej medför vanfrejd genom det derföre stadgade straff, medför ej heller vanära genom sjelfva handlingen.

Till följd af denna åskådning, skulle olofligt tillgrepp af växande skog, hvilket af Norrlands allmoge, så länge det bestraffas som blott åverkan, ej anses som vanhederlig handtering, deremot, bestraffadt såsom stöld, helt säkert betraktas på annat sätt, och i stället för att, såsom nu, nästan ingen fruktar att blifva ansedd som skogsåverkare, skulle alla frukta att blifva betraktade som lagbundna tjufvar.

Detsamma gäller äfven om dem, som betala arbetslön för åverkadt virke, och om dem, som utan tvekan intumma sådant, oaktadt de utan svårighet böra veta, att det ej är lagligen åtkommet. Ty dylika tjufverier existera. Se här ett bevis bland ganska många.

Under det sista svåra nödåret åverkades inom Westerbottens Län cirka hundra tusen timmer, som togos i beslag. Huru mycket som undgick beslagsyxan, är naturligtvis okänt. Det kända antalet är likväl

mer än tillräckligt för att bringa till insigt derom, att folket under en vinter, då det icke egde mera att lifnära sig med, än hvad man för dagen tiggde eller med arbete förtjente, omöjligen kunde nedfälla ett så betydligt antal timmer och framforsla en stor del deraf till vattendragen på egen bekostnad. Att åverkane erhöilo arbetslön för åverkan af dessa 100,000 timmer kan väl anses så godt som bevisadt, och man kan därför med skäl fråga, om ej den, som betalar arbetslönen och låter yxan gå, ännu mer egentligt bör anses som rätter åverkare, än den, som blott håller i skaftet.

Alla de, som nu understödja åverkningarna och som nu ej synas vara synnerligen besvärade af misstanken om delaktighet i desamma, skulle väl otvifvelaktigt vara känsligare, om detta brott kallades för stöld, samt iakttaga mera varsamhet och visa mindre öppen oblyghet, än nu är händelsen.

Skogsåverkningarna äro i verkligheten icke allenast de största stölder, som i riket ega rum, utan äfven de förderfligaste. Alla de stölder, som tillsammans inom hela riket föröfvas, äro sannolikt af långt mindre penningevärde, än det som de i Norrlands skogar åverkade timmerträden i verkligheten ega. Hvarken kan ett landskaps välstånd undergrävas eller dess klimat förvärras genom fick- eller inbrottsstölder, så att desamma göres omöjligt att af menniskor bebos, hvilket deremot är att befara, då åverkningarna blifvit så allmänna och tagit den fart, som uti de 2:ne nordligaste länen är och varit händelsen.

Slutligen kan ej nog beaktas den demoralisation, som öfvervöldigar befolkningen, såväl genom en öfverdrifven skogsafverkning, som genom den olagliga åverkan. Den förra åtföljes alltid af en lös befolkning, ofta sammanrafsad från aflägsna orter af tvetydiga personer, som den ena dagen lefva i arbete och den andra i sus och dus och derunder inympa nästan alla oseder hos den bofasta befolkningen. Genom den sednare eller åverkan inrotas hos befolkningen lömskhet och bakslughet, vanan att slingra sig fram med osanningar och nekande, och gör på

detta sätt folket i alla afseenden opålitligt. Hat och bitterhet emot tjänstemännen uppstå i följd af de ständiga rättegångarna, och derjemte försvinner all aktning för edens vikt; falska vittnes- och värjemålseder begås utan fruktan eller besinning.

Man har yttrat farhåga för att blifva öfverlupen af lagbundna tjuvar, om skogsåverkan skulle straffas som stöld; men att skäl dertill finnes, kan jag ej inse; och dessutom torde med skäl kunna frågas: är det för samhället bättre att ega ostraffade tjuvar, än lagbundna sådana?

På slättbygden, der skog ej finnes men deremot till bränsle användbara gärdesgårdar, hvilka ej få olofligen tillgripas vid straff såsom för stöld, borde väl fara i sådant fall hafva visat sig. Fattigare personer, som ej kunna köpa tillräckligt med bränsle, måste under vintertiden på slättbygden uthärda svåra lidanden af kölden, som der, hvarest intet skydd mot blåsten finnes, alltid kännes mera genomträngande än i skogstrakterna. Om nu dessa i största nöd och för att ej förfrysa skulle tillgripa några famnar gärdesgård, så blifva de utan nåd och barmhertighet dömda som tjuvar, brännmärkta och vanfrejdade, då deremot de, som tillgripa Kronans dyrbaraste växande träd till hundra tusental årligen, förblifva till sin heder, åtminstone lagligen, lika oskadade och kunna gifvas hvilka allmänna förtroendeuppdrag, utmärkelser och embeten i Statens tjänst som helst, till och med om de idka skogsåverkan som en industri, hvilken gått i arf från far till son. Strängheten i det ena fallet och undseendet i det andra är en orimlighet, en inconsequens, som bevisar, att lagen för det ena eller andra af dessa fall ej kan vara rättvis.

Vidare har man invänt, att om åverkan blifver förklarad för stöld, så blifver bevisningen svårare att åstadkomma, ty den tilltalade kan sedan ej dömas till värjemålsed. Det är en sanning, att värjemålsed der efter ej eger rum, men, efter min åsigt, är dermed ingenting förloradt, utan tvärtom ett af de viktigare mål, man eftersträfvat, vunnet. Det är ju en allmän klagan, att edgångarna i skogsåverkansmål nu ganska ringa

aktas, och när eden ej hålles i helgd, så verkar den intet godt, utan endast i grund förderfvar all moralisk känsla. Jag hyser derföre den åsigten, att om straffet för åverkan blifver lika som för annan stöld, så skall befolkningen fatta saken från en allvarligare sida och derefter i sådana mål hvarken vittna eller gå värjemålsed så lättsinnigt, som man nu har anledning antaga att hittills skett.

Vidare har man befarat, att befolkningen på långa tider ej skulle få veta eller fatta, att åverkan blifvit belagd med samma straff som stöld, men säkraste sättet att förvissa sig, det ingen derom blifver i okunnighet, vore, att författningen uppfästes inne på väggen i hvarje bebodt hus genom kronobetjeningens försorg, som vid samma tillfälle äfven uppläste densamma, och om dertill författningen först efter ett halft eller helt år derefter trädde i laga kraft och tillämpning, så skulle denna lagförändring fullkomligt säkert komma till allmänhetens kännedom.

Slutligen är en skärpning af straffet äfven ur sanningens synpunkt önskvärd. Man har hittills betecknat stöld af skog med ett annat namn än annan stöld. Man har satt vanärans stämpel på den lilla stölden, men ej på de stora, när de sednare gällt skog. Huru mycket man än söker att med vackra ord förbättra en dålig sak, så förblifver dock saken hvad den är, och stöld förblifver stöld, man må kalla den åverkan, annektering eller något annat. Förskönande uttryck passa ej i lagar, äfven om de passa annorstädes. Om man ur humanitetsskäl skulle hysa någon tvekan att som stöld beteckna förbrytelser mot eganderätten i afseende på skog, så må deremot anmärkas, att stöld af skog i alla andra civiliserade länder gäller och straffas såsom sådan sedan längre tid tillbaka, och att så icke hittills skett hos oss, lärer ej få tolkas såsom bevis på större humanitet eller större framsteg i civilisation, utan fastner såsom en ännu outrotad qvarlefva af äldre tiders barbari och laglöshet. Att höja oss till andra länders ståndpunkt i skogslagstiftning, vore deremot ett verkligt framsteg i civilisation.

Således, då Komitén i denna vigtigaste delen af ämnet för dess verk-

samhet, i den del af dess förslag, hvarpå kronoskogarnas vara eller icke vara synes mig bero, och hvarpå likaledes synes mig bero, om en vidsträckt del af vårt land skall kunna anses som ett lagbundet samhälle eller icke, tyvärr haft skiljaktiga meningar, så att ordföranden jemte 2:ne ledamöter anse de nuvarande straffbestämmelserna för åverkan endast böra väsentligen skärpas och de öfriga 3:ne ledamöterna deremot anse, att åverkan bör straffas lika med stöld, och då jag tillhör de sednares antal samt är fullkomligt öfvertygad, att stöldstraffets åsättande för så kallad skogsåverkan till större belopp (naturligtvis med modifikation af snatteristraflets tillämpning för mindre åverkan) är enda bote-medlet för detta onda, så nödgas jag härmed på ofvan anförda skäl nedlägga denna min reservation emot Komiténs förslag till straffbestämmelser för olofligt tillgrepp af växande skog.

4:o. För utsyning af timmer, som dels genom privilegier tillkommer vissa sågverk och dels i följd af särskilda stadganden är medgifvet kronohemman och nybyggen att från kronoskogarna erhålla, har utsynings- och stämplingskostnaden hittills af utsyningstagarne skolat till förrättningsmännen erläggas.

Komiténs pluralitet har ansett det lämpligare, att Staten äfven för dessa förrättningar godtgör sina tjenstemän och att utsyningstagarne till Staten erlägga en motsvarande afgift, hvilken ansetts böra utgå med 6 öre per träd, och är det endast med afseende på detta belopp, som jag är af olika åsigt med pluraliteten inom Komitén, emedan detsamma *ej* utgör godtgörelse för den rese- och traktamentsersättning, som Staten skulle komma att efter Komiténs förslag erlägga till tjenstemännen för dessa förrättningar. Staten skall således till de enskildes fördel göra en förlust, ett förhållande, som här *ej* kan försvaras af några billighets- eller barmhertighetsskäl.

Enligt uppgjord kalkyl öfver endast den traktamentsersättning, som för dessa förrättningar erlagts till tjenstemännen under åren 1867 och

1868, har densamma uppgått till nogast 4 öre per träd, öfver hufvud taget. Öfver det belopp, hvartill ersättningen per mil för samma förrättningar bestiger sig, har tillförlitlig kalkyl ej kunnat uppgöras, men när man besinnar, att detsamma ej stannar vid att bekosta en resa för sjelfva utsyningen och utstämplingen, utan dertill komma de kontrollresor, som sedermera måste göras för att tillse, det högre antal eller andra träd icke afverkas, än de som blifvit utstämplade, hvadan således för hvarje utsyning minst 2 resor måste göras till största delen i trakter, der endast långa distanser finnas, och att Kronojägaren äfven åligger biträda Jägmästaren vid utstämplingarna, som derföre likaledes af Staten skall åtnjuta ersättning för hvarje dag, så torde det vara alldeles gifvet, att de föreslagna 6 öre per träd, som obetydligt öfverstiga den hittills erlagda ersättningen *för blott dagtraktamente till Jägmästaren*, endast skulle godtgöra Staten *för en ringa del* af de kostnader dessa förrättningar, hvilka endast afse den enskildes fördel, medföra.

För utsyning af privilegii-timmer till sågverken har utsyningstagaren alltid ersatt både rese- och traktamentskostnader till förrättningsmannen, utom den vid privilegierna fästade stubböresafgiften till Staten, hvilken är obetydlig; och för utsyning till kronohemmans- och nybyggesinnehafvare erlades före 1866 stubbören till belopp, som ansågos ungefärligen motsvara trädens värde och bestego sig vanligen till cirka 25, 30 à 37 öre per träd. Genom 1865 års Kongl. Utsyningsförordning frikändes kronohemmans- och nybyggesinnehafvare från stubböresafgiften, men ålades deremot att betala utsyningskostnaden, som genom Kongl. Skrifvelsen till Skogsstyrelsen af den 11 Maj 1866 bestämdes till ett arvode af fem riksdaler för hvarje förrättningsdag, jemte skyldighet att förse förrättningsmannen med kost och husrum eller derföre erlagga 2 rdr.

Enligt hvad förut är nämndt, har denna utsyningskostnad för hvarje utsynadt träd endast utgjort 4 öre, hvarföre Staten således genom 1865 års förordning efterskänkte en inkomst af mer än 20 à 30 öre för hvarje träd. Påtagligen åsyftades härmed att bereda befolkningen en bättre

ställning, hvilket dock tyvärr ej lyckades, såsom af det följande inhemtas.

Under den tid kronohemmans- och nybyggesinnehafvare voro skyldiga att för utsyningarna erlägga stubbören, betaltes dessa af sågverksegarne, och utsyningstagarne visste ej utaf annan ersättning för detta virke än den, som de af sågverksegarne erhöilo för detsammas fällning och framforsling till vattendragen. Sedan stubbörena med 1865 upphörde, hafva kronohemmans- och nybyggesinnehafvare i allmänhet, likasom förut, ej erhållit mera för sin utsyning än den nämnde betalningen för dess fällning och framforsling, ehuru densamma numera ovedersägligen hade stigit i värde med 20 à 30 öre per träd. Den efterskänkta stubböresafgiften har på detta sätt ej tillgodonjutits af dem, hvilka denna uppoffring egentligen afsåg, utan har blifvit på omförmålde sätt inhändigad af sågverksegarne. Den summa, som på sådant sätt kommit de sednare tillgodo och som Staten genom 1865 års förordning försakat under åren 1866, 1867 och 1868, är lätt uträknad, ty af tabellen öfver skogsafverkningen å kronoskogarne finner man, att dessa utsyningar för nämnde 3 år tillsammans utgöra 466,331 träd. Beräknar man endast stubböresafgiften till 25 öre per träd, så gör detta den ej obetydliga summan af 116,582 riksdaler.

Om någon förhoppning finnes, att en fortsättning af denna uppoffring kunde komma den mindre bemedlade befolkningen tillgodo, så vore *något* skäl för att bestämma den ifrågavarande afgiften långt under hvad utsyningarna kosta Staten, men härtill blifva utsigterna för hvarje år mindre, emedan hemmansinnehafvare och åboer mer och mer försjunka i ekonomiskt beroende till sågverksegarne, hos hvilka de, i följd af från början allt för välvilligt erhållna förskotter, åsamkat sig större skulder, än de flesta af dem någonsin kunna betala. För att således få qvarsitta i orubbadt bo och ej blifva trakasserade med lagsökningar och thy åtföljande utmätningar, måste de undvika att visa någon egen vilja, då saken gäller användandet af deras utsyningsvirke, samt i allt, hvad

skogshygge heter, lyda de föreskrifter, som af sågverksegarne, ofta de egentliga egarne af nybygggena, utdelas. Huru beklagligt än detta förhållande är, så existerar det dock *i allmänhet*, och endast få undantag gifvas derifrån inom de båda nordligaste länen, i hvilka dessa utsynningar till större delen ega rum.

I anledning af de sålunda anförda skälen yrkar jag, att den ifrågasvarande utsyningskostnaden ersättes staten med minst tio öre för hvarje träd, ehuru man med skäl skulle kunna sätta densamma vida högre.

A. M. Österdahl.

Reservation af Skogsinspektören Kjellerstedt.

Då åtskilliga af pluraliteten inom Skogskomitén fattade beslut icke öfverensstämma med mina åsigter, har jag mot dessa beslut velat anmäla min reservation; Och får jag i sådant afseende först rikta några anmärkningar emot uppskattningen af de nuvarande skogstillgångarne.

Enligt tabellen littera Cf hafva inom de Norrländska länen följande förhållanden i afseende å skogstillgångarne blifvit aproximativt beräknade nemligen:

att *Norrbottens län* å en ytvidd af 30,325,855 qvadratref, motsvarande nära 5,415,332 tunland, skogbärande mark skulle för närvarande ega en grundmassa af 11,251,364,300 kubikfot, som årligen med en omdrefstid af 230 år för mogna träd och minst 50 år för annat virke, eller i medeltal 140 år, under närmaste framtid lemnar en afkastning af 648,627 mogna träd, innehållande 19,458,810 kubikfot, samt 60,908,078 kubikfot af annat virke, eller tillhopa 80,366,888 kubikfot, hvaraf 113,672 mogna träd och annat virke till ett sammanräknadt belopp af 22,734,315 kubikfot erfordras för ortens årliga behof, så att 534,955 mogna träd samt annat virke med ett innehåll af tillhopa 57,632,573 kubikfot återstå såsom öfverskott; Och skulle sålunda å den skogbärande marken, i medeltal räknadt, finnas en grundmassa af minst 371 kubikfot per qvadrat-

ref, eller omkring 21 famnar á 100 kubikfot fast mått per tunland, en medelomdrefstid af endast 140 år erfordras, och 2,65 kubikfot, deri inbegripet 0,021 kubikfot moget virke, årligen kunna skördas per qvadratref, samt 1,5 moget träd, jemte annat virke med tillsammans 300 kubikfots innehåll, årligen åtgå för hvarje af länets 75,781 innevånare;

att *Westerbottens län* å en ytvidd af 24,044,262 qvadratref, motsvarande 4,293,618 tunland, skogbärande mark för närvarande skulle ega en grundmassa af 9,947,310,600 kubikfot, årligen under närmaste framtid, med en omdrefstid af 210 år för mogna träd och minst 50 år för annat virke, eller i medeltal 130 år, gifvande en afkastning af 521,647 mogna träd, om 15,649,410 kubikfots innehåll, samt 60,868,363 kubikfot af annat virke, eller tillhopa 76,517,773 kubikfot, hvaraf anses erfordras för ortens behof 133,855 mogna träd och annat virke till ett sammanräknadt belopp af 26,771,085 kubikfot, samt återstå såsom årligt öfverskott 387,792 mogna träd och annat virke med ett gemensamt innehåll af 48,146,688 kubikfot, hvadan sålunda å den skogbärande marken, i medeltal räknadt, skulle finnas en grundmassa af i det närmaste 414 kubikfot per qvadratret eller något öfver 23 famnar á 100 kubikfot fast mått per tunland, en medelomdrefstid af endast 130 år erfordras, något öfver 3,18 kubikfot, deribland 0,022 kubikfot moget virke årligen kunna skördas per qvadratref, samt 1,5 moget träd och annat virke, med ett innehåll af tillsammans 300 kubikfot, årligen åtgå för hvarje af länets 89,237 invånare;

att *Wester-Norrlands län* å en ytvidd af 19,526,245 qvadratref, motsvarande 3,486,829 tunland, skogbärande mark skulle för närvarande ega en grundmassa af 10,711,854,842 kubikfot, årligen under närmaste framtid, med en omdrefstid af 190 år för mogna träd och minst 50 år för annat virke, eller i medeltal 120 år, lemnande en afkastning af 697,649 mogna träd, innehållande 20,929,470 kubikfot, samt 68,335,987 kubikfot af annat virke, eller tillhopa 89,265,457 kubikfot, hvaraf 196,529 mogna träd och annat virke till ett sammanräknadt belopp af 36,685,335 kubikfot anses erfordras för ortens årliga behof, samt 501,120 mogna träd

och annat virke med ett innehåll af tillhoppa 52,580,122 kubikfot återstå såsom öfverskott; Och skulle sålunda å den skogbärande marken, i medeltal räknadt, finnas en grundmassa af i det närmaste 549 kubikfot per kvadratref eller nära 31 famnar å 100 kubikfot fast mått per tunland, en medelomdrefstid af endast 120 år erfordras, något öfver 4,57 kubikfot, deribland 0,036 kubikfot moget virke, årligen kunna skördas per kvadratref, samt 1,5 moget träd jemte annat virke, med ett innehåll af tillsammans 280 kubikfot, årligen åtgå för hvarje person af länets 131,019 invånare;

att *Jemtlands län* å en utvidd af 20,684,571 kvadratref, motsvarande 3,693,673 tunland, skogbärande mark skulle ega en grundmassa af 11,237,463,755 kubikfot, årligen under närmaste framtid, med en om-drefstid af 190 år för mogna träd och minst 50 år för annat virke, eller i medeltal 120 år, gifvande en afkastning af 765,371 mogna träd, om 22,961,130 kubikfots innehåll, samt 70,684,400 kubikfot af annat virke eller tillhoppa 93,645,530 kubikfot, hvaraf anses erfordras för ortens årliga behof 105,123 mogna träd och annat virke till ett sammanräknadt belopp af 19,622,960 kubikfot, samt återstå såsom öfverskott 660,248 mogna träd och annat virke med ett gemensamt innehåll af 74,022,570 kubikfot, hvadan sålunda å den skogbärande marken, i medeltal räknadt, skulle finnas en grundmassa af i det närmaste 543 kubikfot per kvadratref eller något öfver 30 famnar å 100 kubikfot fast mått per tunland, en medelomdrefstid af endast 120 år erfordras, något öfver 4,52 kubikfot, deribland 0,037 kubikfot moget virke, årligen kunna skördas per kvadratref, samt 1,5 moget träd jemte annat virke med ett innehåll af tillsammans 280 kubikfot årligen åtgå för hvarje person af länets 70,082 invånare; samt

att *Gefleborgs län* å en ytvidd af 15,861,046 kvadratref, motsvarande 2,832,330 tunland, skogbärande mark skulle ega en grundmassa af 8,250,354,831 kubikfot, som årligen under närmaste framtid, med en om-drefstid af 170 år för mogna träd och minst 50 år för annat virke eller i medeltal 110 år, lemnar en afkastning af 640,706 mogna träd, inne-

hållande 19,221,180 kubikfot, samt 55,782,046 kubikfot af annat virke, eller tillhopa 75,003,226 kubikfot, hvaraf 218,550 mogna träd och annat virke till ett sammanlagdt belopp af 40,796,235 kubikfot anses erfordras för ortens årliga behof, samt 422,156 mogna träd och annat virke med ett gemensamt innehåll af 34,206,989 kubikfot återstå såsom årligt öfverskott; Och skulle sålunda å den skogbärande marken, i medeltal räknadt, finnas en grundmassa af något öfver 520 kubikfot per qvadratref eller onkring 29 fannar å 100 kubikfot fast mått per tunnland, en medelomdrefstid af endast 110 år erfordras, något mer än 4,7 kubikfot, deraf 0,040 kubikfot moget virke årligen skulle kunna skördas per qvadratref, samt 1,5 moget träd jemte annat virke med ett innehåll af tillsammans 280 kubikfot årligen åtgå för hvarje af länets 145,701 invånare.

Jemföres det öfverskott i mogna träd, som härförut beräknats att, efter afdrag af behofvet inom orterna, årligen inom de serskilda länen uppkomma, med den af Komitén i tabellen littera *F* uppgjorda approximativa beräkning öfver det antal träd, som till sågtimmer, bjelkar och sparrar blifvit för industriela ändamål förbrukade, framstår: att under 1868 en öfverafverkning egt rum af 199,956 träd inom Norrbottens län, 607,730 träd inom Westerbottens län, 885,599 träd inom Wester-Norrlands län, 602,115 träd inom Jemtlands län samt 481,304 träd inom Gefleborgs län; eller tillsammans för hela Norrland 2,776,704 träd.

För en fullständig motivering af de anmärkningar, som kunna framställas emot förestående beräkningar, vore det af nöden att ingå i granskning af de special-kalkyler, hvarpå de grundas, men då detta skulle blifva alltför vidlyftigt och svårigen kunna åstadkommas förutom upprättande af serskilda tabeller samt derjemte fordra allt för stort utrymme, inskränker jag mig till anförande af följande för de Norrländska länen i allmänhet gällande anmärkningar:

Den uppgifna ytvidden innefattar visserligen för skogsproduktion duglig mark, men denna är ingalunda öfverallt skogbärande, såsom i tabellen antydes, utan till en del skoglös, i anseende till densamma

öfvergångne skogseldar, svedjande, kalhuggningar, stormfällningar och insekthärjningar, så att omkring $\frac{1}{10}$ torde böra betraktas såsom icke skogbärande. Med anledning af denna minskning i skogbärande ytvidd, och *då* öfverafverkning ovedersägligen under sednast förflutna decennier egt rum uti Norrlands samtliga provinser, enär ingen, som under loppet af de sistförflutna 20 à 30 åren egt kännedom om Norrlands skogar, med verklig öfvertygelse lärer kunna förneka, att deras tillgångar i allmänhet minskats, der afverkning fortgått, och då å de jemförelsevis mindre trakter, der afverkning ej skett, de föga torde hafva vunnit i tillökning, emedan skogens grundmassa under sådant förhållande icke oupphörligen kan ökas utan förmedlas genom den förbrukning naturen sjelf åstadkommer; *då* inom betydliga delar af kustlandet ej blott tillgång å såg- och byggnadstimmer saknas, utan äfven frisk skog af endast några tums diameter vid roten som oftast måst tillgripas för fyllande af de nödvändigaste behofven; *då* det slutligen icke är möjligt att inom åtskilliga socknar, der större afverkning under en längre följd af år fortgått, t. ex. Piteå, Råneå och Öfver-Calix i Norrbotten, Bjurholm, Nordmaling och Burträsk i Westerbotten, Rätan, Ytter- och Öfver-Högdal samt Ström i Jemtland, Borgsjö, Torp, Häfverö, Attmar, Ramsele, Liden, Anundsjö och Björna i Wester-Norrland samt Bergsjö, Ljusdal och Bollnäs i Helsingland, så rika skogstillgångar för närvarande kunna finnas, att grundmassan med endast omkring 20 à 25 procent understiger den, hvilken markens omsorgsfulla behandling och vård beräknats kunna ega i framtiden; *så* bör, enligt min öfvertygelse, den beräknade nuvarande grundmassan nedsättas såväl beträffande mogna träd som annat virke. I följd häraf och då derjemte den af pluraliteten beräknade omdrefstiden för moget virke bör ökas samt den för husbehof beräknade årliga åtgången för hvarje person blifvit för lågt uppskattad, emedan tillräckligt afseende ej fästats å det inom åtskilliga orter rådande öfverflöd i byggnader och misshushållning med bränsle och ej heller å den mängd byggnader, som erfordras i flottleder, å den afverkning, som eger rum

för barktägt och lafbete åt rehnarne samt å de oerhörda quantiteter bränsle, som konsumeras under arbeten i skogarne, af vallhjon och lappar, under timmerflottning, höbergning, jagt, fiske m. m.; så måste äfven den årliga afkastningen under närmaste framtid, synnerligen hvad det beräknade årliga öfverskottet beträffar, betydligt nedsättas. Härtill kommer, att alla de inom aflägsnare trakter befintliga träd, hvilka äro förtorkade, skadade af röta, vindfälda eller af mindre dimensioner och derföre ej för närvarande ega det värde, som motsvarar kostnaderna för deras framdrifning till afsättningsort, icke kunna beräknas såsom någon användbar tillgång, emedan de endast förbrukas genom skogseldar eller naturlig förruttning, då deremot inom tätare bebodda trakter skogseffekter tagas, så länge tillgång finnes och utan afseende dera, att grundmassan oupphörligen förminskas.

På grund af hvad förut blifvit anfördt är det min öfvertygelse, att för samtliga de Norrländska länen i beräkningen bör göras en sådan förändring i afseende å grunderna för uppskattandet af de nuvarande skogstillgångarne och behovet af skogseffekter inom orterna, att: *för Norrbottens län* grundmassan minskas med 25 procent och antalet mogna träd med 20 samt omdrefstiden för moget virke beräknas till 280 år och behovet inom orten till 400 kubikfot för hvarje person; *för Westerbottens län* grundmassan minskas med 25 och antalet mogna träd med 20 procent samt omdrefstiden för moget virke beräknas till 260 år och behovet inom orten till 400 kubikfot för hvarje person; *för West-Norrlands län* grundmassan minskas med 25 och antalet mogna träd med 20 procent samt omdrefstiden för moget virke beräknas till 230 år och behovet för orten till 300 kubikfot för hvarje person; *för Jemtlands län* grundmassan minskas med 25 och antalet mogna träd med 20 procent samt omdrefstiden för moget virke beräknas till 230 år och behovet för orten till 350 kubikfot för hvarje person; och att för *Gefleborgs län* såväl grundmassan som antalet mogna träd minskas med 20 procent samt omdrefstiden för moget virke beräknas till

210 år och behovet inom orten till endast 280 kubikfot för hvarje person; då, i medeltal räknadt för de särskilda länen, följande resultat visar sig nemligen:

Norrbottens län:

Medelomdrefstid 165 år.

Grundmassa	8,438,523,225 k.-fot.
Årlig afkastning under närmaste tiden	<div> <div>518,902 mogna träd = 15,567,060 k.-fot.</div> <div> Annat virke ..... 35,575,505 » </div> </div> 51,142,565 »
Årligt behof för orten	<div> <div>113,672 mogna träd = 3,410,160 k.-fot.</div> <div> Annat virke ..... 26,902,240 » </div> </div> 30,312,400 »
Årligt öfverskott	<div> <div>405,230 mogna träd = 12,159,900 k.-fot.</div> <div> Annat virke ..... 8,673,265 » </div> </div> 20,830,165 »

Westerbottens län:

Medelomdrefstid 155 år.

Grundmassa	7,460,482,950 »
Årlig afkastning under närmaste tiden	<div> <div>417,318 mogna träd = 12,519,540 k.-fot.</div> <div> Annat virke ..... 35,612,608 » </div> </div> 48,132,148 »
Årligt behof för orten	<div> <div>133,855 mogna träd = 4,015,650 k.-fot.</div> <div> Annat virke ..... 31,679,150 » </div> </div> 35,694,800 »
Årligt öfverskott	<div> <div>283,463 mogna träd = 8,503,890 k.-fot.</div> <div> Annat virke ..... 3,933,458 » </div> </div> 12,437,348 »

Wester-Norrlands län:

Medelomdrefstid 140 år.

Grundmassa	8,033,891,132 »
Årlig afkastning under närmaste tiden	<div> <div>558,119 mogna träd = 16,743,570 k.-fot.</div> <div> Annat virke ..... 40,641,367 » </div> </div> 57,384,937 »
Årligt behof för orten	<div> <div>196,529 mogna träd = 5,895,870 k.-fot.</div> <div> Annat virke ..... 33,409,830 » </div> </div> 39,305,700 »
Årligt öfverskott	<div> <div>361,590 mogna träd = 10,847,700 k.-fot.</div> <div> Annat virke ..... 7,231,537 » </div> </div> 18,079,237 »

Jemtlands län:

Medelomdrefstid 140 år.

Grundmassa	8,428,122,816 k.-fot.
Årlig afkastning un-	{ 612,297 mogna träd = 18,368,910 k.-fot.
der närmaste tiden	{ Annat virke ..... 41,831,967 » 60,200,877 »
Årligt behof för orten	{ 105,123 mogna träd = 3,153,690 k.-fot.
	{ Annat virke ..... 21,375,010 » 24,528,700 »
Årligt öfverskott	{ 507,174 mogna träd = 15,215,220 k.-fot.
	{ Annat virke ..... 20,456,957 » 35,672,177 »

Gefleborgs län:

Medelomdrefstid 130 år.

Grundmassa	6,600,283,865 »
Årlig afkastning un-	{ 512,565 mogna träd = 15,376,950 k.-fot.
der närmaste tiden	{ Annat virke ..... 35,394,464 » 50,771,414 »
Årligt behof för orten	{ 218,550 mogna träd = 6,556,500 k.-fot.
	{ Annat virke ..... 34,239,500 » 40,796,000 »
Årligt öfverskott	{ 294,015 mogna träd = 8,820,450 k.-fot.
	{ Annat virke ..... 1,154,964 » 9,975,414 »

Norrlands samtliga fem län skulle sålunda för närvarande lemna ett årligt öfverskott af ..... 1,851,472 mogna träd = 55,544,160 k.-fot.

Annat virke 41,450,181   »   96,994,341 k.-fot.

Då denna beräkning jämföres med den i tabellen littera *F* upptagna förbrukning för industriela ändamål af sågtimmer och bjelkar samt sparrar år 1868, visar sig en öfverafverkning under berörde år hafva egt rum inom Norrland af ej mindre än 3,431,490 mogna träd, deraf 329,681 träd belöpa sig på Norrbottens län, 712,046 på Westerbottens, 1,025,129 på Wester-Norrlands, 755,189 på Jemtlands och 609,445 på Gefleborgs län.

Detta resultat är ganska nedslående och torde med fästadt afseende å den stora ytvidd, Norrlands skogsmark innefattar, vid ett flygtigt be-

traktande förefalla föga öfverensstämmande med verkliga förhållandet, synnerligast som exporten till en början ej varit särdeles stor, utan endast småningom ökats och först under sednast förflutna decennier uppgått till det respektabla belopp, sista årens tulljournaler angifva. Jag anser mig af denna orsak samt med hänsyn till den vikt, det för skogarnes framtida bestånd innebär, att de nuvarande skogstillgångarne ej så högt uppskattas, att den efter uppskattningen beräknade afverkningsen under närmaste framtid leder till grundmassans förminskning, böra till stöd för mina uppgifter och beräkningar åberopa åtskilliga dels af Komitén förut anförda, dels på min egen erfarenhet grundade uppgifter, för åstadkommande af en närmare belysning af förhållandena, sådane de utvecklats sig från en aflägsnare tid intill den nuvarande.

De Norrländska skogarne anlätades under fordnade tider endast för landets fåtaliga befolknings enskilda behof samt till någon del för bergverken och ansågos mera utgöra hinder för odlingens framsteg än vara gagnande, hvilken åsigt bestyrkes af äldre afvittringshandlingar, uti hvilka den bästa skogsmarken, såsom varande föga gagnelig för bete, ofta benämnes »onyttig mark». — Efterhand börjades med anläggning af mindre sågverk, och för att uppmuntra tillgodogörandet af de rika skogstillgångarne och derigenom åstadkomma en inkomstkälla för landet beviljades sågverken, för betryggande af deras bestånd, vissa »privilegier», hufvudsakligen grundade på Kongl. Maj:ts nådiga Bref den 23 Februari 1739, att emot obetydlig stubböresafgift från lämpligt belägna kronomarker erhålla en bestämd med skogarnes bestånd förenlig årlig stockfångst, hvilket hade till påföljd, att, synnerligast inom de trenne nordligaste länen, en mängd privilegierade sågverk uppkommo, intilldess Kongl. Maj:t, antagligen med fästadt afseende derå, att någon särskild uppmuntran till skogarnes användande och förädling ej vidare påkallades, genom nådiga Brefven af den 3 Juni 1820 och 2 Maj 1826 förordnade, att något tillstånd till stockfångst från kronans skogar icke vidare skulle meddelas. — Efter denna tid, synnerligast under sistförflutne 10

å 20 åren, hafva likväl de flesta och största samt för vidsträcktare förbrukning konstruerade och afsedda sågverken, oberoende af sådan stockfångst, blifvit anlagda; och hafva samtliga dessa sågverk, jemte den köpenskap, som i öfrigt bedrifvits med bjelkar, bräder och plankor, försågade vid mindre sågqvarnar och för hand, sparrar, m. m., föranledt den nuvarande betydliga afverkningen för export. Det vill synas, som skulle skogarne, under sådant förhållande, böra vara i godt stånd och att den större afverkning, som under sednaste decennier egt rum, ej bordt på ett till grundmassans förminskning verkande sätt ingripa i de besparingar, hvilka man gerna vill föreställa sig skulle vara hopade inom vidsträckta urskogar; men i verkligheten gestalta sig omständigheterna annorlunda. Först och främst är Norrlands jordmån i allmänhet mager och dess klimat står nära det arktiska, hvilka förhållanden ej medgifva en hastig och rik utveckling i skogsvegetationen. Vidare hafva förut omnämnda skogseldar, åstadkomna, såsom ännu ofta sker, för anskaffande af tillfälligt bete, eller genom vårdslöshet af vallhjon och andra personer, ej allenast försämrat jordmånen, utan derjemte konsumerat betydligt mera skog än sågverken samt antingen helt och hållet förtärt all skog å den mark, de öfvergått, och förorsakat en mängd vindfällen till hinder för återväxt och trafik inom brandfälten, eller qvarlemnadt äldre och medelålders skog i skadadt skick och glesa bestånd. De äldre sågverken, hvilkas verksamhet inskränkt sig till en jämförelsevis mindre förbrukning af sågtimmer, hafva ej kunnat vidkännas höga omkostnader för längre flottleders upprepning och istandsättande utan en längre tidsföljd afhemtat sitt timmerbehof å de i floddalarne närmast belägna skogarne, som derigenom blifvit alltför hårdt anlitade, hvilket äfven varit förhållandet med skogarne i mera bebodda trakter af de ifrågavarande Norrländska provinserna, medan befolkningen derstädes likaledes uppsökt sitt behof af skogseffekter inom närmast belägna skogar. I afseende å sådane skogar, som tilläfventyrs undgått skogseldar eller annan afverkning och således fritt fått tillvexa och utveckla sig, får man ej

obetingadt antaga, att dessa, ehuru det understundom inträffar, att de till det mesta äro beväxta med äldre skog, i allmänhet ega en stor grundmassa, ty vanligen förekomma träden i en blandning af alla åldrar, då de äldre, kämpande för sin tillvaro, undertrycka de yngre, som åter i sin ordning sträfva att undantränga de förstnämnda; under hvilka omständigheter förbrukningen, som endast sker genom inverkan af föruttnelse och insekter, går långsamt, skogsbestånden vanligen äro ojemna eller glesa och såväl grundmassan som den årliga tillvexten endast uppnå medelmåttig storlek. Hvad slutligen beträffar den inverkan, afverkningen hitintills haft å skogarne öfverhufvud, eller i deras allmänlighet betraktade, så ligger det utom allt tvifvel, att det betydliga hygge af mindre virkesdimensioner för husbehof och afsalu, som inom åtskilliga orter å kustlandet, förnämligast uti Norrbottens södra och Westerbottens norra del, förekommit, måste hänföras under benämning skogssköfving, hvaremot den i öfrigt hitintills skedda afverkningen, med undantag deraf att frisk skog företrädesvis tagits och den skadade i följd deraf till någon del qvarlemnats, egentligen är att betrakta såsom en största delen af Norrland öfvergången utgallring af skadad, öfvermogen och gammal skog, som utgjort dominerande bestånden i de från kustlandet aflägsnare belägna socknarne, och kan sålunda, i dess helhet betraktad, icke hafva verkat till synnerlig stor skada. Denna gallringsperiod är likväl snart tilländalupen och då befinnas skogarne i ett sådant öfvergångsstadium, att en friskare tillvext för framtiden väl är att förvänta, men deras grundmassa har blifvit betydligt nedsatt och kan omöjligen lemna den årliga tillvext, Komitén beräknat, samt än mindre motsvara nuvarande förbrukning för export och inom orterna.

Norrlands skogsmark är i allmänhet tydligt begränsad, i följd hvaraf jordbruket icke kan, utom hvad beträffar Norrbottens och Jemtlands län, från densamma komma att göra särdeles stora inkräktningar. Norrland måste således förblifva ett skogsland, hvars hufvudsakliga export bör komma att utgöras af dess skogars alster, hvarföre det är af särde-

les vigt att skogarne, till gagn för staten och för deras egare, väl vårdas och icke öfverlemnas till en sådan förödelse, att de vidsträckta skogsmarkerna lemna föga eller ingen afkastning och den så ofta omordade faran för klimatets försämring öfvergår till verklighet. Man kan ej förvänta, att säljare och köpare af skogseffekter, ledda af patriotism eller tanke på efterkommande, skola moderera afverkningen, emedan de förra vanligen icke förstå sitt eget bästa, utan fästa sig endast vid inkomsten för tillfället, och de sednare aldrig lära komma att tryta, ty äfven om en eller annan skulle inskränka sina spekulationer, skola alltid nya spekulanter i sådant fall uppträda. Dessutom har det visat sig, att förbrukningen af skog sedan år 1868, eller efter den tid Komiténs uppgifter omfatta, ökats till följd af åtskilliga nya sågverksanläggningar samt andra för trävaruexport vidtagna åtgärder, hvarjemte, i anseende till de stora kapitaler, som för trävarurörelsens bedrifvande blifvit nedlagda i och för köp af skogshemman eller afverkningsrätt å enskildas skogar, sågverks- och dammbyggnaders uppförande, vattendrags försättande i flottbart skick, anläggning af lastageplatser, m. m., mäktiga intressen verka emot en förminskning i afverkningen, som störande skulle komma att ingripa i afseende å de beräknade fördelarne vid affärernas bedrifvande. Omständigheterna fordra emellertid, att förbrukningen på ett eller annat sätt inskränkes, såvida det i förutnämnde tabell littera *Cf* beräknade framtida förhållandet i afseende å skogstillgångarne skall kunna realiseras och ej öfvergå till en tom framtidshägring, samt Norrlands folk skall kunna undvika den förödmjukelsen att frandeles, mer än hitintills, ställas i beroende af statens understöd och enskild välgörenhet, ty äfven för närvarande utgöres den hufvudsakliga exporten af skogarnes alster, och, i samma mån denna inkomstkälla utsinar, minskas utsigterna för befolkningens bergning, och detta så mycket mera, som större delen af den handelsvinst, denna export lemnar, går utom Norrland, emedan en mängd personer, som använda sina kapitaler för bedrifvande af sågverksrörelse, eller uppköp af skogseffekter, äro bosatte

inom andra provinser eller å utrikes ort, i följd hvaraf berörde vinst i ringa mon användes för jordbrukets förkofran eller Norrlands höjande i öfrigt uti industrielt hänseende, utom hvad sågverksindustrien beträffar, hvilken, på samma gång skogstillgångarne taga slut, naturligtsvis kommer att försvinna till ett intet, endast efterlemnande ruiner, vittnande om dess fordna tillvaro, samt en mängd arbetslöst folk.

Rörande tabellerna litteris *Df* och *Ef* vill jag hafva anmärkt, att dessa äro i ännu högre grad än tabellen littera *Cf* grundade på aproxi-mativ beräkning, emedan de uti förstnämnda tabeller upptagna mera enstaka stående skogsmarker blifvit, i afseende å grundmassa och afkastning, jemförda med det beräknade medeltalet af skogstillgångarne uti de socknar, inom hvilka berörde skogsmarker äro belägna; att, öfver hufvud taget, Kronans parker inom Gefleborgs och Wester-Norrlands län, östra delen af Jemtland, sydligaste delen af Westerbotten samt i åtskil-liga trakter af Norrbotten för närvarande ega större skogstillgångar än enskildas skogar; att kronoparkerna och öfverloppsmarkerna i allmänhet för framtiden böra lemna högre afkastning än enskildas skogar, emedan förordnadt blifvit, att hushållningen med desamma skall ordnas för rationel timmerblädning, enligt afverkningsplaner, hvilka efter hand skola upprättas, och någon utgallring af husbehofsvirke, som menligt kan inverka på skogsbestånden, å desamma icke förekommer; samt att en stor del af boställena inom Gefleborgs, Jemtlands och Wester-Norrlands län likaledes för närvarande ega en relativt större tillgång å skog än enskildas hemman, hvaremot de flesta boställen inom Westerbottens och Norrbottens län, som undergått afvittring och i följd deraf blifvit i den sistnämnda tabellen upptagne, i det närmaste sakna tillgång å såg- och byggnadstimmer.

Vidare har jag, i afseende å den föreslagna Skogsordningen, att anföra:

1:o. Emot den i *Kap. 11 § 58* bestämda afgiften af 6 öre för hvarje inom Lappmarkerna till försäljning utsynadt träd, som vid 16 fots af-

stånd från roten håller minst 8,3 tum i genomsärning, att denna afgift, enligt min åsigt, är allt för lågt beräknad. Den kostnad af 4,3 öre per träd, som under sednare tiden utgått för utsyningen, på hvilken kostnad bestämmelsen om förstnämnde afgift grundats, har endast utgjort ersättning för den tid, skogstjenstemännen vistats å förrättningsställena, men deremot icke för resor i och för utsyningar och kontroll; och då dessutom, enligt af Komitén föreslagna lagbestämmelser, äfven andra resor för tillsyn och vård af hemmans- och nybyggesskogarne inom Lappmarkerna skulle förekomma, så anser jag, att, för betäckande af de kostnader Kronan kommer att vidkännas i och för nödig tillsyn och vård om sistberörde skogar, afgiften för hvarje träd bör höjas till minst 10 öre.

2:o. Emot föreskriften i *Kap. 11 § 67*, rörande försäljning af virke. Stora svårigheter komma, efter min öfvertygelse, att möta vid tillämpning af berörde föreskrift. Det är nemligen nära nog omöjligt för revierförvaltarne att, synnerligast å sådana trakter, der afverkning förut ej förekommit och en mängd gammal, skadad skog finnes, kunna bedöma, till hvilken klass hvarje träd bör hänföras, enär som oftast måste inträffa, att träd, som blifvit upptagna under en sämre klass, lemna virke af större värde, än de högre klassificerade, eller att träd, som blifvit upptagna såsom dugliga, befinnas skadade och odugliga, oaktadt klassificeringen verkstälts efter bästa öfvertygelse samt af personer med vana att bedöma dylika förhållanden. Revierförvaltarnes ställning blifver äfven under sådana omständigheter i hög grad obehaglig; ty dels uppstå utan tvifvel en mängd tvistigheter vid utvisning och stämpling af försåld skog, emedan köparne naturligtvis söka att bekomma virke af möjligaste bästa beskaffenhet; dels ock torde revierförvaltarne blifva utsatte för anmärkningar af vederbörande, som ega att utöfva kontroll öfver skogsafverkningen, enär dessa understundom med skäl kunna finna anledning att anse det afverkade virket vara af sådan kvalitet, att köparne blifvit gynnade. Mig synes det, som Kongl. Skogsstyrelsen, i fråga om försäljning af skog från Kronans mark, borde ega att meddela de föreskrifter,

som påkallas och befinnas fördelaktigast, men att anbuden vid auktion företrädesvis böra ske efter dimensionerna å virket, som erhålles af de träd, hvilka till försäljning utbjudas, då hvarken Kronan, i egenskap af säljare, eller köparne i ringaste mon förnärmas, emedan beskaffenheten och värdet af hvad som säljes med säkerhet kan uppskattas, och vederbörande, som ombesörja försäljningen, således kunna bedöma, hvad som bör betalas, samt spekulanterna, hvilka anbud som kunna göras. Detta sätt att försälja skogseffekter är dessutom ganska enkelt. Man upprättar en tariff, upptagande inom orten brukliga och begärliga dimensioner å virke, samt bestämmer en medellängd inom hvarje till försäljning afsedt parti. Vid auktion utbjudes det till försäljning afsedda trädantalet i en eller flera poster, men anbudn ske efter i tariffen upptagna dimensioner. Sedan afverkningen egt rum och virket inom viss föreskrifven tid blifvit upplagdt å bestämde platser, afnåtes detsamma i revierförvaltarens och köparens eller hans ombuds närvaro, hvarefter likvid, grundad på de gjorda anbudn, å utsatt tid erlägges till det belopp, mätningss-listan visar. Det uppmätta virket kontrollstämplas, när sådant anses nödigt eller särskildt begäres.

3:o. Emot *Kap. 14 §§ 84 och 85*, rörande straffbestämmelser för skogsåverkan, finner jag mig föranlåten anmärka, att, sedan numera eganderätten till skog i allmänhet blifvit bestämd, utom å oafvittrade trakter, der likväl hvarje hemmans- eller nybyggesinnehafvare tillsvidare blifvit anvisad ett visst begränsadt område för sin afverkningsrätt, synes äfven billigheten fordra, att skog inbegripes under samma eganderättens helgd, som tillkommer öfriga jordens produkter och annan egendom. Det kan ej heller af allmänna rättsmedvetandet gillas, att tillgrepp af skog, som obestriddligen utgör en förseelse af enahanda beskaffenhet som tjufnad, icke lagligen skall anses innebära samma moraliska brottslighet, då skogen dessutom är svårare att behörigen skydda; hvarjemte en sådan skillnad i straffbestämmelse för brott af samma natur, hvilken liksom antyder att brottet, när det gäller skog, visserligen ej är tillåtet, men likväl

icke utgör någon neslig förseelse, mera leder till uppmuntran, än förekommande af detsammas begående. Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt, och då en förändrad straffbestämmelse för skogsåverkan utan tvifvel förr eller sednare af omständigheterna kommer att påkallas och framtvingas, samt medvetandet om en sådan förändring företrädesvis bör inplantas hos allmänheten, medan skogen ännu icke stigit till det höga värde, som den antagligen i en icke långt aflägsen framtid kommer att ega; och då äfven Rikets Ständer vid 1855 års Riksdag samt den af Kongl. Maj:t den 20 Juni samma år förordnade Komité för afgifvande af förslag till befrämjande af en förbättrad skogshushållning, uti afgivet underdånigt betänkande den 28 Juni 1856, uttalat den åsigt, att skogsåverkan bör såsom tjufnad betraktas, samt densamma inom grannländerna Danmark och Norrige anses såsom tjufveri, är min åsigt, att den, som å Kronans eller annans mark tillgriper skog eller i sådant tillgrepp är delaktig, må, med hänsyn till värdet af det tillgripna, bestraffas såsom för stöld, enligt gällande Strafflag.

Slutligen anser jag mig böra tillkännagifva, att jag icke deltagit i den af Komitén, uti motiverna till 15 Kap., uttalade åsigt om behofvet af förändring uti nu gällande Instruktion för Skogsstyrelsen och Skogsstaten, dels emedan det synes mig vara allt för tidigt att föreslå ändring i berörde instruktion, enär densamma först med innevarande års början inträdt i gällande kraft och följderna af densammas tillämpning alltså icke kunnat hinna visa sig, dels ock derföre att denna fråga nära berör mig personligen, i egenskap af Skogsinspektör uti 2:dra distriktet, af hvilket sistnämnde skäl jag ej heller deltagit uti beslutet rörande reseersättning åt Skogsinspektörerna.

Stockholm den 31 December 1870.

Axel Fr. Kjellerstedt.

Reservation af v. Häradshöfdingen Åstrand.

Komitéens beslut i § 58 af förslaget till Skogsordning för Norrland att bestämma afgiften till kronan för utsyning af träd till kronohemmansåboer samt hemmansinnehafvare och nybyggare å trakter, der afvittring ännu icke egt rum, till 6 öre för hvarje träd, kan jag icke biträda. Till stöd för denna min från Komitéens pluralitet afvikande mening har jag hufvudsakligast att åberopa de motiver, hvilka af Komitéen till stöd för dess beslut afgifvits, eller att utsyningsavgiften bör ersätta staten ej endast den kostnad, som uppkommer af trädens utstämpling, utan jemväl för de utgifter, hvilka drabba statsverket för tillsyn och kontroll å de skogar, å hvilka ifrågavarande utstämpling kan ifrågakomma. Men en dylik ersättning kan omöjligen erhållas af en till blott 6 öre per träd bestämd afgift. Under åren 1866, 1867 och 1868 har kostnaden för blotta utstämplingen af skog å frälse- och skattehemman i oafvittrade trakter samt krono-hemman och nybyggen i de fem norrländska länen uppgått i medium till nära 5 öre per träd. Dessa 5 öre, uppkomne genom i nu gällande författning bestämd rese- och traktements-ersättning till den jägeri-tjensteman, som verkställt utstämplingen, skulle således efter Komitéens åsigt blott erfordra en förhöjning af 1 öre för att betäcka kostnaden för erforderlig tillsyn och kontroll å ifrågavarande skogar. Men för att bevisa det orimliga i detta antagande, synes mig blott behöfva erinras, att denna tillsyn och kontroll i främsta rummet skall utöfvas af Jägmästarne och Kronojägarne, hvilka samtliga efter Komitéens å annat ställe väl motiverade förslag skola erhålla ersättning af staten för sina resor jemväl å dessa skogar, samt att en dylik tillsyn och kontroll icke kan utöfvas utan långt oftare förekom-

mande färder, än de hvilka af blotta utstämplingen påkallas. Om äfven den kostnad, staten för dessa skogars skötsel får vidkännas, i väsentlig mån kommer att betingas af vederbörande Jägmästares nit i utöfningen af sina tjenstealliganden, bör väl icke utsyningsafgiften bestämmas så låg, att icke staten under alla förhållanden derigenom verkligen ersättes för sina i berörda hänseende hafda kostnader af samma personer, hvilka ensamne deraf komma att skörda hela vinsten, en större eller uthålligare afkastning af skogen. Men en dylik ersättning kan icke vinnas med mindre än att här ifrågavarande hemmansinnehafvare eller äboer och nybyggare till staten i utsyningskostnad för hvarje träd erlægga en afgift af 15 öre. Att detta belopp, oafsedt de viktiga skäl hvilka af mig redan blifvit angifna, äfven med hänsyn till frågans historiska utveckling, icke innebär något obilligt, går jag nu att framhålla. Allt intill dess Kongl. Maj:ts Förordning den 21 December 1865 angående utsynning och försäljning af skogsalster från kronans skogar i Stora Kopparbergs län och de Norrländska länen utkom, erlades vid utsynning för afsalu från meranämnde hemman och lägenheter så kallade stubbören för hvarje träd. Dessa stubbören, hvilka varierade efter trädens beskaffenhet och för de värdefullaste uppgingo ända till 10 rdr stycket, bestego sig inom Norrbottens län ensamt, der de dock hufvudsakligen voro af betydighet, under år 1865, det sista hvarunder de erlades, till 91,511 rdr 19 öre. Sedan denna ganska betydliga statsinkomst genom 1865 års förordning blifvit efterskänkt, qvarstod dock skyldighet för dem af hemmansinnehafvare och nybyggare, hvilka erhålla utsynning af skog för afsalu, att gälda utsyningskostnaden genom att till tjenstgörande revierförvaltaren erlægga ett sammanräknadt arvode af 7 rdr per dag. Genom dettas fördelning på det utsynade antalet af träd blef afgiften för hvarje träd mycket olika, samt har, efter den utredning Komitén i ämnet verkställt, varierat emellan $\frac{1}{2}$ och 35 öre per träd, samt således i medeltal öfverskjutit af mig nu föreslagna 15 öre. Härförutan torde icke förbises, att oaktadt 1865 års utsyningsförordning omfattar såväl Stora Kop-

parbergs län som de Norrländska länen, så hafva dock redan genom Kongl. Brevet till Skogsstyrelsen den 11 April 1867 socknemännen i de till förstnämnda län hörande oafvittrade socknarne Elfdal och Särna förpligtats att, i enlighet med hvad som i ämnet gällt före 1865 års förordning, för hvarje till dem utsynadt träd erlægga en stubböresafgift af 20 öre per träd jemte utsynings- och utstämplingskostnad.

Hvad åter angår afgift till staten för utsyning af träd till privilegierade sågverk af dem från kronans skogar ärligen tillförsäkrad stockfångst, så synes mig denna afgift böra förblifva vid 6 öre trädet, hvartill den ock af Komitéen i 58 § blifvit föreslagen. Skälen härtill äro flerfaldiga. Dessa sågverk erlægga redan under rubrik stubbören eller skogsränta till kronan i medeltal en årlig afgift af 9,8 öre trädet för hvad de efter sina privilegier erhålla; de kunna aldrig på dessa villkor bekomma högre årlig stockfångst än dem en gång för alla blifvit tillagd, äfven om för betäckandet af denna stockfångst afsatta skogstrakter skulle i framtiden lemna högre afkastning; och de hafva till slut med tillämpning af 1865 års utsyningsförordning endast fått vidkännas en till högst 1,7 öre per träd uppgående utsyningskostnad under de tre första åren af denna författnings tillämpning.

Med stöd af hvad jag sålunda haft äran anföra, får jag, i öfverensstämmelse med af mig gjord framställning, påyrka omredigering af § 58 i Komitéens afgifna förslag till Skogsordning för Norrland.

J. A. Åstrand.

»Uppgifter, framställda af Skogskomitén till besvarande af Konungens
Befallningshafvande i Norrbottens län.

Frågor:

1:o.

Norrbottens Finnas socknar, der skogen är
län. för husbehof otillräcklig? och hvilka
äro dessa socknar?

2:o.

Gifves det socknar, hvarest skogen är till husbehof endast tillräcklig? och hvilka äro dessa?

3:o.

Kan befolkningen i dessa socknar hafva att, genom körslor och dagsverken vid på annat håll bedrifven skogsafverkning påräkna någon inkomst?

4:o.

Har den genom skogsafverkning af allmogen behållna inkomst i allmänhet kommit jordbruket till godo?

5:o.

Kan jordbruket i de trakter, der skog icke finnes till afsalu, anses hafva vunnit någon större utveckling?

Svar:

1:o.

Enontekis Lappmark.

2:o.

Jukkasjärwi, Öfver-Torneå med Hietaniemi, Carl Gustafs, Neder-Torneå, Neder-Kalix och Neder-Luleå socknar.

3:o.

Någon förtjenst genom körslor och dagsverken på annat håll kan befolkningen i dessa socknar icke till nämnvärdt belopp påräkna.

4:o.

Inkomsten af skogsafverkningen har i allmänhet icke kommit jordbruket till godo.

5:o.

I de trakter, der skog ej finnes till afsalu, och jordbruket således är hufvudsakligaste inkomstkällan, har detsamma vunnit större utveckling än i den skogrika bygden.

Frågor:

6:o.

Är allmogens ekonomiska ställning i allmänhet bättre, der jordbruket är, om icke den enda, dock den hufvudsakligaste inkomstkällan?

7:o.

Skulle den säljbara skogens tillgodogörande på möjligen kortaste tid vara önskligare än en för all framtid beräknad, jemnt fortgående skogsafverkning?

8:o.

Kan anläggningen af nybyggen anses hafva motsvarat sin hufvudsakligaste uppgift, jordbrukets utbredning till aflägsnare trakter?

9:o.

Har det visat sig, huruvida nybyggen blifvit inom länet eller vissa delar deraf anlagda mera för skogens tillgodogörande än för jordens upparbetande?

Svar:

7:o.

Allmogens ekonomiska ställning är i allmänhet bättre, der jordbruket är den hufvudsakligaste inkomstkällan; dock måste skogsafverkning, betraktad såsom binäring till jordbruket och förenad med hushållning, mycket bidraga till jordbrukarens utkomst.

7:o.

En jemnt fortgående skogsafverkning i förhållande till skogstillgången är för framtiden nödvändig för den icke jordbrukande befolkningens uppehälle och jordbrukarens understödjande.

8:o.

I allmänhet hafva nybyggen i enskilda personers händer bidragit till jordbrukets utbredning i aflägsnare trakter, ehuru det måste beklagas, att nybyggen, i synnerhet då de innehafts af sågverksegare, icke motsvarat sitt ändamål, landets uppodlande.

9:o.

Att vid nybyggesanläggningar af allmogesmän i de skogrika trakterna stort afseende fästats å lättheten att åtkomma skog och derigenom erhålla bidrag till uppehållet, kan icke förnekas, men i allmänhet har ändamålet med nybyggesanläggningarne, utom hvad angår dem som kommit i sågverksegarnes hand, varit jordens upparbetande.

Luleå Landskansli i April 1869.

Landshöfdinge-Embetet:

B. A. Ekström.

Y. A. Genberg.»

»Till Komitén för ordnandet af de norrländska skogsförhållandena!

Westerbot-
tens län.

Med föranledande af Eder skrifvelse den 23 Juli förlidet år, får Landshöfdinge-Embetet härjemte öfverlemna ej mindre från Jägeri- och Kronobetjening infordrade uppgifter för länet, i enlighet med de formulärblanketter under Litt. *A*, *C* och *E*, som voro berörde skrifvelse vidfogade, än ock från Tullkammare och Tullinspektioner inkomna uppgifter å de, under hvarterdera af åren 1863—1868, till inrikes orter afskeppade trävaror och dessas ungefärliga värde. Hvarjemte Landshöfdinge-Embetet, hvars yttrande äskats i afseende å de i formulärblanketten Litt. *C* begärda upplysningar angående den approximativt beräknade arealen af hemman och lägenheter i Lappmarken, får meddela, att uppgifterna i nyssberörde hänseende torde vara föga tillförlitliga och att i Lappmarken icke finnas oskattlagda nybyggen, torp och lägenheter med dispositionsrätt öfver skogen; utan är en så beskaffad rätt å dessa ställen kronan förbehållen.

De af Eder under Litt. *F* framställda frågor får Landshöfdinge-Embetet besvara i den ordning, de förekomma.

1:o.

Att socknar finnas, der skogen är för husbehof otillräcklig, så att skog för nämnde ändamål måste från andra socknar hemtas, kan icke påstås. Men väl förekomma byar och hemman i en del kustsocknar, de der, i följd af en oförståndig hushållning med och vanvård om skogen, sakna, om ej vedbrand, åtminstone byggnadstimmer till husbehof. Till detta missförhållande torde i sin mån äfven hafva bidragit, att, vid den i slutet af förra seklet och början af det innevarande verkställda afvittningen, åtskilliga byar i dessa socknar icke erhållit fullt utmål i skog; en brist, som, på många ställen ganska betydlig, först blifvit ersatt

genom sednare tiders afvittringsåtgärder, hvarvid dock stundom lärers inträffat, att den fyllnadsmark, som blifvit byn tillagd, i brist af tillgång dertill på närmare håll, haft det aflägsna läge, att marken icke kunnat med fördel under byn bibehållas.

2:o.

Nysätra och Löfångers socknar kunna sägas vara de enda, der skogen endast är till husbehof tillräcklig.

3:o.

Den inkomst, befolkningen i nyssnämnde tvenne socknar har att påräkna genom körslor och dagsverken vid på annat håll bedrifven skogsafverkning, är ytterst obetydlig. I Nysätra beredes allmogen stundom en, om ock högst ringa, inkomst genom forsling af bräder från Andersforss sågverk i Burträsk socken; och ett par i nordvestra delen af Löfångers socken belägna byar lära hafva någon liten fördel af grannskapet till Bureå sågverk.

4:o.

Denna fråga kan obetingadt besvaras med nej. Om man afser de sistförflutna 20 åren, derunder skogsafverkningen inom Länet uppdrifvits till sin nuvarande höjd, torde man kunna antaga och påstå, att allmogens behållna inkomst af skogsafverkningen icke allenast icke i allmänhet kommit jordbruket tillgodo, utan tvertom motverkat detsamma. Man känner stora byar, exempelvis Björksele och Windel Gransele i Lycksele socken, hvarest för 20 à 25 år sedan stor välnåga bland åboerna var allmänt rådande, uteslutande tillkommen genom jordbruket, då dertill naturligtvis äfven hänföres ladugårdsskötseln, som der varit och kanske i en stor del af Länet borde vara hufvudsak; hvaremot numera, sedan skogsafverkningen under många år fortgått i stor skala, utan hänsyn till skogens bestånd i framtiden och utan afseende å laglig rättighet till afverkningen, åboerna i nämnde byar, med få undantag,

äro i dåliga ekonomiska omständigheter och många af dem utarmade. Och beklagligtvis äro de anförda exemplen icke enstaka fall, utan flera liknande förefinnas, både i Lappmarken och nedre landets skogrikare socknar.

Inkomsten af jordbruket, hvarmed boskapsskötseln här antages alltid vara förenad, erhålles så småningom genom arbete, omtänksamhet och sparsamhet. Betalningen för arbetet med skogsafverkningen utfaller deremot nästan ögonblickligen och erhålles, såsom känt är, mången gång förskottsvis. Men denna kontant och, såsom det stundom torde förefalla, lätt förvärfvade penning försvinner i allmänhet lika lätt och hastigt och användes dels till onödiga utgifter och dels till sådana, som eljest kunnat och bort bestridas genom afkomsten af det, i följd af skogsafverkningen, försumnade jordbruket. Folket tillbringar en stor del af sin tid borta från hemmet i skogen och på vägarne, släpar ut sina dragare, som derföre ej blifva fullt användbara för jordbrukskörslor, hvilka försummas; spillningen efter dragarena förfares, befolkningens håg drages från jordbruket och vändes åt skogen och resor för skogsalstrens utforslande, hvarunder, vid besöken i städerna och å de platser i öfrigt, der virket afyttras, tillfällen ej saknas, att på inköp af starka drycker och andra öfverflödsvaror förstöra större eller mindre del af inkomsten för de försålda skogsalstren.

De af skogsafverkningen föranledda, höga dagsverkspriserna hafva, åtminstone vissa tider, betagit jordbrukarne möjligheten, att, med någon utsigt till fördel eller behållning, emot lega, förskaffa sig det biträde af folk och dragare, hvaraf han vid många tillfällen varit i behof i och för sitt jordbruks behöriga bedrifvande. Dessa höga dagsverkspriser och lättheten att erhålla stor tillfällig arbetsinkomst hafva i väsendtlig mån bidragit till skapande af den lösa befolkning, som förefinnes i länet och som, de sednare åren ökad i en oroväckande grad, ganska betydligt tynger på jordbruket genom de höga kommunalskatterna, af hvilka bidragen till fattigvården äro de betydligaste.

5:o.

Det är en känd sak, att jordbruket inom länet i allmänhet icke står högt. Man kan säga, att först på sednare åren ett något lifligare intresse visat sig för detsamma. Men utom allt tvifvel är, att i de trakter, der skog icke finnes till afsalu, eller der den blifvit förstörd, så att den numera knappt lemnar tillgång till husbehofsafverkning, der måste befolkningen mera uteslutande egna håg och krafter åt jordbruket, som i följd deraf äfven i sådana trakter kan anses hafva vunnit litet större utveckling.

6:o.

Visserligen kan väl ej förnekas, att skogsafverkningen till länet indragit betydliga kapitaler, deraf den del af allmogen, som haft skogsalster att afyttra eller sysslat med skogsafverkning eller utforsling, haft att påräkna ej obetydlig inkomst; men denna inkomst synes, såsom ofvan är antydt, i allmänhet ej hafva varit af den beskaffenhet, att den haft ett mera varaktigt, välgörande inflytande på allmogens ekonomiska ställning.

Ehuru flere omständigheter, såsom missväxter, bristande insigt i jordbruket, en möjligen alltför utvidgad handelsfrihet, ett för vidt utsträckt kredit- och utborgningssystem m. m. vållat, att välmågan numera kan sägas vara långt ifrån allmän hos allmogen, torde det dock vara utom allt tvifvel, att, åtminstone å de ställen, der jorden ej är alltför dålig, eller serskilda ogynsamma förhållanden ej tillstöta, allmogens ekonomiska ställning är bättre, der jordbruket är den hufvudsakligaste inkomstkällan. Äfven allmogens sedlighet synes vara större derstädes, än i de trakter, hvarest skogsafverkningen mest florerar.

7:o.

Man har någongång hört uppgifvas, att jordbruket i Norrland ej skulle vinna önskvärd utveckling, eller komma att omfattas med behö-

rigt intresse, förrän skogen blifvit uthuggen, så att ingenting deraf återstod till försäljning. Denna sorgliga åsigt torde till någon del haft sin förklaringsgrund uti det rådande ohejdade begäret, att utan rast och urskiljning ruinerade skogen, som förut ansetts nästan värdelös och för hvilken förstörelselusta man misströstat att kunna sätta en gräns. Då på sista tiden ej allenast skogens värde börjat åtminstone i någon mån erkännas, utan ock den olofliga afverkningen af kronans skog blifvit, genom strängare kontroll och bevakning, om ej omöjliggjord, dock inskränkt, vore det, enligt Landshöfdinge-Embets förmenande, i hög grad oklokt och dessutom förnärmande efterkommandes rätt och skäliga anspråk, om man nu på möjligen kortaste tid skulle använda den säljbara skogen. En så beskaffad åtgärd skulle för öfrigt lätt kunna på flera ställen föranleda brist på skog till husbehof och deraf härflytande elände; emedan det kan inträffa, att skogseldar och stormar förstöra stora quantiteter af den endast till husbehof beräknade skogen, i hvilket fall det vore af nöden att till husbehof kunna använda någon del af den skog, som, derest en annan hushållsplan följdes, vore afsedd till afsalu.

Häraf framgår, att Landshöfdinge-Embets ej tvekar, att förorda en för all framtid beräknad, jemt fortgående skogsafverkning.

8:o & 9:o.

Det kan icke bestridas, att anläggning af nybyggen haft till påföljd jordbrukets eller odlingens utbredande till aflägsnare trakter, till och med så aflägsna, serdeles hvad Lappmarken beträffar, att nybyggesanläggningar der ej skäligen bort ifrågakomma. Men det är lika obestridligt, att vid en mängd nybyggesanläggningar skogsafverkningen ingått såsom ett hufvudsakligt ändamål för vinnande af en inkomst, hvarförutan nybyggesåboen svårligen kunnat lifnära sig och sin familj, enär nybyggesanläggaren oftast varit medellös och, om ej förut gift, genast träd i äktenskap och derigenom förskaffat sig inom få år en mer eller mindre talrik omgifning, hvilken omöjligen kunnat försörjas endast af jordbru-

ket; hvaraf åter varit en gifven följd, att skogen blifvit strängt ålitad, serdeles som kontrollen emot olofflig skogsafverkning härförut ej kunnat vara fullt tillfredsställande och annan egentlig binäring än skogsafverkning ej stått till buds.

Det är äfven antagligt, att många nybyggesanläggningar, isynnerhet vid flottlederna till sågverk, tillkommit mera för skogens tillgodogörande, än för jordens upparbetande.

Landskansliet i Umeå den 17 April 1869.

På Landshöfdinge-Embetets vägnar

C. J. Cygnæus.

B. Ljungberg.

»Till Komitén för ordnandet af skogsförhållandena i Norrland!

De i Komiténs skrifvelse den 23 Juli 1868 infortrade uppgifter, ^{Wester-Norr-lands län.} innefattade i de för sådant ändamål vid skrifvelsen fogade formulär-blanketter, får Konungens Befallningshafvande härmed öfversända, tillika med Konungens Befallningshafvandes i anledning af nio i sammanhang dermed framställda frågor här nedan afgifna svar, uppställda i den för frågorna följda ordning:

1:o.

Inom detta län finnes egentligen icke någon hel socken, der skogen är för husbehof otillräcklig. åtminstone hvad angår hägnad och vedbrand, men inom vissa hemman i Arnäs, Grundsunda, Själevads, Thorsåkers, Selångers, Timrå, Sköns och Tynderö socknar saknas byggnadstimmer till nödig åtgång.

2:o.

För öfrige hemmanen i ofvannämnde socknar kan skogstillgången anses motsvara husbehofvet, hvilket förhållande, utan att lemna tillfälle till försäljning, äfven kan antagas ega rum i de flesta hemmanen af In-

dahls, Alnö, Ljustorps, Hernö, Häggdångers, Nordingrå, Nora, Skogs, Bjertrå, Gudmundrå och Ytterlännäs socknar.

3:o.

I den mån ifrågavarande socknar angränsa skogrikare trakter, kan befolkningen genom körslor påräkna någon, ehuru icke betydlig inkomst.

4:o.

Enär jordbruket inom länet under det sista årtiondet gjort anse-
liga framsteg, torde väl ej sanningsenligt kunna påstås, att icke någon
del af skogsafverkningsvinsten kommit detsamma till godo; men då dessa
framsteg förnämligast visat sig i de socknar, der skogstillgången för af-
salu varit otillräcklig, hvaremot just i de mest skogrika trakterna jord-
bruket vunnit föga förkofran, torde med visshet kunna antagas, att dess
lyftning icke stått i något med skogsafverkningen och den deraf influtna
inkomst egentligen beroende sammanhang.

5:o.

I de delar af länet, der allmogen af jordbruket hemtat sin väsendt-
ligaste eller snart sagdt enda näring, hafva naturligtvis dess förnämsta
arbete och omsorger varit egnade derät, och deraf måste också följa,
att jordbruket derstädes nått sin största utveckling.

6:o.

Erfarenheten har städse visat, att i de trakter, der en njugg natur
icke lemnar innevånarne andra utsigter till utkomst och förkofran, än
genom arbete i anletets svett, sparsamheten vanligen är större och
välståndet i detta ords inskränkta bemärkelse i följd häraf ofta bättre,
än å de orter, der en lätt förvärfvad högre arbetsförtjenst mången gång
förleder till ett lättsinnigt slöseri; och samma förhållande inträffar i
detta län, vid jemförelse emellan de socknar, der det svagt lönande jord-
bruket utgör, om icke den enda, åtminstone den hufvudsakligaste inkomst-

källan, och de kommuner, der skogsafverkningen lemnar en relativt större, med mindre möda vunnen penning.

7:o.

Länets Jägmästare har i sitt öfver denna fråga aflättna svar anført, att, så vidt med »säljbar skog» i Norrland förstods endast maste-, storverks-, bjelke- och sågtimmerträäd eller sådana, som kunde hänföras under 1—3 och 5—10 klasserna i 11 § af Kongl. Förordningen den 21 December 1865, samma så kallade mogna skog i allmänhet och med få undantag vore till vextligheten mer eller mindre skadad af ålder eller brand, hvarföre och då af två onda ting det minst skadliga borde fördragas, Jägmästaren tillstyrkt, att hellre inom den möjliga kortaste tid tillgodogöra sig den mogna skogen, än att med afverkningen deraf fördröja intills den blifvit alldeles oduglig i afbidan på den tid, då den i tillvext närmast varande uppnått erforderliga dimensioner. Men då det i denna fråga framställda alternativ af »en för all framtid beräknad, jemt fortgående afverkning» icke utan missförstånd kan antagas afse ett besparande af redan öfvermogen eller skadad skog, samt, utom det af vetenskapen bekräftade villkor för nordens beboelighet, som betingas af skogens tillvaro, det sunda förnuftet synes påfordra en så beskaffad hushållning med en förhanden varande rikedom, att den jemväl åt efterkommande lemnar någon inkomst, drar Konungens Befallningshafvande icke i betänkande att förorda nyssnämnda alternativ.

8:o & 9:o.

Om nybyggesväsendet under ytterligare några tiotal af år fått utveckla sig utan lagstiftningens mellankomst, är det sannolikt, att det dermed afsedda ändamål af jordbrukets utbredning till aflägsnare bygder långt bättre än nu skulle blifvit uppnådt. Nybyggaren nedsatte sig tillförne å sådana allmänningstrakter, som till odling företrädesvis voro tjenliga, och då skogen icke var för honom lagligen åtkomlig samt han

i allt fall saknade medel att tillgodogöra sig dess värde, egnade han sitt arbete och sina framtida utsigter uteslutande åt uppbrukningen af den jord, hvaraf allena han väntade sin utkomst. Vid afvittringens början skall ock här i länet hafva funnits många temligen välbergade nybyggare, men de då och sedermera utfärdade författningar hafva betydligt förändrat nybyggarnes både ställning och verksamhet. De dervid utsynade eller upplåtne odlingslägenheterna voro ofta både vidsträckta, svårbrukade och frostlända, och i samma mån arbetet blef mera tungt och inkomsten ringa, började nybyggaren med begärlighet lyssna till sågverksegarnes lockelser och anbud å skögen. Lagstiftningen gynnade ofrivilligt deras planer genom stadgandet att, efter fullgjorda byggnads- och odlingsskyldigheter, skatteköp kunde ega rum äfven före frihetsårens slut, ty efter detta medgifvande uppkommo de olycksbringande köpeaftal, hvarigenom förenämnda med nybyggessanläggningarna afsedda syfte till största delen förfelades. Den sed inrotade sig nemligen, att nybyggaren till sågverksegaren försålde afverkningsrätten till all nybyggets skog, hvarefter en del af köpeskillingen användes till nödiga byggnaders uppförande och till ett brådstörtadt uppodlande af föreskrifven jordrymd. Sedan syn derå hållits och skatterätten vunnits, inträdde köpeaftalet i sin kraft, men efter det skogen utan försyn blifvit fälld, och nybyggaren lefvat yppigt så länge köpeskillingen räckte, låg nybygget, som under tiden blifvit försummadt, nästan helt och hållet i lägervall. Från dessa förhållanden, som, med få undantag, ega tillämpning på nybyggerna i länet, härleder sig den fattigdom, hvori de fleste åboer sig befinna, och i denna historik ligger ock ett tillfyllestgörande, om än nedslående och nekande svar å de i båda dessa moment framställda frågor.

Hernösand å Landskansliet den 2 April 1869.

AUG. WEIDENHIEM.

Herman Grape.

»Utaf Komitén för afgifvande af förslag till åstadkommande af en förbättrad skogshushållning uti de norra Provinserna till Konungens Befallningshafvande i Jemtlands län ställda frågor och derpå lemnade svar.

1:o. Finnas socknar, der skogen är för husbehof otillräcklig? Och hvilka äro de?

2:o. Gifves det socknar, hvar-est skogen är till husbehof endast tillräcklig? Och hvilka äro de?

3:o. Kan befolkningen i dessa socknar hafva att genom körslor vid på annat håll bedrifven skogsafverkning påräkna någon inkomst?

Owikens, Myssjö, Frösö och Nor- Jemtlands
derö; dock sträcker sig bristen icke län.
till vedbrand och stängselämnena, utan
endast till materiel för husbyggnad.

Brunflo, Marieby, Sunne och
Rödön.

I sin nuvarande utsträckning
lemnar skogsafverkningen ganska
ymnigt tillfälle till god arbetsför-
tjänst åt befolkningen både den jord-
brukande och icke jordbrukande, och,
allmännare anlitad, skulle den till-
föra riklig utkomst åt många, som
nu äro i saknad deraf.

Ett allmännare och kraftigare
folkets ingripande i denna verksam-
het skulle jemväl utgöra en damm
mot den invandrareflod, som arbets-
tillfällen magnetiskt drager till sig,
och dymedelst vara äfven det all-
männa till oberäknelig fördel, ty de
individer, som invandra, höra, med
få undantag, till dem, som både i
sedligt och ekonomiskt hänseende stå

mycket lågt; och förskämda seder, fyllda kurhusinrättningar och fängelser samt dräggen, som afsatt sig och qvarblifvit fattigvården till tunga, äro de spår, den lemnat efter sig.

4:o. Har den genom skogsafverkning af allmogen behållna inkomst kommit jordbruket till godo?

Elhvad frågan afser det kapital, som tillflutit fastighetsegare för försålda skogar, ett här i Länet ganska mycket ålitadt och visst icke förkastligt sätt att göra sig skogsvärdet till gagn, eller de inkomster, som härflyta af arbetsförtjenst, måste svaret blifva, att äfven jordbruket fått sin del af det inströmmade kapitalet, hvarom vidgade odlingar bära vittnesbörd; men fråga kan vara, huruvida skogsafverkningen dermed ens betalt sin skuld till jordbruket, som tillsläppt allt det foder och mycket af den arbetskraft, den konsumerat.

Vandt att dra sig fram med hvad jord och ladugård jemte fågelfänge afkastade, hade folket inkränkta behofver; men då, genom skogsförsäljningen, mången fann sig plötsligt i besittning af en icke ens drömd förmögenhet, vidgade sig med ens behofvens elastiska gränser, och i bondens hus insmög sig efter hand en lyx, som icke harmonierade med

den kulturgrad, hvarpå han befann sig, och denna lyx absorberade mycket af kapitalet, som, användt i fruktbringande företag, kunnat höja allmänna välståndet.

Men icke lyxen ensamt, äfven flera år af felslagna skördar hafva tårt på dessa tillgångar, af hvilka till och med spåren försvunnit.

5:o. Kan jordbruket i de trakter, der skog ej finnes till afsalu, anses hafva vunnit någon större utveckling?

Icke så mycket på kapitaltillgång, som mera på omtanka, arbetsamhet och sträng sparsamhet beror framgången af hvilken näring som helst; Och som jordbrukaren i de trakter, der skog till salu icke finnes, förvarades oberörd af de frestelster till vällefnad, som bestormade skogsäljaren, men af nödvändighetens kraf tillegnade sig någre af den närvarande tidens erfarenheter i åkerbruk, förbättrade redskaper och arbetsmothoder, är framåtskridandet skönjbart lika mycket i trakter, der skogsförsäljning skett, som i öfrigt.

6:o. Är allmogens ekonomiska ställning i allmänhet bättre, der jordbruket är, om icke den enda, dock den hufvudsakligaste inkomstkällan?

Äfven i allmogens ekonomiska ställning företer sig, af i nästföregående punkt angifne orsaker, ingen skiljaktighet.

7:o. Skulle den säljbara skogens tillgodogörande på möjligaste kortaste tid vara önskligare än en för all framtid beräknad, jemte fortgående skogsafverkning?

8:o. Kan anläggningen af nybyggen anses hafva motsvarat sin hufvudsakligaste uppgift, jordbrukets utbredning till aflägsnare trakter?

Förstås med säljbar skog allt som, dess värre, utgör föremål för handel och i sig upptager från och med masteträdet till och med pitpropsen, vore forcerad afverkning liktydig med ödeläggelse; ty utan skog intet jordbruk och utan jordbruk ingen befolkning; men menas dermed mogna träd, som böra skördas, för att lemna plats åt nya, samt de, som uppnått en storlek af minst 1 fots genomskärning 24 fot från marken, kan, med blicken fästad utslutande på skogens bestånd, som det vill synas, en hastigare afverkning till och med vara gagnelig men göres afseende på folkets fördelar, torde allt en jemt fortgående afverkningen böra föredragas.

Ja visst. Att jordbruket å nybyggena icke hunnit någon synnerlig utveckling har många anledningar, såsom att jordbruket är allt för hårdt beskattadt, jemfördt med andra näringar, att den ifver, hvarmed åboar till de uppkommande nybyggena eftersöktes, drifven ända till öfvertalande, icke tillfört de nya hemmanen så duglige odlare, som sig bordt och säkert kunnat erhållas genom ett lugnare förfarande.

9:o. Har det visat sig, huruvida nybyggen inom länet eller deraf blifvit anlagde mera för skogens tillgodogörande än för jordens upparbetande?

På allra senaste tiden har tillvaron af en sådan biafsigt låtit spåra sig på ett eller annat ställe, men för dem, som vid de stora notvarpen fastnade i nybyggarefångarnes garn, egde skogen ingen dragningskraft, ty minst anade de, att handeln skulle bana vägar till hafven för de träd, till hvilka de uppblickade mera med förskräckelse än hopp om fördelar.

Östersund å Landskontoret den 19 Maj 1869.

På Landshöfdinge-Embetets vägnar

Carl H. Ekberg.

P. G. Rissler».

»Svar å de af Skogskomitén framställda frågor.

1. Ifrån 2 af länets 4 fögderier besvaras frågan med obetingadt nej. Från de öfriga 2 lemnas det besked, som tillförlitligast torde gälla hela länet nemligen:

Gefleborgs
län.

Det finnes icke någon socken, der ej skogen är för husbehof tillräcklig. Men inom Ofvanåker, Alfta och Söderala i allmänhet skogrika socknar i Södra Helsinglands fögderi samt i Tuna och Harmånger lika beskaffade socknar af Norra Helsinglands fögderi förekomma *byar* och *skijteslag*, der skog ej finnes till husbehof. Att *i allmänhet*, särdeles i Helsingland, detta ej är händelsen, synes bevittnadt af det öfverflödiga byggnadssätt, som utgör en af provinsens egendomligheter.

2. Från 2 af länets 4 fögderier besvaras denna fråga likaledes med obetingadt nej. Södra och Norra Helsing-

lands fögderier göra derutinnan den erinran, att några socknar i dem hvardera utgöra undantag och att för dem kan svaras ja.

Med stöd häraf svaras för länet i sin helhet nej, med det tillägg, att likväl i följande socknar, nemligen Norrala, Söderala, Mo och Rengsjö samt Tuna, Idenor, Forssa, Hög, Harmånger, Jättendal och Delsbo skogen kan anses vara endast till husbehof tillräcklig.

3. Härtill måste svaras nej af den anledning, att i frågan innefattas det förhållande, att körslorne skulle utgöras vid skogsafverkning *å annat håll*. Inom länet användas körslor till timmer, drifning, plank- och bräd-forsling utom all fråga ganska vidsträckt; och om än sågverksegare och bolag till stor del sjelfve enkom derför hålla hästar och folk, är det dock säkert, att körslor för ändamålet tagas äfven ifrån närboende allmoge, som alltså deraf måste hafva någon inkomst. Så uppgifves af vederbörande Kronofogde förhållandet vara med Bollnäs, Söderala, Mo och Bergsjö socknar, men inträffar ofelbart i mer och mindre mån öfverallt i förhållande till sågningens större eller mindre bedrifvande; och innebär arbetsförtjenstens sökande i detta afseende full visshet derom, att befolkningen deraf har inkomst.

4. Fögderierna besvara denna fråga dels med bestämdt »nej», dels med »endast undantagsvis». »Den kontanta inkomsten går endast till kontanta utgifter.» »Hvarken på jordbruket eller jordbrukarne har, på högst få undantag när, inkomsten verkat någon märkbar förbättring; på flere håll har motsatsen inträffat.»

Att beräkna detta förhållande till ett bestämdt resultat för länet är ej möjligt, ty det torde kunna ej förnekas, att jordbruket vinner åtskilliga förbättringar. Bättre dikning, åtgärder för vattenafledning och frostminskning, någon större omsorg för gödseltillgångens ökande torde utan äfventyr för misstag kunna sägas så småningom utveckla sig, och det låter åtminstone icke bestämdt sig afgöra, att inkomster från skogs-

körslor härtill lemnats alldeles oanvända. Att med skäl kunde önskas att det arbete, som användes på skogskörslor i och för andras timmerutdrifning och brädforsling, i stället blifvit nedlagdt på jordförbättring inom landtbrukets eget område och att den förspillda gödseln fått qvarstadna vid gården, låter sig likväl ej förneka.

5. Från alla 4 fögderierna bejakas denna fråga, likväl mer och mindre vilkorligt. I Gestrikland, Fernebo socken, der allmogen ej befattar sig med skogsrörelse, uppgifves denna utveckling af jordbruket vara märkbar. Efter det inom orten vanliga brukningssättet användes mera arbete och omtanka på jorden inom de trakter, der skog icke finnes till afsalu, än i de skogrika trakterna. (Södra H. N.) o. s. v.

Att den kontanta inkomsten är lockande, är gifvet; likaså att dragare, som användas på de tunga vinterkörslorna i skogen, i allmänhet ej äro fullt så kraftiga till åkerbruket, som de ej utslitna, är obestriddigt. En annan inflytelse utöfvas af skogskörslorna på jordbruket på det mera medelbara sättet, att hö visserligen måste odlas i vidsträktare omfång än förr; men detta hö förtäres till det mesta vid forslingarne, spillningen efter detsamma stannar på vägar och i skogen; ladugården får nöja sig med minsta delen af det kraftigaste fodret; ladugårdskreaturen födas följakteligen ej så väl, som eljest kunde ega rum; inkomsten på denna för framtiden mera betryggande väg minskas i stället att ökas, och den kraftiga ladugårdsspillningen reduceras till en obetydlighet mot hvad den genom det odelade arbetet på gårdsbruket kunnat blifva.

6. Denna fråga förnekas ej af något bland fögderierna. De angifva tvärtom, att allmogens ekonomiska ställning i allmänhet är bättre, der jordbruket utgör hufvudsak, helst i förening med husslöjder.

Trakter i länet finnas, der jorden är föga fruktbar, särdeles de

vestra trakterna af Helsingland äfvensom de så kallade Finnskogstrakterna både i Gestrikland och Helsingland, egentligen de stora skogssträckorna, som sammanhängande från Järbo, Ugglebo och Åmot fortlöpa genom Bollnäs sockens vestligare område. Uti dem af dylika trakter är att befara, att uteslutande jordbruk i synnerhet under ogynnsamma år vore otillräckligt att föda befolkningen, men dessa förhållanden förtjena blott anföras såsom modifikationer af det annars obestriddiga antagandet, att den ekonomiska ställningen förbättras i mån af inkomsternas beredande och hemtande från jordbruket.

7. Alla 4 fögderierna besvara denna fråga i den riktning, att en för all framtid beräknad jemnt fortgående skogsafverkning är att önska. Det motiv, ett fögderi anför, förtjenar att omnämnas och vidrörer det yppigare lefnadssätt, en tillfällig rikligare inkomst medförer till men för framtiden.

Då detta synes ega sin riktighet, torde ifrån flere synpunkter böra anses fördelaktigast, om den säljbara skogens tillgodogörande ej sker på möjligen kortaste tid.

8. »På nybyggen odlas endast nått och jemnt så mycket som nybyggarne är nödsakad till; med de äldre nybyggarne är förhållandet mera tillfredsställande »(S. H. F.) »Nägorlunda» (N. H. F.) »Visst icke och aldrasthelst sedan de så kallade Trävarubolagen slagit under sig en mängd nybyggen, der skogarne sköflas och jordbruket vanskötes.» (V. H. F.). Det synes häraf, att fögderierna i Helsingland, der allenast nybyggen i nämnvärd mån förefinnas, icke hysa stora förhoppningar af nybyggesanläggningarnes jordbruk.

Dervid förtjenar likväl erinras, att, i synnerhet vid anläggningar af nämnde egenskap, fordras ett ständigt understöd af anläggningskapitalet, och att skogstillgångens anlåtande därför, då den i allt fall vida öfver-

stiger husbehofvet, ej kan anses för annat än en naturlig och riktig åtgärd. Ett ostridigt förhållande är, att nybygggena allt mer förvärfvas af trävarubolagen; men det är ock lika obestridligt, att, om desse än finna intresse vid att lösa till sig åborätten med ganska stora löseskillingar, ända till 15 à 18,000 rdr för $\frac{3}{16}$ à $\frac{1}{4}$ mantal, och skogstillgången der-vid torde ingå såsom en påräknad väsendtlig ersättning, så är det knapt möjligt för inlösaren att »sköfla» skogen i den mening, att den skulle till sin framtida afkastning förstöras, ej eller förenligt med någon rimlig kalkyl, att räntan på kapitalet skulle sålunda på en gång tillintetgöras. En annan omständighet synes äfven medverka till nybyggenas fortfarande inlösen af trävarubolag, nemligen nybyggenas tjenlighet till höodling, hvilken är så nödvändig för underhåll af dragare till deras vidsträckta skogskörslor. Så vida de vilja i framtiden räkna på detta slags afkastning, måste de draga försorg om odlingarnas vidmakthållande; och det torde i hvad fall som helst, på sätt redan är nämndt om Vestra Helsinglands sednast under odling komne delar, kunna starkt sättas i tvivel, om spanmålsodling kan under der varande föga gynnsamma förhållanden någonsin bringas till någon så säker inkomstkälla, att ju ej en fortfarande skogsafverkning der måste anses såsom ett ganska viktigt vilkor för den i allt fall knappa bergning, som kan blifva dessa traktors innevånare beskärd.

9. Af de alldeles motsatta yttranden härom lemnats från Helsinglands 3 fögderier anses det, som ingått från Norra Helsinglands fögderi, komma sanningen närmast; och i enlighet dermed får meddelas:

Att när nybygggena anlades, egde skogen föga värde; och att då dispositionsrätten deraf dessutom var mycket begränsad, synes skogsvidden ej kunna hafva varit synnerligen lockande. Att de flesta nybygggena odlats så mycket, att de kunnat och vidare kunna till skatte omföras, visar, att begär efter egen bostad och efter oberoende, hvartill jordens uppodling — enär skogen omöjligen kunnat tillförsäkra innehafvaren

dess framtida utkomst — är ett nödvändigt vilkor, varit det öfvervägande skälet till anläggning.

Gefle Slott i Landskontoret den 7 April 1869.

F. ASKER.

J. A. Södermark».

Litt. Ba—Bf.

Sammandrag

öfver hemman, lägenheter och arealer inom
de Norrländska länen.

Sammandrag öfver hemman, lägenheter och arealer inom Norrbottens landtmäterikontor

K o m m u n e r.	I n o m h v a r j e								
	Söcken- allmän- ningar	Säteri- och Frälse- hemman		Skattehemman		Boställen		Kronohemman och skattlagda Nybyggen	
		kvadrat- ref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.
Inom kustlandet:									
Piteå socken med Elfsby kapell	—	20	260,167	126,062	1,544,568	3,078	24,450	54,579	1,102,398
Piteå stad	—	—	—	3	49,546	—	—	—	—
Neder-Luleå socken	—	3,859	45,845	92,937	1,229,921	1,945	22,722	3,523	31,722
Luleå stad	—	—	—	—	45,347	—	—	—	—
Öfver-Luleå	—	41,130	734,138	59,039	1,005,645	0,516	4,495	39,625	755,748
Råneå	—	18	244,492	56,257	775,085	1,125	11,684	47,352	889,636
Neder-Calix	—	13,677	250,767	52,875	1,110,357	2,125	22,238	8,234	247,620
Öfver-Calix	—	3,672	141,310	23,859	671,657	0,5	5,808	21,973	770,440
Neder-Torneå	—	—	—	26,583	425,601	0,416	6,706	0,552	11,185
Haparanda stad	—	—	—	1,583	20,660	—	—	—	—
Carl Gustafs socken	—	—	—	20,615	438,546	0,520	11,961	1,630	44,048
Öfver-Torneå	—	—	—	39,339	1,195,159	0,75	26,989	14,823	636,003
Korpilombolo kapell	—	0,547	25,094	9,942	371,968	—	—	10,390	374,595
Pajala socken	—	—	—	20,875	818,300	0,25	9,800	6,125	240,100
Inom lappmarken:									
Arvidsjaur med Malå kapell	—	—	—	0,240	14,087	—	—	25,354	1,490,825
Arjeplog	—	—	—	—	—	—	—	9,097	535,000
Jockmock med Qvickjock	—	17,750	1,043,700	1,875	110,250	—	—	20,708	1,217,650
Gellivare	—	12,063	709,275	5,271	309,925	—	—	16,854	991,025
Juckasjärvi	—	—	—	3,117	244,388	—	—	8,281	649,250
Enontekis	—	—	28,400	1,148	89,937	—	—	1,500	117,600
Summa	—	130,698	3,483,188	545,009	10,470,947	11,227	146,853	290,603	10,104,845

Anmärkningar: Pajala socken är under afvittring och Kengis bruks kolfångst ej ännu utbruten.

Det för Arvidsjaur upptagna stockfångstområdet är endast approximativt beräknadt.

De för Arvidsjaur, Jockmock, Gellivare och Juckasjärvi beräknade kronoparker äro ej ännu ut-

län, upprättadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de från länets
erhållna uppgifter.

k o m m u n b e f i n t l i g e

Oskattlagda Torp och Nybyggen	Kronans beräknade öfverlopps- mark	Krono- parker	Privile- gierade stockfångst- skogar	Rekogni- tions- skogar	T o t a l s u m m a		Deraf		Återstående skogbärande mark
					oafvittrad mark	afvittrad mark	inrösnings- jord	impedimenter	
antal äboer.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.
—	—	2,368,335	—	229,298	—	5,529,216	302,389	1,625,496	3,601,331
—	—	—	—	—	—	49,546	4,390	5,493	39,663
—	—	10,929	—	—	—	1,341,139	199,688	344,975	796,476
—	—	—	—	—	—	45,347	8,086	7,814	29,447
—	—	642,438	—	151,795	—	3,294,259	126,212	1,122,432	2,045,615
—	—	22,950	416,152	91,458	—	2,451,457	134,974	679,920	1,636,563
—	—	11,504	121,605	177,320	—	1,941,411	127,109	954,427	859,875
—	—	1,514,225	—	135,964	—	3,239,404	99,902	1,618,081	1,521,421
—	—	—	—	—	—	443,492	14,869	185,968	242,655
—	—	—	—	—	—	20,660	1,395	2,962	16,303
—	—	—	25,595	—	—	520,150	49,968	244,472	225,710
—	—	699,723	—	247,159	—	2,805,033	110,164	1,365,669	1,329,200
—	—	1,021,808	—	—	—	1,793,465	60,149	892,747	840,569
73	357,700	6,691,963	444,137	—	8,562,000	—	118,869	5,470,350	2,972,781
114	837,900	8,413,568	268,800	200,000	11,225,180	—	81,670	7,431,392	3,712,118
69	507,150	15,189,600	—	—	16,231,750	—	42,146	14,608,575	1,581,029
56	411,600	17,317,038	248,000	—	20,348,238	—	91,102	17,441,347	2,815,789
51	367,500	19,094,545	549,360	—	22,021,630	—	88,277	17,785,072	4,148,281
36	252,800	13,435,201	121,480	—	14,703,119	—	30,138	13,289,786	1,383,195
13	127,400	6,385,973	—	—	6,749,310	—	10,532	6,210,944	527,834
412	2,862,050	92,819,800	2,195,129	1,232,994	99,841,227	23,474,579	1,702,029	91,287,922	30,325,855

brutne, utan allenast föreslagne.

Sammandrag öfver hemman, lägenheter och arealer inom Westerbottens landtmäterikontor

K o m m u n e r.	I n o m h v a r j e								
	Socken- allmän- ningar	Säteri- och Frälse- hemman		Skattehemman		Boställen		Kronohemman och skattlagda Nybyggen	
	kvadrat- ref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.
Inom kustlandet:									
Umeå socken	—	—	—	155,297	1,264,056	5,383	23,860	9,734	245,911
Umeå stad	—	—	—	0,500	8,952	—	—	—	—
Wännäs socken	—	—	—	25,752	301,995	0,187	1,752	9,125	181,076
Nordmaling	—	—	—	55,513	1,329,894	0,750	20,000	1,306	59,852
Bjurholm	—	—	—	19,281	909,503	0,223	4,437	6,499	354,028
Degerforss	—	0,437	11,131	34,479	1,389,767	—	—	16,447	975,855
Säfvar	—	—	—	29,636	326,865	—	—	—	—
Bygdeå	—	1,390	28,649	40,429	642,229	1,296	11,442	0,738	12,737
Löfånger	—	—	—	60,552	601,474	1,820	8,865	0,047	1,368
Nysätra	—	—	—	35,125	354,302	0,734	7,268	0,187	3,600
Burträsk	—	—	—	62,947	1,073,020	1,156	11,166	13,125	768,826
Skellefteå	—	—	—	174,843	2,495,506	4,265	19,908	17,375	504,477
Norsjö	—	—	—	20,198	720,532	—	—	16,416	861,378
Jörn	—	—	—	5,932	60,827	—	—	5,883	120,000
Inom lappmarken:									
Lycksele	—	—	—	37,112	1,484,000	—	—	21,018	880,000
Öhrträsk	—	—	—	4,875	195,000	—	—	3,349	133,960
Åsele	—	—	—	19,602	771,059	—	—	20,789	808,390
Fredrika	—	—	—	4,344	173,760	—	—	6,557	262,280
Wilhelmina	—	—	—	7	350,000	—	—	35,875	1,793,750
Dorothea	—	—	—	3,021	151,050	—	—	18,781	939,050
Stensele med Tärna	—	—	—	5,885	294,250	—	—	13,156	657,80
Sorsele	—	—	—	0,604	30,200	—	—	15,891	794,55
Summa	—	1,827	39,780	802,927	14,928,241	15,814	108,698	232,298	10,358,888

Anmärkingar: Den för Bjurholms och Degerforss socknar upptagne öfverloppsmarken är numera försäld, men an-
 Afvittringen inom Säfvars och Jörns socknar har blifvit afslutad efter det förevarande uppgifter
 Den för Burträsk och Skellefteå socknar beräknade öfverloppsmarken anses åtgå till stockfångst-
 I den för Åsele upptagne öfverloppsmarken ingår en ifrågasatt kronopark.
 Den för Fredrika socken uppförda kronoparken sträcker sig till någon del inom Åsele socken

län, upprättadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de från länets erhållna uppgifter.

k o m m u n b e f i n t l i g e

Oskattlagda Torp och Nybyggen		Kronans beräknade öfverlopps- mark	Krono- parker	Privile- gierade stockfångst- skogar	Rekogni- tions- skogar	Totalsumma		Deraf		Återstående skogbärande mark
						oafvittrad mark	afvittrad mark	inrösnings- jord	impedimenter	
antal åboer.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadrat- ref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.
—	—	—	—	—	—	—	1,533,827	207,714	416,369	909,744
—	—	—	—	—	—	—	8,952	4,273	355	4,324
—	—	84,915	—	—	—	—	569,738	61,963	193,617	314,158
—	—	23,046	—	—	—	—	1,432,792	96,117	220,318	1,116,357
—	—	17,299	220,517	39,168	—	—	1,544,952	59,414	387,236	1,098,302
—	—	25,512	717,514	173,217	—	—	3,292,996	132,081	1,054,170	2,106,745
—	—	491,115	—	—	—	817,980	—	68,864	322,183	426,933
—	—	229,082	—	—	39,066	963,205	—	102,756	304,777	555,672
—	—	1,457	—	—	—	—	613,164	71,227	156,761	385,176
—	—	66,791	—	—	—	431,961	—	50,329	106,144	275,488
—	—	213,218	—	—	—	—	2,066,230	156,322	1,057,147	852,761
—	—	108,956	—	37,660	—	—	3,166,507	336,625	748,288	2,081,594
—	—	428,832	—	—	—	—	2,010,742	86,718	1,050,406	873,618
—	—	1,472,787	—	380,000	—	2,033,614	—	100,904	862,197	1,070,513
90	450,000	5,717,893	335,900	204,207	—	9,072,000	—	110,400	5,974,400	2,987,200
8	40,000	123,213	—	—	—	492,173	—	16,000	317,449	158,724
12	60,000	2,852,348	—	173,803	—	4,665,600	—	46,200	3,079,600	1,539,800
13	65,000	401,760	80,000	—	—	982,800	—	19,400	642,267	321,133
54	337,500	8,390,750	—	—	—	10,872,000	—	75,600	8,097,300	2,699,100
11	68,750	1,114,750	—	—	—	2,273,600	—	38,400	1,676,400	558,800
76	475,000	10,459,350	—	—	—	11,886,400	—	48,200	9,470,560	2,367,640
55	343,750	5,570,500	—	—	—	6,739,000	—	36,600	5,361,920	1,340,480
319	1,840,000	37,793,574	1,353,931	1,008,055	39,066	51,230,333	16,239,900	1,926,107	41,499,864	24,044,262

buden ännu ej af Kongl. Maj:t pröfvade.
till komitén inkommit.
områden för sågverk.

Sockengränsen ännu ej uppgången.

Sammandrag öfver hemman, lägenheter och arealer inom Westernorrlands landtmäterikontor

K o m m u n e r.	I n o m h v a r j e								
	Socken- allmän- ningar	Säteri- och Frälse- hemman		Skattehemman		Boställen		Kronohemman	
	kvadrat- ref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.
Njurunda socken	18,710	—	—	46 $\frac{7}{8}$	349,594	3 $\frac{3}{4}$	3,287	11 $\frac{1}{8}$	11,043
Tuna	—	—	—	31 $\frac{49}{96}$	232,042	1 $\frac{19}{24}$	1,148	—	—
Attmar	—	3 $\frac{13}{576}$	96,118	24 $\frac{23}{192}$	327,057	4 $\frac{5}{8}$	9,117	—	—
Stöde	—	—	—	28 $\frac{25}{288}$	747,057	11 $\frac{11}{92}$	2,274	5 $\frac{5}{96}$	2,128
Torp	—	—	—	41 $\frac{13}{16}$	1,286,488	1 $\frac{1}{2}$	18,480	—	—
Borgsjö	—	—	—	29 $\frac{77}{384}$	1,118,198	1 $\frac{1}{3}$	2,933	3 $\frac{16}{16}$	4,502
Hafverö	—	—	—	14 $\frac{16}{162}$	722,608	1 $\frac{1}{3}$	21,336	5 $\frac{16}{16}$	8,870
Selånger	—	4 $\frac{23}{24}$	12,568	24 $\frac{51}{64}$	130,317	1 $\frac{5}{8}$	1,788	1 $\frac{1}{8}$	3,000
Sättna	—	—	—	15 $\frac{45}{192}$	229,376	1 $\frac{19}{24}$	5,785	—	—
Indal	—	—	—	25 $\frac{64}{64}$	330,915	1 $\frac{13}{48}$	4,256	—	—
Liden	—	—	—	19 $\frac{5}{32}$	622,538	1 $\frac{19}{48}$	1,215	1 $\frac{7}{8}$	47,309
Holm	—	—	—	5 $\frac{1}{16}$	328,821	1 $\frac{1}{5}$	1,103	—	—
Sjön	—	—	—	30 $\frac{11}{96}$	49,717	1 $\frac{5}{6}$	1,786	—	—
Alnö	—	—	—	20 $\frac{3}{16}$	74,043	1 $\frac{7}{32}$	1,708	—	—
Timrå	—	—	—	23 $\frac{17}{48}$	105,644	1 $\frac{1}{2}$	146	—	—
Ljustorp	—	—	—	30 $\frac{11}{100}$	503,591	1 $\frac{9}{16}$	10,069	—	—
Hässjö	—	—	—	23 $\frac{53}{64}$	180,051	1 $\frac{1}{4}$	448	—	—
Tynderö	—	—	—	10 $\frac{19}{64}$	58,632	1 $\frac{5}{24}$	470	—	—
Sundsvall	—	—	—	1 $\frac{89}{192}$	23,778	—	—	—	—
Säbrå	—	6 $\frac{5}{256}$	—	49 $\frac{389}{168}$	240,094	1	15,882	—	—
Hernö och Hernösand	—	—	—	5 $\frac{23}{192}$	39,240	—	—	2 $\frac{19}{24}$	5,230
Stigsjö	—	—	—	20 $\frac{103}{144}$	207,419	1 $\frac{1}{3}$	1,467	—	—
Wiksjö	—	—	—	10 $\frac{521}{1440}$	215,549	1 $\frac{1}{4}$	1,893	1 $\frac{1}{3}$	8,932
Häggdänger	—	—	—	16 $\frac{13}{16}$	115,780	—	—	—	—
Gudmundrå	—	—	—	37 $\frac{161}{180}$	238,246	1 $\frac{1}{4}$	5,024	1	22,400
Högsjö och Hemsön	—	1 $\frac{1}{4}$	7,846	24 $\frac{119}{192}$	282,799	1 $\frac{61}{96}$	3,713	3 $\frac{37}{96}$	3,461
Thorsåker	—	—	—	30 $\frac{29}{144}$	92,434	2 $\frac{19}{48}$	11,883	—	—
Ytter-Lännäs	—	—	—	28 $\frac{13}{32}$	252,175	1 $\frac{5}{12}$	672	2 $\frac{17}{64}$	57,636
Dal	—	—	—	13 $\frac{35}{36}$	118,915	1 $\frac{1}{4}$	1,574	3 $\frac{16}{16}$	3,282
Botheå	—	—	—	32	205,576	1 $\frac{3}{8}$	3,142	—	—
Styrnäs	—	—	—	23 $\frac{143}{144}$	164,505	1 $\frac{1}{12}$	73	—	—
Öfver-Lännäs	—	8 $\frac{13}{48}$	45,814	10 $\frac{17}{48}$	78,803	1	4,211	2 $\frac{7}{48}$	37,979
Sånga	—	1 $\frac{5}{16}$	10,360	6 $\frac{7}{12}$	69,075	1 $\frac{7}{12}$	3,915	—	—

län, upprättadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de från länets
erhållna uppgifter.

k o m m u n b e f i n t l i g e

Oskattlagda Torp och Nybyggen	Kronan förbehållen öfverlopps- mark	Krono- parker	Privile- gierade stockfångst- skogar	Rekogni- tions- skogar	Oafvittrad mark	Totalsumma	Deraf		Återstående skogbärande mark
							inrösnings- jord	impedimenter	
antal åboer.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.
—	—	—	—	—	—	382,634	41,969	119,980	220,685
—	—	—	—	—	—	233,190	29,282	20,435	183,473
—	—	—	—	—	—	432,292	36,456	69,412	326,424
—	—	—	—	—	—	751,459	52,842	108,937	589,680
—	—	—	—	—	—	1,304,968	106,226	219,128	979,614
—	—	—	—	—	—	1,125,633	53,345	189,308	882,980
—	—	168,034	—	—	—	920,848	16,626	365,048	539,174
—	—	—	—	—	—	147,673	26,023	14,400	107,250
—	—	—	—	—	—	235,161	27,877	25,536	181,748
—	—	—	—	—	—	335,171	29,030	66,131	240,010
—	—	118,667	—	—	—	789,729	30,100	190,624	569,005
—	—	—	—	—	—	329,924	12,617	86,867	230,440
—	—	—	—	—	—	51,503	14,274	1,960	35,269
—	—	—	—	—	—	75,751	16,016	4,883	54,852
—	—	—	—	—	—	105,790	18,187	10,405	77,198
—	—	40,404	—	—	—	554,064	33,026	78,344	442,694
—	—	—	—	—	—	180,499	28,168	20,759	131,572
—	—	—	—	—	—	59,102	13,563	7,375	38,164
—	—	—	—	—	—	23,778	6,726	1,372	15,680
—	—	—	—	—	—	255,976	30,716	31,892	193,368
—	—	—	—	—	—	44,470	6,625	16,078	21,767
—	—	—	—	—	—	208,886	24,741	14,532	169,613
—	—	—	11,750	—	—	238,124	19,634	20,793	197,697
—	—	—	—	—	—	115,780	13,580	14,448	87,752
—	—	—	—	—	—	265,670	20,866	34,412	210,392
—	—	—	—	—	—	297,819	20,961	20,210	256,648
—	—	—	—	—	—	104,317	12,908	9,089	82,320
—	—	—	—	—	—	311,483	26,801	48,586	236,096
—	—	—	—	—	—	123,771	9,576	16,173	98,022
—	—	—	—	—	—	208,718	14,801	19,555	174,362
—	—	—	—	—	—	164,578	11,049	19,090	134,439
—	—	—	—	—	—	166,807	10,438	22,445	133,924
—	—	—	—	—	—	83,350	8,988	8,002	66,360

I n o m   h v a r j e

K o m m u n e r.	Socken- allmän- ningar	Säteri- och Frälse- hemman		Skattehemman		Boställen		Kronohemman	
	qvadrat- ref.	mantal.	qvadratref.	mantal.	qvadratref.	mantal.	qvadratref.	mantal.	qvadratref.
Nora	—	—	—	50 ⁴³ ₉₆	219,257	2 ⁷ ₂₄	3,617	—	—
Bjerträ	—	—	—	33 ⁹ ₉₆	144,278	1 ¹ ₁₂	2,016	—	—
Skog	—	—	—	18 ¹⁹ ₄₈	64,058	—	—	—	—
Sollefteå	—	—	—	23 ¹¹⁹ ₁₉₂	204,047	21 ¹³ ₄₈	13,468	—	—
Långsele	—	—	—	13 ¹³⁷ ₁₆₀	169,254	1 ⁷¹ ₁₂₀	7,112	—	—
Graninge	—	—	—	10 ¹⁹ ₃₂	376,460	—	—	1 ¹ ₆	37,117
Ed	—	—	—	12 ²⁷ ₆₄	182,011	1 ⁴ ₁₆	3,170	1 ¹ ₁₂	8,333
Multrä	—	—	—	15 ²³ ₃₆	156,307	—	1,708	—	—
Resele	—	—	—	25 ¹ ₁₉₂	586,891	7 ⁸ ₈	7,801	—	—
Liden	—	—	—	16 ¹³⁷ ₂₈₈	464,353	1	6,854	24 ³³ ₃₂	73,858
Junsle	—	—	—	19 ⁴¹ ₄₄	168,853	3 ³ ₁₆	4,452	24 ³⁴ ₃₄	899,276
Hellgum	—	—	—	20 ⁴⁹ ₈₀	451,199	7 ⁸ ₈	16,867	13 ¹³¹ ₁₄₄	16,716
Edsele	—	—	—	14 ⁶ ₁₆	392,532	5 ⁵ ₁₂	7,000	7 ¹⁸ ₁₈	87,903
Ramsele	—	—	—	31 ²⁵ ₃₆	991,211	1 ¹ ₁₂	23,184	14 ³ ₁₈	257,466
Fjellsjö	—	—	—	15 ²⁴¹ ₃₈₄	577,454	1 ⁸ ₈	3,948	8	223,754
Bodum	—	—	—	6 ⁷ ₄₈	314,383	—	—	12 ³ ₈	268,771
Tåsjö	—	—	—	9 ⁷ ₄₈	558,432	1 ⁸ ₈	5,191	13 ³ ₄	500,539
Nordingrå	—	—	—	67 ²¹ ₁₂₀	217,745	2 ²³ ₂₄	2,940	—	—
Ullånger	—	—	—	28 ⁷ ₁₂	173,073	1 ¹³ ₂₄	1,585	—	—
Wibygerå	—	—	—	32 ⁹⁷³ ₁₄₄₀	235,016	1 ¹ ₁₂	1,898	—	—
Nätra	66,506	—	—	64 ²⁵⁷ ₂₈₈	340,592	11 ¹⁹ ₄₈	8,691	1 ¹ ₂₄	2,789
Sidensjö	—	—	—	37 ⁵ ₁₂	413,308	11 ¹³ ₂₄	16,156	—	—
Skorped	—	—	—	15 ⁷⁹ ₁₆₀	469,739	5 ⁵ ₁₆	1,579	42 ²⁹ ₄₈	95,592
Anundsjö	—	1 ³ ₃	47,970	50 ¹³⁹ ₄₈₀	1,315,535	11 ⁴ ₄	12,723	41 ⁴¹ ₁₉₂	921,634
Sjålevad	—	—	—	86 ³¹ ₁₁₂	340,391	1 ¹ ₄	3,539	1 ¹ ₄	—
Mo	—	—	—	21 ³¹ ₈₆	191,509	—	—	—	—
Björna	—	—	—	12 ³ ₂₀	694,125	—	—	42 ³⁵ ₄₈	232,837
Arnäs	—	—	—	71 ⁵³ ₉₆	393,825	1 ² ₃	4,049	3 ³⁵ ₄₈	28,263
Gideå	—	—	—	10 ¹⁷ ₁₈	508,267	—	—	1 ¹⁷ ₃₆	—
Trehörningsjö	—	—	—	3 ³ ₁₆	293,154	—	—	11 ¹⁹ ₄₈	28,790
Grundsunda	—	—	—	22 ⁴³ ₄₈	370,395	1 ⁵ ₁₆	5,628	—	—
Summa	85,216	17 ²²⁵ ₃₀₄	220,676	1,619 ³⁸⁷⁴⁹ ₃₇₆₀₀	21,719,731	45 ⁶¹ ₁₂₀	305,974	150 ⁸⁹ ₂₈₈	3,899,410

Anmärkning: De för Björna socken i kolumnen för kronohemman upptagne 28,263 kvadratref tillhöra hemman

k o m m u n b e f i n t l i g e

Oskattlagda Torp och Nybyggen		Kronan förbehållen öfverlopps- mark	Krono- parker	Privile- gierade stockfångst- skogar	Rekogni- tions- skogar	Oafvittrad mark	Totalsumma	Deraf		Återstående skogbärande mark
antal åboer.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadrat- ref.	qvadratref.		inrösnings- jord	impedimenter	qvadratref.
—	—	—	—	—	—	—	222,874	27,922	48,002	146,950
—	—	—	—	—	—	—	146,294	17,640	9,094	119,560
—	—	—	—	—	—	—	64,058	10,791	4,211	49,056
—	—	—	—	—	—	—	217,515	15,887	17,618	184,010
—	—	—	—	—	—	—	176,366	33,219	12,947	130,200
—	—	—	—	—	—	—	413,577	10,158	56,000	347,419
—	—	—	—	—	—	—	193,514	18,956	19,430	155,128
—	—	—	—	—	—	—	158,015	15,910	7,145	134,960
—	—	—	—	—	—	—	594,692	27,138	99,394	468,160
—	—	—	6,378	—	—	—	551,443	25,872	162,641	362,930
—	—	—	207,198	—	—	—	1,279,779	47,426	518,521	713,832
—	—	—	—	35,592	—	—	520,374	31,651	88,670	400,053
—	—	2,414	—	—	—	—	489,849	31,814	108,970	349,065
—	—	53,245	—	—	—	—	1,325,106	84,409	291,698	948,999
—	—	109,122	—	—	—	—	914,278	32,502	422,302	459,474
—	—	185,737	—	—	—	—	768,891	25,687	329,666	413,538
—	—	60,900	—	—	—	—	1,125,062	55,311	399,414	670,337
—	—	—	—	—	—	—	220,685	33,628	55,177	131,880
—	—	—	—	—	—	—	174,658	17,870	19,185	137,603
—	—	—	—	—	—	—	236,914	22,893	27,821	186,200
—	—	—	—	—	—	—	418,578	45,377	60,698	312,503
—	—	—	—	—	—	—	429,464	33,163	119,605	276,696
—	—	—	—	—	—	—	566,910	22,842	109,508	434,560
—	—	15,489	288,752	337,723	—	—	2,939,826	100,347	814,867	2,024,612
—	—	—	—	—	—	—	343,930	52,702	56,958	234,270
—	—	—	—	—	—	—	191,509	19,421	23,968	148,120
—	—	—	87,624	—	—	—	1,042,849	43,977	492,962	505,910
—	—	—	—	—	—	—	397,874	57,176	76,266	264,432
—	—	—	—	—	—	—	508,267	37,721	88,066	382,480
—	—	—	—	—	—	—	321,944	16,425	74,883	230,636
—	—	—	—	—	—	—	376,023	30,671	51,352	294,000
—	—	426,907	917,057	385,065	—	—	27,960,036	1,870,543	6,563,248	19,526,245

inom Westerbottens län.

Sammandrag öfver hemman, lägenheter och arealer inom Jemtlands landtmäterikontor

I n o m   h v a r j e

K o m m u n e r.	Söcken- allmän- ningar	Säteri- och Frälse- hemman		Skattehemman		Boställen		Kronohemman	
	kvadrat- ref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.
J e m t l a n d.									
Ragunda socken	—	—	—	19,667	986,564	1,163	58,340	0,027	1,355
Forss	—	—	—	15,263	440,109	1,500	43,252	0,333	9,602
Hellesjö	—	—	—	15,722	588,524	0,139	5,204	—	—
Håsjö	—	—	—	7,261	494,872	0,529	36,053	—	—
Stugun	—	—	—	9,375	764,960	—	—	—	—
Refsund med Nyhems kapell	—	—	—	21,776	1,245,390	2,374	135,771	—	—
Bodsjö	—	—	—	7,541	652,304	0,638	55,188	0,168	14,533
Sundsjö	—	—	—	15,528	538,513	1,455	50,460	0,250	8,670
Bräcke	—	—	—	8,020	580,536	0,500	36,193	0,125	9,048
Brunflo med Östersund	—	—	—	36,817	296,745	5,376	43,331	0,207	1,669
Marieby	—	—	—	8,917	37,566	0,250	1,052	—	—
Lockne	—	—	—	32,067	197,186	2,530	15,569	—	—
Lith	—	—	—	42,285	1,008,504	6,619	157,864	—	—
Kyrkås	—	—	—	7,056	142,593	0,332	6,708	—	—
Häggensås	—	—	—	24,009	493,029	0,615	12,629	0,583	11,972
Föllinge med Hotagens ka- pell	—	0,875	90,195	25,332	2,611,222	1,083	111,635	2,033	209,561
Hammerdal med Bogvatt- nets kapell	—	—	—	40,297	2,844,444	2,870	202,583	—	—
Ström med Alanäs	—	—	—	27,562	2,212,742	0,958	76,900	0,922	74,000
Frostviken	—	—	—	12,330	5,583,318	—	—	—	—
Sunne	—	—	—	28,633	111,108	4,957	19,237	—	—
Frösön	—	—	—	24,172	63,366	8,345	21,877	0,325	852
Hallen	—	—	—	26,180	819,154	3,537	110,670	—	—
Norderön	—	—	—	7,620	24,786	0,862	2,804	0,245	797
Marby	—	—	—	7,982	98,410	0,997	12,291	—	—
Berg	—	—	—	32,419	1,173,540	4,289	155,261	0,250	9,050
Klöfsjö	—	—	—	8,105	281,200	0,312	10,812	—	—
Rätan	—	—	—	14,447	1,107,610	0,792	60,721	—	—
Oviken	—	—	—	41,029	1,409,390	3,153	108,309	0,335	11,508
Myssjö	—	—	—	23,043	107,715	1,984	9,275	—	—

län, upprättadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de från länets
erhållna uppgifter.

k o m m u n b e f i n t l i g e

Oskattlagda Torp och Nybyggen	Kronan förbehållen öfverlopps- mark	Krono- parker	Privile- gierade stockfångst- skogar	Rekogni- tions- skogar	Oafvittrad mark	Totalsumma	Deraf		Återstående skogbärande mark
							inrösnings- jord	impedimenter	
antal åboer.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadrat- ref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.
—	—	—	—	—	—	1,046,259	35,991	345,895	664,373
—	—	29,718	—	—	—	522,681	12,538	288,618	221,525
—	—	257,578	—	—	—	851,306	16,257	401,654	433,395
—	—	—	—	—	—	530,925	14,157	263,553	253,215
—	—	—	—	—	—	764,960	23,324	426,894	314,742
—	—	—	—	—	—	1,381,161	28,806	689,164	663,191
—	—	—	—	—	—	722,025	15,126	326,401	380,498
—	—	—	—	—	—	597,643	23,850	174,927	398,866
—	—	—	—	—	—	625,777	14,218	164,416	447,143
—	—	—	—	—	—	341,745	52,242	90,826	198,677
—	—	—	—	—	—	38,618	11,374	1,613	25,631
—	—	—	—	—	—	212,755	36,820	26,040	149,895
—	—	—	—	—	—	1,666,368	90,479	368,771	707,118
—	—	—	—	—	—	149,301	7,386	21,224	120,691
—	—	—	—	—	—	517,630	22,389	13,378	481,863
—	—	18,400	—	—	—	3,041,013	97,367	766,741	2,176,905
—	—	—	—	—	—	3,047,027	136,802	1,146,337	1,763,888
—	—	49,667	—	—	—	2,413,309	49,202	1,656,900	707,207
—	—	—	—	—	—	5,583,318	64,579	2,412,514	3,106,225
—	—	—	—	—	—	130,345	30,800	8,327	91,218
—	—	84	—	—	—	86,179	18,122	2,890	65,167
—	—	15,988	—	—	—	945,812	37,968	594,132	313,712
—	—	—	—	—	—	28,387	11,200	202	16,985
—	—	—	—	—	—	110,701	18,273	756	91,672
—	—	52,943	—	—	—	1,390,794	46,206	429,671	914,917
—	—	—	—	—	—	292,012	7,050	105,734	179,228
—	—	47,961	—	—	—	1,216,292	28,801	180,695	1,006,796
—	—	216,055	—	—	—	1,745,262	37,542	215,908	1,491,812
—	—	—	—	—	—	116,990	19,499	7,118	90,373

K o m m u n e r.	I n o m h v a r j e								
	Söcken- allmän- ningar	Säteri- och Frälse- hemman		Skattehemman		Boställen		Kronohemman	
		qvadrat- ref.	mantal.	qvadratref.	mantal.	qvadratref.	mantal.	qvadratref.	mantal.
Näs	—	—	—	22,109	127,170	1,251	7,197	—	—
Hackås	—	—	—	23,642	332,245	0,977	13,730	0,100	1,405
Undersåker	—	—	—	11,037	1,969,060	2,095	373,758	0,437	77,963
Mörsill	—	—	—	6,264	309,655	0,083	4,103	—	—
Åhre	—	0,125	8,171	29,288	1,914,990	—	—	2,618	171,174
Kall	—	—	—	19,600	2,068,172	0,106	12,190	3,156	333,131
Offerdal	—	0,250	14,316	46,235	2,647,693	2,166	124,038	2,093	119,857
Alsen	—	—	—	30,276	416,396	3,499	48,125	2,334	32,102
Mattmar	—	—	—	13,135	133,546	0,638	6,488	—	—
Rödön	—	—	—	27,938	113,932	4,296	17,519	0,053	216
Näskott	—	—	—	11,635	84,010	0,792	5,718	—	—
Åspås	—	—	—	15,327	256,361	0,312	5,219	0,125	2,091
Åhs	—	—	—	22,460	117,687	1,220	6,392	—	—
Summa	—	1,250	112,682	869,401	37,406,317	75,594	2,184,465	16,719	1,100,556
Herjedalen.									
Sveg	—	—	—	23,052	1,692,270	0,542	39,788	—	—
Linsell	—	—	—	8,656	1,333,014	—	—	0,052	8,007
Ellfros	—	—	—	18,722	493,657	—	—	—	—
Lillherrdal	—	—	—	19,903	2,684,022	0,125	16,857	0,222	29,938
Hede	—	—	—	14,167	2,262,486	0,333	53,181	—	—
Storsjö	—	—	—	4,639	1,594,214	—	—	—	—
Tännäs med Ljusnedals kapell	—	—	—	9,944	1,535,361	—	—	5,778	892,127
Wemdalen	—	—	—	12,819	1,248,458	—	—	—	—
Öfver-Hogdal	—	—	—	7,055	250,242	—	—	—	—
Ytter-Hogdal	—	—	—	12,453	1,278,183	0,375	38,490	—	—
Summa	—	—	—	131,410	14,371,907	1,375	148,316	6,052	930,072
Summa Summarum	—	1,250	112,682	1000,811	51,778,224	76,969	2,332,781	22,771	2,030,628

Anmärkning: I kolumnerna för skattehemman och skogbärande mark ingå lappfjellar till följande belopp, nem-
Oviken 669,788 qvadratref; Undersåker 455,465 qvadratref; Åhre 114,610 qvadratref; Kall

k o m m u n b e f i n t l i g e

Oskattlagda Torp och Nybyggen		Kronan förbehållen öfverlopps- mark	Krono- parker	Privile- gierade stockfångst- skogar	Rekogni- tions- skogar	Oafvittrad mark	Totalsumma	Deraf		Återstående skogbärande mark
antal åboer.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadrat- ref.	qvadratref.	qvadratref.	inrösnings- jord	impedimenter	qvadratref.
—	—	—	—	—	—	—	134,366	23,234	6,317	104,815
—	—	31,886	—	—	—	—	379,266	22,142	55,138	301,986
—	—	198,076	—	—	—	—	2,618,857	47,936	1,579,284	991,637
—	—	52,482	—	—	—	—	366,240	9,761	147,515	208,964
—	—	33,507	—	—	—	—	2,127,842	87,371	1,073,693	966,778
—	—	183,742	—	—	—	—	2,597,235	61,488	1,527,064	1,008,683
—	—	26,956	—	—	—	—	2,932,860	57,842	1,554,958	1,320,060
—	—	14,152	—	—	—	—	510,675	63,073	46,771	400,831
—	—	—	—	—	—	—	140,034	19,768	11,312	108,954
—	—	—	—	—	—	—	131,667	39,474	10,327	81,866
—	—	—	—	—	—	—	89,728	18,474	1,456	69,798
—	—	84	—	—	—	—	263,755	30,240	8,770	224,745
—	—	—	—	—	—	—	124,079	26,068	4,267	93,744
—	—	1,229,179	—	—	—	—	42,033,199	1,515,239	17,158,171	23,359,789
—	—	—	—	—	—	—	1,732,058	25,962	1,177,176	528,920
—	—	—	—	—	—	—	1,341,021	12,566	1,121,630	206,825
—	—	—	—	—	—	—	493,657	8,036	197,921	287,700
—	—	—	—	—	—	—	2,730,817	25,133	2,150,478	555,206
—	—	—	—	—	—	—	2,315,667	20,000	1,780,000	515,667
—	—	—	—	—	—	—	1,594,214	5,026	696,416	892,772
—	—	—	—	—	—	—	2,427,488	16,000	2,000,000	411,488
—	—	—	—	—	—	—	1,248,458	16,751	926,447	305,260
—	—	—	—	—	—	—	250,242	3,803	116,043	130,396
—	—	67,077	—	—	—	—	1,383,750	37,050	970,318	376,382
—	—	67,077	—	—	—	—	15,517,372	170,327	11,136,429	4,210,616
—	—	1,296,256	—	—	—	—	57,550,571	1,685,566	28,294,600	27,570,405

ligen: inom Föllinge socken 1,179,030 kvadratref; Frostviken 2,418,304 kvadratref; Hallen 160,658 kvadratref; 407,193 kvadratref; Offerdal 381,086 kvadratref; Storsjö 829,724 kvadratref och inom Tännäs 269,976 kvadratref.

Sammandrag öfver hemman, lägenheter och arealer inom Gefleborgs landtmäterikontor

K o m m u n e r.	I n o m h v a r j e								
	Socken- allmän- ningar	Säteri- och Frälse- hemman		Skattehemman		Boställen		Kronohemman	
	kvadrat- ref.	mantal.	kvadratref.	mantal	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.
Hedesunda socken	—	7,1	57,130	61,4	494,044	1,6	12,875	—	—
Öster-Fernebo	—	6,4	46,062	46,7	336,110	2,1	15,114	—	—
Årsunda	—	—	—	26,9	255,743	0,6	5,704	—	—
Thorsåker	—	0,5	4,113	58,1	477,862	1,6	13,160	—	—
Ofvansjö	65,164	—	—	85,5	710,585	1,5	12,467	0,3	2,493
Ugglebo	—	29,2	502,001	10,8	185,671	1	27,673	0,2	3,438
Hamrånge	—	1,8	24,970	27,7	384,256	1,7	23,582	0,4	5,549
Hille	—	—	—	31,7	273,527	0,5	4,314	4,1	35,377
Wahlbo	—	1,1	10,039	57,7	526,616	3,3	30,118	4,4	40,158
Skog	—	—	—	27	486,895	0,1	12,793	—	—
Söderala	—	—	—	68,7	312,096	1,3	5,906	—	—
Söderhamm	—	—	—	—	—	—	—	6,4	35,784
Segersta och Hanebo	—	2,1	11,466	85,5	466,821	5,5	20,339	—	—
Mo	—	—	—	37,6	105,640	1,8	7,805	—	—
Regnsjö	—	—	—	28,4	134,312	1,4	9,048	—	—
Norråla	—	—	—	54,8	183,065	0,8	3,124	—	—
Trönö	—	—	—	30,9	194,622	0,6	3,842	—	—
Bollnäs	—	0,8	5,456	142,3	970,496	5,5	37,754	—	—
Alfta	—	—	—	93,5	1,084,609	3,9	36,709	0,9	24,722
Ofvanåker	—	—	—	39	540,173	0,7	9,783	—	—
Ofvanåkers allmänning	—	—	—	1,9	62,415	—	—	10,2	298,155
Woxna	—	8,2	300,339	—	—	—	—	—	—
Enånger	—	0,9	6,155	47,7	326,190	0,9	6,281	—	—
Njutånger	—	—	—	27,8	125,593	0,2	709	—	—
Tuna	—	—	—	54,5	129,799	0,9	351	5,1	12,146
Idenor	—	—	—	18,2	57,953	0,3	119	—	—
Forssa	—	—	—	75,1	290,585	3	11,471	—	—
Hög	—	—	—	29,2	92,672	0,3	692	—	—
Rogsta	—	—	—	35,9	255,415	1	4,106	—	—
Ilso	—	—	—	8,1	69,082	0,1	683	—	—
Harmånger	—	—	—	30,8	152,942	1,2	2,968	—	—
Jettendal	—	—	—	21,3	110,434	0,4	1,695	—	—
Gnarp	—	—	—	31,7	371,261	0,7	6,823	—	—

län, upprättadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de från länets
erhållna uppgifter.

k o m m u n b e f i n t l i g e

Oskattlagda Torp och Nybyggen		Kronan förbehållen öfverlopps- mark	Krono- parker	Privile- gierade stockfångst- skogar	Rekogni- tions- skogar	Oafvittrad mark	Totalsumma	Deraf		Återstående skogbärande mark
antal äboer.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadrat- ref.	qvadratref.	qvadratref.	inrösnings- jord	impedimenter	qvadratref.
—	—	—	—	—	—	—	564,049	77,232	161,608	325,209
—	—	—	—	—	—	—	397,286	66,393	92,472	238,421
—	—	—	—	—	—	—	261,447	43,252	64,330	153,865
—	—	—	—	—	—	—	495,135	78,069	72,612	344,454
—	—	—	—	—	—	—	790,709	142,985	131,475	516,249
—	—	—	—	—	456.904	—	1,175,687	161,408	149,846	864,433
—	—	—	—	—	—	—	438,357	29,240	100,820	308,297
—	—	—	—	—	—	—	313,218	40,848	29,355	243,015
—	—	—	—	—	—	—	606,931	86,273	112,052	408,606
—	—	—	—	—	—	—	499,688	36,025	135,503	328,160
—	—	—	—	—	—	—	318,002	32,675	97,710	187,617
—	—	—	—	—	—	—	35,784	5,400	7,290	23,094
—	—	—	—	—	—	—	498,626	63,525	112,894	322,207
—	—	—	—	—	—	—	113,445	19,124	17,254	77,067
—	—	—	—	—	—	—	143,360	19,860	16,607	106,893
—	—	—	—	—	—	—	186,189	24,155	61,452	100,582
—	—	—	—	—	—	—	198,464	13,274	13,018	172,172
—	—	—	—	—	—	—	1,013,706	100,843	225,401	687,462
—	—	—	—	—	—	—	1,146,040	76,110	209,563	860,367
—	—	25,710	—	—	—	—	936,236	48,100	135,298	438,032
—	—	—	—	—	—	—	300,339	15,596	32,743	314,806
—	—	—	—	—	—	—	338,626	26,000	60,626	252,000
—	—	—	—	—	—	—	126,302	14,775	22,801	252,000
—	—	—	—	—	—	—	142,296	23,625	31,255	88,726
—	—	—	—	—	—	—	58,072	7,325	11,901	87,416
—	—	—	—	—	—	—	302,056	35,764	38,846	221,906
—	—	—	—	—	—	—	93,364	10,525	44,386	57,943
—	—	—	—	—	—	—	259,521	17,644	24,896	38,121
—	—	—	—	—	—	—	69,765	6,491	38,121	203,756
—	—	—	—	—	—	—	155,910	17,769	25,642	37,632
—	—	—	—	—	—	—	112,129	14,767	29,719	108,422
—	—	—	—	—	—	—	378,084	29,795	13,356	84,006
—	—	—	—	—	—	—	—	29,167	29,167	319,122

I n o m   h v a r j e

K o m m u n e r.	Söcken- allmän- ningar	Säteri- och Fräse- hemman		Skattehemman		Boställen		Kronohemman	
		mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.
Bergsjö	—	—	—	36	426,043	1,8	21,095	—	—
Hassela	—	—	—	8,8	489,260	0,1	7,628	—	—
Norrbo	—	—	—	21,2	196,240	0,8	6,065	—	—
Bjuråker	—	—	—	46,2	827,666	0,2	6,529	—	—
Delsbo	—	—	—	121,7	531,930	1,2	5,611	—	—
Arbrå	—	0,4	3,302	57,8	531,500	1,8	10,388	0,2	2,378
Undersvik	—	—	—	21,2	143,815	0,6	3,622	—	—
Jerfsö	—	—	—	134,5	807,068	2,7	16,698	2,6	15,590
Ljusdal och Ramsjö	—	—	—	118,8	1,985,306	3,8	43,473	0,5	8,297
Färila	—	—	—	52,8	1,362,634	1	20,088	0,2	5,116
Loos	—	0,8	78,679	2,5	245,872	—	—	3,2	314,715
Summa	65,164	59,3	1,049,712	2,017,9	17,714,818	58,5	469,205	38,7	803,918

Anmärkning: Till den för Loos socken upptagne areal komma ytterligare omkring 1,058,400 kvadratref eller Gefleborgs län.

kommun befintlige

Oskattlagda Torp och Nybyggen		Kronan förbehållen öfverlopps- mark	Krono- parker	Privile- gierade stockfångst- skogar	Rekogni- tions- skogar	Oafvittrad mark	Totalsumma	Deraf		Återstående skogbärande mark
								inrösnings- jord	impedimenter	
antal åboer.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadrat- ref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.	qvadratref.
—	—	—	—	—	—	—	447,138	45,128	62,342	339,668
—	—	—	—	—	—	—	496,888	27,459	45,649	423,780
—	—	—	—	—	—	—	202,305	12,733	66,770	122,802
—	—	6,844	—	—	—	—	841,039	45,608	147,416	648,015
—	—	—	—	—	—	—	537,541	59,560	79,507	398,474
—	—	—	—	—	—	—	547,568	54,897	92,165	400,506
—	—	—	—	—	—	—	147,437	14,380	27,878	105,179
—	—	—	—	—	—	—	839,356	86,784	88,390	664,182
—	—	165,639	—	—	—	—	2,202,715	86,794	226,279	1,889,642
—	—	69,131	—	—	—	—	1,456,969	58,766	343,477	1,054,726
—	—	41,089	—	—	—	—	680,355	8,321	159,945	512,089
—	—	308,413	—	—	456,904	—	20,868,134	1,885,297	3,650,991	15,331,846

den del af Orsa socken i Kopparbergs län, som, enligt Kongl. Brevet den 13 November 1863, blifvit förlagd till

General-Sammandrag öfver hemman, lägenheter och arealer inom de
de från länens landtmäteri-

l. ä n.	Socken- allmän- ningar	Säteri- och Frälse- hemman		Skattehemman		Boställen		Kronohemman och skattlagda Nybyggen	
	kvadrat- ref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.	mantal.	kvadratref.
Norrbottnens	—	130,698	3,483,188	545,909	10,470,947	11,227	146,853	290,603	10,104,845
Westerbottnens	—	1,827	39,780	802,927	14,928,241	15,814	108,698	232,298	10,358,888
Wester-Norrlands	85,216	17,401	220,676	1,619,673	21,719,731	45,508	305,974	150,309	3,899,410
Jemtlands	—	1,250	112,682	1,000,811	51,778,224	76,969	2,332,781	22,771	2,030,628
Gefleborgs	65,164	59,300	1,049,712	2,017,900	17,714,818	58,500	469,205	38,700	803,918
Summa	150,380	210,476	4,906,038	5,987,220	116,611,961	208,018	3,363,511	734,681	27,197,689

Anmärkningar: I kolumnerna för skattehemman och skogbärande mark inom Jemtlands län ingå äfven lappfjellar
Till den för Gefleborgs län upptagne arealen kommer vidare den del af Orsa socken i Kopparbergs
till omkring 1,058,400 kvadratref.

Norrländska länen, upprättadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med kontor erhållna uppgifter.

Oskattlagda Torp och Nybyggen		Kronans öfverlopps- mark	Krono- parker	Privile- gierade stockfångst- skogar	Rekogni- tions- skogar	T o t a l s u m m a		Deraf		Återstående skogbärande mark
						oafvittrad mark	afvittrad mark	inrösnings- jord	impedimenter	
antal åboer.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadrat- ref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.	kvadratref.
412	2,862,050	92,819,800	2,195,129	1,232,994	—	99,841,227	23,474,579	1,702,029	91,287,922	30,325,855
319	1,840,000	37,793,574	1,353,931	1,008,055	39,066	51,230,333	16,239,900	1,926,107	41,499,864	24,044,262
—	—	426,907	917,057	385,065	—	—	27,960,036	1,870,543	6,563,248	19,526,245
—	—	1,296,256	—	—	—	—	57,550,571	1,685,566	28,294,600	27,570,405
—	—	308,413	—	—	456,904	—	20,868,134	1,885,297	3,650,991	15,331,846
731	4,702,050	132,644,950	4,466,117	2,626,114	495,970	151,071,560	146,093,220	9,069,542	171,296,625	116,798,613

till belopp af 6,885,834 kvadratref.

län, som genom Kongl. Brefvet den 13 November 1863 blifvit förlagd till Gefleborgs län och hvilken del belöper sig

N o r r b o t t e n s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver dels skogbärande markens nuvarande grundmassa och årliga afkastning under närmaste tiden, dels dess framgena tillgång och afkastning under antagande af sådan behandling och vård, att densamma småningom höjes, dels ock länets årliga skogsbehof; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

K o m m u n e r .	N u v a r a n d e f ö r h å l l a n d e t .																	F r a m t i d a f ö r h å l l a n d e t .																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
	Areal i kvadratref.	S k o g b ä r a n d e m a r k e n s							O r t e n s å r l i g a s k ö g s b e h ö f			Å r l i g t ö f v e r s k o t t			Å r l i g b r i s t			S k o g e n s t i l l g å n g o c h a f k a s t n i n g , d e r e s t m a r k e n b r i n g a s i fullt bevuxet skick.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
		grundmassa i		ärliga afkastning efter 230 års omdrefstid för moget och minst 50 för annat virke, eller en medelomdrefstid af 140 år; i kubikfot.	ärliga afkastning			af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd		af mogna träd efter 45 kubikfot eller 1½ träd för hvarje person		af annat virke efter 255 kubikfot för person.		af mogna träd		af annat virke,		af mogna träd		af annat virke,		Grundmassa i		Årlig afkastning efter 140 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
		kubikfot	pr qva- drat- ref.		på hela vidden.	af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd	af annat virke,	af mogna träd efter 45 kubikfot eller 1½ träd för hvarje person	af annat virke efter 255 kubikfot för person.	af mogna träd	af annat virke,	af mogna träd	af annat virke,	kubikfot	i kubikfot.	af mogna träd	af annat virke,	af mogna träd	af annat virke,	kubikfot	i kubikfot.	af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd	af annat virke,																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
		antal.																							i kubikfot	i kubikfot	antal.	i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	antal.	i kubikfot	i kubikfot.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												

W e s t e r b o t t e n s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver dels skogbärande markens nuvarande grundmassa och årliga afkastning under närmaste tiden, dels dess framgena tillgång och afkastning under antagande af sådan behandling och vård, att densamma småningom höjes, dels ock länets årliga skogsbehof; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

N u v a r a n d e f ö r h å l l a n d e t .																	F r a m t i d a f ö r h å l l a n d e t .							
K o m m u n e r .	Areal i kvadratref.	S k o g b ä r a n d e m a r k e n s							O r t e n s å r l i g a s k o g s b e h o f			Å r l i g t ö f v e r s k o t t			Å r l i g b r i s t			S k o g e n s t i l l g å n g o c h a f k a s t n i n g , d e r e s t m a r k e n b r i n g a s i f u l l t b e v u x e t s k i c k .						
		grundmassa i		Årliga afkastning efter 210 års omdrefstid för moget och minst 50 för annat virke, eller en medelomdrefstid af 130 år; i kubikfot.	Årliga afkastning			af mogna träd efter 45 kubikfot eller 1½ träd för hvarje person		af annat		af mogna träd		af annat		af mogna träd		Grundmassa i kubikfot	Årlig afkastning efter 130 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning				
		kubikfot	pr qvadratref.		på hela vidden.	af mogna träd om minst 8,3 tumms diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	for person.	antal.	i kubikfot.	af annat virke. i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	i kubikfot.	af mogna träd om minst 8,3 tumms diameter på 16 fots längd			af annat virke, i kubikfot.				
		pr qvadratref.																			på hela vidden.	antal.	i kubikfot a 30 pr träd.	
Umeå socken	909,744	350	318,410,400	2,449,311	0,015	13,646	409,380	2,039,931	16,516	495,480	2,807,805	—	—	—	2,870	86,100	767,874	625	568,590,000	4,373,769	0,060	54,585	1,637,550	2,736,219
Umeå stad	4,324	175	756,700	5,821	—	—	—	5,821	3,537	106,110	601,290	—	—	—	3,537	106,110	595,469	625	2,702,500	20,788	0,060	259	7,770	13,018
Wännäs	314,158	350	109,955,300	845,810	0,018	5,655	169,650	676,160	4,384	131,520	745,365	1,271	38,130	—	—	—	69,205	550	172,786,900	1,329,130	0,060	18,849	565,470	763,660
Nordmaling	1,116,357	550	613,996,350	4,723,049	0,035	39,072	1,172,160	3,550,889	8,900	267,000	1,512,915	30,172	905,160	2,037,974	—	—	—	725	809,358,825	6,225,837	0,070	78,145	2,344,350	3,881,487
Bjurholm	1,098,302	550	604,066,100	4,646,662	0,035	38,441	1,153,230	3,493,432	3,979	119,370	676,515	34,462	933,860	2,816,917	—	—	—	725	796,268,950	6,125,146	0,070	76,881	2,306,430	3,818,716
Degerfors	2,106,745	450	948,035,250	7,292,579	0,025	52,669	1,580,070	5,712,509	5,890	176,700	1,001,385	46,779	1,403,370	4,711,124	—	—	—	725	1,527,390,125	11,749,155	0,070	147,472	4,424,160	7,324,995
Säfvar	426,933	400	170,773,200	1,313,640	0,022	9,393	281,790	1,031,850	4,674	140,220	794,580	4,719	141,570	237,270	—	—	—	625	266,833,125	2,052,562	0,060	25,616	768,480	1,284,082
Bygdeå	555,672	325	180,593,400	1,389,180	0,015	8,335	250,050	1,139,130	7,318	219,540	1,244,145	1,017	30,510	—	—	—	105,015	625	347,295,000	2,671,500	0,060	33,340	1,000,200	1,671,300
Löfånger	385,176	200	77,035,200	592,578	0,009	3,467	104,010	488,568	5,900	177,000	1,002,915	—	—	—	2,433	72,990	514,347	550	211,846,800	1,629,591	0,045	17,333	519,990	1,109,601
Nysätra	275,488	325	89,533,600	688,720	0,015	4,132	123,960	564,760	4,400	132,000	747,915	—	—	—	268	8,040	183,155	625	172,180,000	1,324,462	0,060	16,529	495,870	828,592
Burträsk	852,761	450	383,742,450	2,951,865	0,025	21,319	639,570	2,312,295	9,024	270,720	1,534,080	12,295	368,850	778,215	—	—	—	625	532,975,625	4,099,812	0,060	51,166	1,534,980	2,564,832
Skellefteå	2,081,594	325	676,518,050	5,203,985	0,015	31,224	936,720	4,267,265	27,187	815,610	4,621,875	4,037	121,110	—	—	—	354,610	725	1,509,155,650	11,608,890	0,070	145,712	4,371,360	7,237,530
Norsjö	873,618	550	480,489,900	3,696,076	0,035	30,577	917,310	2,778,766	3,664	109,920	622,965	26,913	807,390	2,155,801	—	—	—	725	633,373,050	4,872,100	0,060	52,417	1,572,510	3,299,590
Jörn	1,070,513	450	481,730,850	3,705,622	0,030	32,115	963,450	2,742,172	2,837	85,110	482,205	29,278	878,340	2,259,967	—	—	—	625	669,070,625	5,146,697	0,050	53,526	1,605,780	3,540,917
Lycksele	2,987,200	550	1,642,960,000	12,638,154	0,035	104,552	3,136,560	9,501,594	6,687	200,610	1,136,790	97,865	2,935,950	8,364,804	—	—	—	725	2,165,720,000	16,659,385	0,060	179,232	5,376,960	11,282,425
Öhrträsk	158,724	550	87,298,200	671,525	0,035	5,555	166,650	504,875	1,112	33,360	188,955	4,443	133,290	315,920	—	—	—	725	115,074,900	885,192	0,060	9,523	285,690	599,502
Åsele	1,539,800	550	846,890,000	6,514,538	0,030	46,194	1,385,820	5,128,718	3,293	98,790	559,725	42,901	1,287,030	4,568,993	—	—	—	725	1,116,355,000	8,587,346	0,060	92,388	2,771,640	5,815,706
Fredrika	321,133	550	176,623,150	1,358,639	0,030	9,634	289,020	1,069,619	1,079	32,370	183,345	8,555	256,650	886,274	—	—	—	725	232,821,425	1,790,937	0,060	19,268	578,040	1,212,897
Wilhelmina	2,699,100	175	472,342,500	3,633,404	0,003	8,097	242,910	3,390,494	5,360	160,800	911,115	2,737	82,110	2,479,379	—	—	—	200	539,820,000	4,152,460	0,006	16,195	485,850	3,666,610
Dorothea	558,800	275	153,670,000	1,182,077	0,009	5,029	150,870	1,031,207	2,530	75,900	430,185	2,499	74,970	601,022	—	—	—	350	195,580,000	1,504,460	0,035	19,558	586,740	917,720
Stensele och Tärna	2,367,640	350	828,674,000	6,374,415	0,012	28,412	852,360	5,522,055	3,268	98,040	555,645	25,144	754,320	4,966,410	—	—	—	450	1,065,438,000	8,195,677	0,018	42,618	1,278,540	6,917,137
Sorsele	1,340,480	450	603,216,000	4,640,123	0,018	24,129	723,870	3,916,253	2,316	69,480	393,720	21,813	654,390	3,522,533	—	—	—	550	737,264,000	5,671,262	0,035	46,917	1,407,510	4,263,752
S u m m a	24,044,262	—	9,947,310,600	76,517,773	—	521,647	15,649,410	60,868,363	133,855	4,015,650	22,755,435	396,900	11,907,000	40,702,603	9,108	273,240	2,589,675	—	14,387,900,500	110,676,158	—	1,197,529	35,925,870	74,750,288

W e s t e r - N o r r l a n d s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver dels skogbärande markens nuvarande grundmassa och årliga afkastning under närmaste tiden, dels dess framgena tillgång och afkastning under antagande af sådan behandling och vård, att densamma småningom höjes, dels ock länets årliga skogsbehof; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

N u v a r a n d e f ö r h å l l a n d e t .																	F r a m t i d a f ö r h å l l a n d e t .								
K o m m u n e r .	Areal i kvadratref.	S k o g b ä r a n d e m a r k e n s							O r t e n s å r l i g a s k o g s b e h o f			Å r l i g t ö f v e r s k o t t			Å r l i g b r i s t			S k o g e n s t i l l g å n g o c h a f k a s t n i n g , d e r e s t m a r k e n b r i n g a s i f u l l t b e v u x e t s k i c k .							
		G r u n d m a s s a i		å r l i g a a f - k a s t n i n g e f t e r 190 års omdrefstid för moget och minst 50 för annat virke, eller en medel- omdrefstid af 120 år; i kubikfot.	Å r l i g a a f k a s t n i n g			a f m o g n a t r ä d e f t e r 45 k u b i k f o t e l l e r 1½ träd för hvarje person	a f a n n a t		a f m o g n a t r ä d	a f a n n a t		a f m o g n a t r ä d	a f a n n a t		G r u n d m a s s a i k u b i k f o t	Å r l i g a f k a s t n i n g e f t e r 120 års medel- omdrefstid; i kubikfot.	Å r l i g a f k a s t n i n g				a f a n n a t		
		p r q v a - d r a t - r e f .	p å h e l a v i d d e n .		a f m o g n a t r ä d o m m i n s t 8,3 t u n n s d i a m e t e r p å 16 f o t s l å n g d	a f a n n a t			v i r k e e f t e r 235 kubikfot för person.	a n t a l .		v i r k e , i k u b i k f o t .	a n t a l .		v i r k e , i k u b i k f o t .	p å q v a - d r a t - r e f . a n t a l .			p å h e l a v i d d e n	i k u b i k f o t å 30 p r t r ä d .					
						a n t a l .	i k u b i k f o t			i k u b i k f o t .			a n t a l .							i k u b i k f o t .	a n t a l .	i k u b i k f o t .		a n t a l .	i k u b i k f o t .
Själervad, Selånger, Timrå, Sjön, Tynderö, Thorsåker	574,471	250	143,617,750	1,196,815	0,017	9,766	292,980	903,835	18,864	565,920	2,955,360	—	—	—	9,098	272,940	2,051,525	804	461,874,684	3,848,956	0,071	40,788	1,223,640	2,625,316	
Grundsunda, Arnäs, Nordingrå, Nora, Bjerträ, Skog, Hernö, Alnö, Indahl, Häggdånger, Njurunda	1,629,029	357	581,563,353	4,846,361	0,022	35,839	1,075,170	3,771,191	34,266	1,027,980	5,368,340	1,573	47,190	—	—	—	1,597,149	804	1,309,739,316	10,914,494	0,071	115,661	3,469,830	7,444,664	
Tuna, Sättna, Medelpads-Liden, Ljustorp, Hässjö, Säbrå, Stig- sjö, Wiksjö, Gudmundrå, Hög- sjö med Hemsö, Ytter-Län- näs, Dahl, Botheå, Styrnäs, Öiver-Lännäs, Sänga, Sollef- teå, Långsele, Ed, Multrä, Re- sele, Helgum, Edsele, Ullän- ger, Wibyggerå, Nätra, Si- densjö, Skorped, Mo, Gideå, Trehörningsjö	7,309,787	500	3,654,893,500	30,457,446	0,029	211,984	6,359,520	24,097,926	81,783	2,453,490	12,812,670	130,201	3,906,030	11,285,256	—	—	—	804	5,877,068,748	48,975,573	0,071	518,993	15,569,790	33,405,783	
Attmar, Stöde, Torp, Borgsjö, Hafverö, Holm, Graninge, Li- den, Junsele, Ramsele, Fjell- sjö, Bodum, Tåsjö, Annandsjö, Björna	9,995,363	633	6,327,064,779	52,725,540	0,044	439,796	13,193,880	39,531,660	47,862	1,435,860	7,498,380	391,934	11,758,020	32,033,280	—	—	—	804	8,036,271,852	66,968,932	0,071	709,671	21,290,130	45,678,802	
Hernösand	1,915	268	513,220	4,277	0,015	29	870	3,407	5,262	157,860	824,380	—	—	—	5,233	156,990	820,973	804	1,539,660	12,830	0,071	136	4,080	8,750	
Sundsvall	15,680	268	4,202,240	35,018	0,015	235	7,050	27,968	8,492	254,760	1,330,335	—	—	—	8,257	247,710	1,302,367	804	12,606,720	105,056	0,071	1,113	33,390	71,666	
S u m m a	19,526,245	—	10,711,854,842	89,265,457	—	697,649	20,929,470	68,335,987	196,529	5,895,870	30,789,465	523,708	15,711,240	43,318,536	22,588	677,640	5,772,014	—	15,699,100,980	130,825,841	—	1,386,362	41,590,860	89,234,981	

J e m t l a n d s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver dels skogbärande markens nuvarande grundmassa och årliga afkastning under närmaste tiden, dels dess framgena tillgång och afkastning under antagande af sådan behandling och vård, att densamma småningom höjes, dels ock länets årliga skogsbehof; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

N u v a r a n d e f ö r h å l l a n d e t .																		F r a m t i d a f ö r h å l l a n d e t .						
K o m m u n e r .	Areal		S k o g b ä r a n d e m a r k e n s						O r t e n s å r l i g a s k o g s b e h o f				Å r l i g t ö f v e r s k o t t			Å r l i g b r i s t			S k o g e n s t i l l g å n g o c h a f k a s t n i n g , d e r e s t m a r k e n b r i n g a s i f u l l t b e v u x e t s k i e k .					
	i kvadratref.	grundmassa i kubikfot	årliga afkastning						af mogna träd efter 45 kubikfot eller 1½ träd för hvarje person				af mogna träd			af mogna träd			Grundmassa i kubikfot	Årlig afkastning				
			190 års om- drefstid för moget och minst 50 för annat virke, eller en medel- omdrefstid af 120 år; i kubikfot.						af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd				af annat virke efter 235 kubikfot för person.			af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd				Årlig afkastning efter 120 års medel- omdrefstid; i kubikfot.				
			pr qva- drat- ref.	på hela vidden.	på qva- drat- ref. antal.	på hela vidden i kubikfot å 30 pr träd.	af annat virke. i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	af annat virke. i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	af annat virke. i kubikfot.	antal.	i kubik- fot.	i kubikfot.	pr qva- drat- ref.	på hela vidden.		pr qva- drat- ref. antal.	på hela vidden i kubikfot å 30 pr träd.	af annat virke. i kubikfot.		
Oviken	822,024	70	57,541,680	479,514	0,003	2,466	73,980	405,534	2,718	81,540	425,820	—	—	—	252	7,560	20,286							
Myssjö, Frösö och Norderön ...	172,525	250	43,131,250	359,427	0,018	3,105	93,150	266,277	3,873	116,190	606,770	—	—	—	768	23,040	340,493							
Bruntlo med Östersund, Marieby, Sunne och Rödön	397,392	350	139,087,200	1,159,060	0,020	7,947	238,410	920,650	9,783	293,490	1,532,670	—	—	—	1,836	55,080	612,020							
Frostviken, Marby, Klöfsjö, Åhre, Kall, Näskott, Aspås, Ås, Stor- sjö och Tämnäs	3,005,326	450	1,352,396,700	11,269,972	0,030	90,160	2,704,800	8,565,172	15,063	451,890	2,359,870	75,097	2,252,910	6,205,302	—	—	—							
Ragunda, Forss, Kyrkås, Hägge- näs, Föllinge med Hotagen, Ström, Hallen, Undersaker, Mörsill, Offerdahl, Alsen, Matt- mar, Linsell, Lillherrdal, Hede och Wemdalen	7,123,441	550	3,917,892,550	32,649,104	0,035	249,320	7,479,600	25,169,504	35,112	1,053,360	5,500,880	214,208	6,426,240	19,668,624	—	—	—	700	14,479,199,700	120,659,998	0,060	1,241,074	37,232,220	83,427,778
Hällesjö, Håsjö, Stugun, Ref- sund, Bodsjö, Sundsjö, Bräcke, Lockne, Lith, Hammerdal, Berg, Rätan, Näs, Hackås, Sveg, Elfors, Öfver-Hogdal och Ytter-Hogdal	9,163,863	625	5,727,414,375	47,728,453	0,045	412,373	12,371,190	35,357,263	38,574	1,157,220	6,043,260	373,799	11,213,970	29,314,003	—	—	—							
S u m m a	20,684,571	—	11,237,463,755	93,645,530	—	765,371	22,961,130	70,684,400	105,123	3,153,690	16,469,270	663,104	19,893,120	55,187,929	2,856	85,680	972,799	—	14,479,199,700	120,659,998	—	1,241,074	37,232,220	83,427,778

G e f l e b o r g s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver dels skogbärande markens nuvarande grundmassa och årliga afkastning under närmaste tiden, dels dess framgena tillgång och afkastning, under antagande af sådan behandling och vård, att densamma småningom höjes, dels ock länets årliga skogsbehof; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

K o m m u n e r .	Areal i kvadratref.	N u v a r a n d e f ö r h å l l a n d e t .															F r a m t i d a f ö r h å l l a n d e t .								
		S k o g b ä r a n d e m a r k e n s							O r t e n s å r l i g a s k o g s b e h o f			Å r l i g t ö f v e r s k o t t			Å r l i g b r i s t			S k o g e n s t i l l g å n g o c h a f k a s t n i n g , d e r e s t m a r k e n b r i n g a s i fullt bevuxet skick.							
		grundmassa i kubikfot		årliga afkastning efter 170 års omdrefstid för moget och minst 50 för annat virke, eller en medelomdrefstid af 110 år; i kubikfot.	Årliga afkastning				af mogna träd efter 45 kubikfot eller 1 1/2 träd för hvarje person		af annat virke efter 235 kubikfot för person.	af mogna träd		af annat virke, i kubikfot.	af mogna träd		af annat virke, i kubikfot.	Grundmassa i kubikfot		Årlig afkastning efter 110 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning				
		pr qvadratref.	på hela vidden.		af mogna träd om minst 8,3 tum diameter på 16 fots längd		af annat virke, i kubikfot.	antal.	i kubikfot.	antal.		i kubikfot.	antal.		i kubikfot.	pr qvadratref.		på hela vidden.	af mogna träd om minst 8,3 tum diameter på 16 fots längd		af annat virke, i kubikfot.				
					på qvadratref, antal.	på hela vidden																			
antal.	i kubikfot å 30 pr träd.																								
Gefle, Söderhamn, Hudiksvall, Söderala, Mo, Enånger, Njutånger, Tuna, Idenor, Hög, Rogsta, Harmånger och Jättendal	1,208,893	285	344,534,505	3,132,132	0,018	21,760	652,800	2,479,332	56,544	1,696,320	8,859,030	—	—	—	34,784	1,043,520	6,379,698	890	1,075,914,770	9,781,043	0,090	108,800	3,264,000	6,517,043	
Gnarp, Skog, Forssa, Undersvik, Delsbo, Ilsbo, Hedesunda, Öster-Fernebo, Årsunda, Thorsåker, Ofvansjö, Ugglebo, Hamrånge, Hille, Walbo, Hanebo, Segersta, Regnsjö, Norrala, Trönö, Ofvanåker och Woxna	6,519,714	429	2,796,957,306	25,426,885	0,030	195,591	5,867,730	19,559,155	101,069	3,032,070	15,833,830	94,522	2,835,660	3,725,325	—	—	—	890	5,802,545,460	52,750,413	0,090	586,774	17,603,220	35,147,193	
Bergsjö, Hassela, Norrbo, Bjuråker, Arbrå, Jerfsö och Alfå	3,459,320	571	1,975,271,720	17,957,016	0,045	155,669	4,670,070	13,286,946	34,699	1,040,970	5,436,255	120,970	3,629,100	7,850,691	—	—	—	890	3,078,794,800	27,989,044	0,090	311,339	9,340,170	18,648,874	
Ljusdal med Ramsjö, Färila, Loos och Bollnäs	4,143,919	700	2,900,743,300	26,370,393	0,060	248,635	7,459,050	18,911,343	26,238	787,140	4,110,620	222,397	6,671,910	14,800,723	—	—	—	890	3,688,087,910	33,528,072	0,090	372,953	11,188,590	22,339,482	
Den del af Orsa socken i Stora Kopparbergs län, som genom Kongl. Brevet den 13 November 1863 blifvit förlagd till Loos socken af Gefleborgs län och ännu icke undergått afvittring, anses upptaga	529,200	440	232,848,000	2,116,800	0,036	19,051	571,530	1,545,270	—	—	—	19,051	571,530	1,545,270	—	—	—	620	328,104,000	2,982,764	0,060	31,752	952,560	2,030,204	
S u m m a	15,861,046	—	8,250,354,831	75,003,226	—	640,706	19,221,180	55,782,046	218,550	6,556,500	34,239,735	456,940	13,708,200	27,922,009	34,784	1,043,520	6,379,698	—	13,973,446,940	127,031,336	—	1,411,618	42,348,540	84,682,796	

Anmärkning: Årliga skogsbehofvet inom den till Gefleborgs län förlagda delen af Orsa socken ingår i beräkningen för Loos socken.

Litt. Cf.

Sammandrag för de **Norrländska Länen** öfver dels skogbärande markens grundmassa och årliga afkastning under närmaste tiden, dels dess framgena tillgång och afkastning, under antagande af sådan behandling och vård, att densamma småningom höjes, dels ock länens årliga skogsbehof; upprättadt med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

L ä n.	Areal i kvadratref.	N u v a r a n d e f ö r h å l l a n d e t .											F r a m t i d a f ö r h å l l a n d e t .								
		S k o g b ä r a n d e m a r k e n s								O r t e n s å r l i g a s k o g s b e h o f			S k o g e n s t i l l g å n g o c h a f k a s t n i n g , d e r e s t m a r k e n b r i n g a s i fullt bevuxet skick.								
		grundmassa i		medelomdrefstid år.	årliga afkastning, i kubikfot.	årliga afkastning			af mogna träd efter 45 kubikfot eller 1½ träd för hvarje person.		af annat virke, i kubikfot.	Grundmassa i		Medelomdrefstid år.	Årlig afkastning, i kubikfot.	Årlig afkastning				af annat virke, i kubikfot.	
		på qva- drat- ref.	på hela vidden.			af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd	af annat	antal.	i kubikfot.	på qva- drat- ref.		på hela vidden.	af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			af annat					
																	på hela vidden	af annat	af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd		af annat
antal.	i kubikfot å 30 pr träd.																				
Norrbotten	30,325,855	371	11,251,364,300	140	80,366,888	0,021	648,627	19,458,810	60,908,078	113,672	3,410,160	19,324,155	534	16,188,067,700	140	115,629,055	0,044	1,344,965	40,348,950	75,280,105	
Westerbotten	24,044,262	414	9,947,310,600	130	76,517,773	0,022	521,647	15,649,410	60,868,363	133,855	4,015,650	22,755,435	598	14,387,900,500	130	110,676,158	0,050	1,197,529	35,925,870	74,750,288	
Wester-Norrland	19,526,245	549	10,711,854,842	120	89,265,457	0,036	697,649	20,929,470	68,335,987	196,529	5,895,870	30,789,465	804	15,699,100,980	120	130,825,841	0,071	1,386,362	41,590,860	89,234,981	
Jemtland	20,684,571	543	11,237,463,755	120	93,645,530	0,037	765,371	22,961,130	70,684,400	105,123	3,153,690	16,469,270	700	14,479,199,700	120	120,659,998	0,060	1,241,074	37,232,220	83,427,778	
Gefleborg	15,861,046	522	8,250,354,831	110	75,003,226	0,043	640,706	19,221,180	55,782,046	218,550	6,556,500	34,239,735	881	13,973,446,940	110	127,031,336	0,089	1,411,618	42,348,540	84,682,796	
S u m m a	110,441,979	465	51,398,348,328	124	414,798,874	0,030	3,274,000	98,220,000	316,578,874	767,729	23,031,870	123,578,060	677	74,727,715,820	124	604,822,388	0,060	6,581,548	197,446,440	407,375,948	

Anmärkning: Medeltalet af afkastningen i kubikfot och trädantal på kvadratref såväl för hvarje län som för alla länen tillhopa är, till undvikande af flera decimaler, aproximativt upptaget.

N o r r b o t t e n s L ä n .

Aproximativ beräkning öfver dels Kongl. Maj:t och Kronan redan omedelbart tillhöriga eller för dess räkning efter slutad afvittring antagligen öfverblifvande, dels till sågverk, i ersättning för beviljad årlig stockfångst, erforderliga skogbärande marker och samma markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörda afkastning småningom höjes; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

K o m m u n e r .	B e r ä k n a d s k o g b ä r a n d e m a r k .																							A n m ä r k n i n g a r .																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
	Kronoparker, bestämda eller ifrågasatta.								Kronans dels nu egande, dels efter slutad afvittring antagligen tillkommande öfverloppsmarker.								S u m m a .				För stockfångst dels redan anslagne, dels ock ytterligare erforderliga privilegii-skogar.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
	Areal i kvadratref.	Nuvarande grundmassa		Årlig afkastning efter 230 års omdrefstid för mogna träd och minst 50 för annat virke eller en medelomdrefstid af 140 år; i kubikfot.	Årlig afkastning af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			af annat virke, i kubikfot.	Areal i kvadratref.	Nuvarande grundmassa		Årlig afkastning efter 140 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			af annat virke, i kubikfot.	Areal i kvadratref.	Årlig afkastning			Areal i kvadratref.	Nuvarande grundmassa			Årlig afkastning efter 140 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			af annat virke, i kubikfot.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
		på hela vidden, i kubikfot.	på kvadratref, antal.		på hela vidden i kubikfot efter 30 pr träd.	på kvadratref, i kubikfot.	hela vidden, i kubikfot.			på kvadratref, i kubikfot.	hela vidden, i kubikfot.		medelomdrefstid; i kubikfot.	på kvadratref, antal.	på hela vidden i kubikfot efter 30 pr träd.			virke, i kubikfot.	Areal i kvadratref.	i träd efter 30 kubikfot för hvarje.		i kubikfot.	af annat virke, i kubikfot.			kvadratref.	på kvadratref, i kubikfot.	på hela vidden, i kubikfot.		i kubikfot.	på kvadratref, antal.	på hela vidden i kubikfot efter 30 pr träd.	virke, i kubikfot.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											

W e s t e r b o t t e n s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver dels Kongl. Maj:t och Kronan redan omedelbart tillhöriga eller för dess räkning efter slutad afvittring antagligen öfverblifvande, dels till sågverk i ersättning för beviljad årlig stockfångst erforderliga skogbärande marker och samma markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörda afkastning småningom höjes; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

B e r ä k n a d s k o g b ä r a n d e m a r k .																														
K o m m u n e r .	Kronoparker, bestämda eller ifrågasatta.								Kronans dels nu egande, dels efter slutad afvittring antagligen tillkommande öfverloppsmarker.								S u m m a .				För stockfångst dels redan anslagne, dels ock ytterligare erforderliga privilegii-skogar.									
	Areal i kvadratreff.	Nuvarande grundmassa.		Årlig afkastning efter 210 års omdrefstid för mogna träd och minst 50 för annat virke eller en medelomdrefstid af 130 år; i kubikfot.	Årlig afkastning af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			af annat virke, i kubikfot.	Areal i kvadratreff.	Nuvarande grundmassa		Årlig afkastning efter 130 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			af annat virke, i kubikfot.	Areal i kvadratreff.	Arlig afkastning			Areal i kvadratreff.	Nuvarande grundmassa.		Arlig afkastning efter 130 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			af annat virke, i kubikfot.		
		på hela vidden, i kubikfot.	på qvadratreff. i kubikfot.		antal.	i kubikfot efter 30 pr träd.	i kubikfot.			på hela vidden, i kubikfot.	på qvadratreff. i kubikfot.		antal.	i kubikfot efter 30 pr träd.	i kubikfot.			i träd efter 30 kubikfot för hvarje.	i kubikfot.	af annat virke, i kubikfot.		på hela vidden, i kubikfot.	på qvadratreff. i kubikfot.		antal.	i kubikfot efter 30 pr träd.				
Wännäs	—	—	—	—	—	—	—	—	52,606	350	18,412,100	141,631	0,018	947	28,410	113,221	52,606	947	28,410	113,221	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nordmaling	—	—	—	—	—	—	—	—	17,036	550	9,369,800	72,075	0,035	596	17,880	54,195	17,036	596	17,880	54,195	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bjurholm	142,892	550	78,590,600	604,543	0,035	5,001	150,030	454,513	—	—	—	—	—	—	—	—	142,892	5,001	150,030	454,513	33,658	550	18,511,900	142,399	0,0487	1,637	49,110	93,289	—	
Degerforss	491,143	450	221,014,350	1,700,110	0,025	12,279	368,370	1,331,740	10,701	450	4,815,450	37,042	0,025	268	8,040	29,002	501,844	12,547	376,410	1,360,742	103,693	450	46,661,850	358,937	0,0552	5,727	171,810	187,127	—	
Löfånger	—	—	—	—	—	—	—	—	886	200	177,200	1,363	0,009	8	240	1,123	886	8	240	1,123	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nysätra	—	—	—	—	—	—	—	—	42,000	325	13,650,000	105,000	0,015	630	18,900	86,100	42,000	630	18,900	86,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Burträsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	116,290	450	52,330,500	402,542	0,025	2,907	87,210	315,332	—	
Bygdeå	—	—	—	—	—	—	—	—	132,000	325	42,900,000	330,000	0,015	1,980	59,400	270,600	132,000	1,980	59,400	270,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skellefteå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104,910	325	34,095,750	262,275	0,0149	1,558	46,740	215,535	—	
Säfvar	—	—	—	—	—	—	—	—	256,000	400	102,400,000	787,693	0,022	5,632	168,960	618,733	256,000	5,632	168,960	618,733	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jörn	—	—	—	—	—	—	—	—	775,000	450	348,750,000	2,682,692	0,030	23,250	697,500	1,985,192	775,000	23,250	697,500	1,985,192	199,000	450	89,550,000	688,846	0,0301	6,000	180,000	508,846	—	
Norsjö	—	—	—	—	—	—	—	—	228,579	550	125,718,450	967,065	0,035	8,000	240,000	727,065	228,579	8,000	240,000	727,065	64,000	550	35,200,000	270,769	0,0355	2,272	68,160	202,609	—	
Lycksele	224,000	550	123,200,000	947,692	0,035	7,840	235,200	712,492	1,446,860	550	795,773,000	6,121,331	0,035	50,640	1,519,200	4,602,131	1,670,860	58,480	1,754,400	5,314,623	459,140	550	252,527,000	1,942,516	0,035	16,070	482,100	1,460,416	—	
Öhrträsk	—	—	—	—	—	—	—	—	41,000	550	22,550,000	173,462	0,035	1,435	43,050	130,412	41,000	1,435	43,050	130,412	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åsele	53,000	550	29,150,000	224,231	0,030	1,590	47,700	176,531	740,087	550	407,047,850	3,131,137	0,030	22,203	666,090	2,465,047	793,087	23,793	713,790	2,641,578	80,000	550	44,000,000	338,462	0,030	2,400	72,000	266,462	—	
Fredrika	—	—	—	—	—	—	—	—	133,900	550	73,645,000	566,500	0,030	4,017	120,510	445,990	133,900	4,017	120,510	445,990	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wilhelmina	—	—	—	—	—	—	—	—	593,000	175	103,775,000	798,269	0,003	1,779	53,370	744,899	593,000	1,779	53,370	744,899	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dorothea	—	—	—	—	—	—	—	—	278,700	275	76,642,500	589,558	0,009	2,508	75,240	514,318	278,700	2,508	75,240	514,318	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stensele	—	—	—	—	—	—	—	—	2,030,200	350	710,570,000	5,465,923	0,012	24,362	730,860	4,735,063	2,030,200	24,362	730,860	4,735,063	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sorsele	—	—	—	—	—	—	—	—	1,114,100	450	501,345,000	3,856,500	0,018	20,054	601,620	3,254,880	1,114,100	20,054	601,620	3,254,880	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S u m m a	911,035	—	451,954,950	3,476,576	—	26,710	801,300	2,675,276	7,892,655	—	3,357,541,350	25,827,241	—	168,309	5,049,270	20,777,971	8,803,690	195,019	5,850,570	23,453,247	1,160,691	—	572,877,000	4,406,746	—	38,571	1,157,130	3,249,616	—	
Afkastning, derest marken vore i fullt bevuxet skick	911,035	598	544,808,930	4,190,839	0,050	45,552	1,366,560	2,824,279	7,892,655	598	4,719,807,690	36,306,213	0,050	394,633	11,838,990	24,467,223	8,803,690	440,185	13,205,550	27,291,502	1,160,691	598	694,093,018	5,339,178	0,050	58,035	1,741,050	3,598,128	—	

W e s t e r - N o r r l a n d s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver dels Kongl. Maj:t och Kronan tillhöriga, dels till sågverk, i ersättning för beviljad årlig stockfångst, erforderliga skogbärande marker och samma markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörda afkastning småningom höjes; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

B e r ä k n a d s k o g b ä r a n d e m a r k .																													
K o m m u n e r .	K r o n o p a r k e r .								K r o n a n s ö f v e r l o p p s m a r k e r .								S u m m a .				F ö r s t o c k f ä n g s t d e l s r e d a n a n s l a g n e , d e l s o c k y t t e r l i g a r e e r f o r d e r l i g a p r i v i l e g i i - s k o g a r .								A n m ä r k n i n g a r .
	Areal i kvadratref.	Nuvarande grundmassa		Årlig afkastning efter 190 års omdrefstid för mogna träd och minst 50 för annat virke eller en medelomdrefstid af 120 år; i kubikfot.	Årlig afkastning				Areal i kvadratref.	Nuvarande grundmassa		Årlig afkastning efter 120 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning				Areal i kvadratref.	Nuvarande grundmassa	Årlig afkastning efter 120 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning									
		på hela vidden, i kubikfot.	på hela vidden, i kubikfot.		af mogna träd om minst 8,3 tunnars diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.	af mogna träd om minst 8,3 tunnars diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.		af mogna träd om minst 8,3 tunnars diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.		af mogna träd om minst 8,3 tunnars diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.	af mogna träd om minst 8,3 tunnars diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.				af mogna träd om minst 8,3 tunnars diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.	af mogna träd om minst 8,3 tunnars diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.						
Liden (i Medelpad)	87,215	500	56,245,000	468,708	0,029	3,262	97,860	370,848	—	—	—	—	—	—	112,490	3,262	97,860	370,848	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ljustorp	25,275																												
Edsele	—																												
Helgum	—																												
Wiksjö	—	500	23,493,500	195,779	0,0215	1,008	30,240	165,539	—	—	—	—	—	—	368,867	16,231	486,930	1,458,843	235,262	—	—	—	—	—	—	—	—		
Hafverö	103,310																												
Anundsjö	219,181																												
Björna	30,887																												
Junsele	—	633	133,946,598	1,116,221	0,044	9,311	279,330	836,891	211,606	9,311	279,330	836,891	211,606	9,311	279,330	836,891	211,606	9,311	279,330	836,891	211,606	9,311	279,330	836,891	211,606	9,311	279,330	836,891	
Fjellsjö	—																												
Täsjö	—																												
Ramsele	—																												
Liden (i Ångermanland)	—	804	374,557,872	3,121,315	0,071	33,077	992,310	2,129,005	231,160	804	185,852,640	1,548,772	0,071	16,412	492,360	1,056,412	697,028	49,489	1,484,670	3,185,417	553,863	804	445,305,852	3,710,882	0,071	39,324	1,179,720	2,531,162	—
Bodum	—																												
Njurunda: Kronoholmarne Bremön och Kalfven	—																												
Summa	465,868																												
Afkastning, derest marken vore i fullt bevuxet skick	465,868	804	374,557,872	3,121,315	0,071	33,077	992,310	2,129,005	231,160	804	185,852,640	1,548,772	0,071	16,412	492,360	1,056,412	697,028	49,489	1,484,670	3,185,417	553,863	804	445,305,852	3,710,882	0,071	39,324	1,179,720	2,531,162	—

J e m t l a n d s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver Kongl. Maj:t och Kronan omedelbart tillhörige skogbärande marker och samma markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörda afkastning småningom höjes; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

B e r ä k n a d s k o g b ä r a n d e m a r k .																					
K o m m u n e r .	Kronoparker, bestämda eller ifrågasatta.								K r o n o ö f v e r l o p p s m a r k .								S u m m a .				A n m ä r k n i n g a r .
	Areal i kvadratref.	Nuvarande		Årlig afkastning efter 190 års omdrefstid för mogna träd och minst 50 för annat virke eller en medelomdrefstid af 120 år; i kubikfot.	Årlig afkastning			Areal i kvadratref.	Nuvarande		Årlig afkastning efter 120 års omdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning			Areal i kvadratref.	Årlig afkastning					
		på hela vidden, i kubikfot.	på kvadratref. i kubikfot.		af mogna träd om minst 8,3 tumms diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.	på hela vidden, i kubikfot.		af mogna träd om minst 8,3 tumms diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.		på kvadratref. i kubikfot.	af mogna träd om minst 8,3 tumms diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.							
Oviken	—	—	—	—	—	—	—	106,000	70	7,420,000	61,833	0,003	318	9,540	52,293	106,000	318	9,540	52,293		
Frösön	—	—	—	—	—	—	—	84	—	—	—	—	—	—	—	84	—	—	—		
Åhre	—	—	—	—	—	—	—	13,400	450	6,030,000	50,250	0,030	402	12,060	38,190	13,400	402	12,060	38,190		
Aspås	—	—	—	—	—	—	—	84	—	—	—	—	—	—	—	84	—	—	—		
Forss	—	—	—	—	—	—	—	27,552	550	83,518,600	695,988	0,035	5,315	159,450	536,538	27,552	5,315	159,450	536,538		
Föllinge med Hotagen ..	—	—	—	—	—	—	6,000	6,000													
Ström med Alanäset	—	—	—	—	—	—	26,300	26,300													
Hallen	—	—	—	—	—	—	2,600	2,600													
Mörsill	—	—	—	—	—	—	29,800	29,800													
Undersåker	—	—	—	—	—	—	—	39,700	625	84,737,500	706,146	0,015	6,101	183,030	523,116	39,700	6,101	183,030	523,116		
Öfverdal	—	—	—	—	—	—	8,500	8,500													
Alsen	—	—	—	—	—	—	11,400	11,400													
Hellesjö	—	—	—	—	—	—	47,580	47,580													
Rätan	—	—	—	—	—	—	28,000	28,000													
Berg	—	—	—	—	—	—	—	35,000	625	84,737,500	706,146	0,015	6,101	183,030	523,116	35,000	6,101	183,030	523,116		
Hackås	—	—	—	—	—	—	25,000	25,000													
Kall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Öfverloppsmarkerna inom Kalls socken anses ingå bland renbetesfjellen.	
Ytter-Hogdal	18,200	625	11,375,000	94,792	0,045	819	24,570	70,222	—	—	—	—	—	—	—	—	18,200	819	24,570		70,222
S u m m a	18,200	—	11,375,000	94,792	—	819	24,570	70,222	407,000	—	181,706,100	1,514,217	—	12,136	364,080	1,150,137	425,200	12,955	388,650		1,220,359
Afkastning, derest marken vore i fullt bevoxet skick	—	700	12,740,000	106,167	0,060	1,092	32,760	73,407	—	700	284,900,000	2,374,167	0,060	24,420	732,600	1,641,567	—	25,512	765,360	1,714,974	

Anmärkning: Renbetesfjellen innehålla en areal af omkring 6,885,834 kvadratref, samt ega någon, ehuru relativt till ytvidden ringa, skogstillgång närmast vattendragen och i dalgångarne. Enligt Kongl. Brevet den 11 Juni 1869, får, efter förutgången undersökning af Skogstjensteman, ortens Länsman och tvenne godemän, utsyning för Kronans räkning ega rum a renbetesfjellen, när omständigheterna sådant medgifva.

G e f l e b o r g s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver Kongl. Maj:t och Kronan redan omedelbart tillhöriga eller för dess räkning efter slutad afvittring antagligen öfverblifvande skogbärande marker och samma markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörda afkastning småningom höjes; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

K o m m u n e r.	B e r ä k n a d s k o g b ä r a n d e m a r k.																			
	Kronoparker, bestämda eller ifrågasatta.								Kronans dels nu egande, dels efter slutad afvittring antagligen tillkommande öfverloppsmarker.								S u m m a.			
	Areal i kvadratref.	Nuvarande grundmassa		Årlig afkastning efter 170 års omdrefstid för mogna träd och minst 50 för annat virke eller en medelomdrefstid af 110 år; i kubikfot.	Årlig afkastning			Areal i kvadratref.	Nuvarande grundmassa		Årlig afkastning efter 110 års medelomdrefstid; i kubikfot.	Årlig afkastning			Areal i kvadratref.	Årlig afkastning				
		på hela vidden, i kubikfot.	på kvadratref, i kubikfot.		af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.	på kvadratref, i kubikfot.		på hela vidden, i kubikfot.	Årlig afkastning efter 110 års medelomdrefstid; i kubikfot.		af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.	i träd efter 30 kubikfot för hvarje.		i kubikfot.	af annat virke, i kubikfot.			
Ofvanåker	23,750	429	10,188,750	92,625	0,030	712	21,360	71,265	---	---	---	---	---	---	23,750	712	21,360	71,265		
Färila	31,904	700	120,554,700	1,095,952	0,060	10,333	309,990	785,962	---	---	---	---	---	---	172,221	10,333	309,990	785,962		
Ramsjö	140,317								---	---	---	---	---	---					---	---
Bjuråker.....	1,371	571	782,841	7,117	0,045	62	1,860	5,257	---	---	---	---	---	---	1,371	62	1,860	5,257		
Orsa	---	---	---	---	---	---	---	---	389,200	440	171,248,000	1,556,800	0,036	14,011	420,330	1,136,470	389,200	14,011	420,330	1,136,470
S u m m a	197,342	---	131,526,291	1,195,694	---	11,107	333,210	862,484	389,200	---	171,248,000	1,556,800	---	14,011	420,330	1,136,470	586,542	25,118	753,540	1,998,954
Afkastning, derest marken vore i fullt bevuxet skick	197,342	881	173,858,302	1,580,530	0,089	17,563	526,890	1,053,640	389,200	881	342,885,200	3,117,138	0,089	34,639	1,039,170	2,077,968	586,542	52,202	1,566,060	3,131,608

Sammandrag för de **Norrländska Länen** öfver dels Kongl. Maj:t och Kronan redan omedelbart tillhöriga eller för dess räkning efter slutad afvittring antagligen öfverblifvande, dels till sågverk i ersättning för beviljad årlig stockfångst erforderliga skogbärande marker, dels ock samma markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörde afkastning småningom höjes; upprättadt med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

B e r ä k n a d s k o g b ä r a n d e m a r k .																																				
L ä n .	Kronoparker, bestämda eller ifrågasatta.									Kronans dels nu egande, dels efter slutad afvittring antagligen öfverblifvande öfverloppsmarker.									S u m m a .			För stockfångst dels redan anslagne, dels ock ytterligare erforderliga privilegie-skogar.														
	Areal			Nuvarande grund-			Medelomdriftstid			Årlig afkastning			Areal			Nuvarande grund-			Medelomdriftstid			Årlig afkastning			Areal			Nuvarande grund-			Medelomdriftstid			Årlig afkastning		
	i			massa, i kubikfot,			Årlig afkastning			i			massa, i kubikfot,			Årlig afkastning			i			massa i kubikfot,			Årlig afkastning			i			massa i kubikfot,			Årlig afkastning		
	kvadratref.			på			af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			kvadratref.			på			af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			kvadratref.			på			af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd			kvadratref.			på			af mogna träd om minst 8,3 tums diameter på 16 fots längd		
	hela vidden.			i kubikfot.			af annat virke.			i kubikfot.			i kubikfot.			i träd efter 30 kubikfot för hvarje.			i kubikfot.			i kubikfot.			i träd efter 30 kubikfot.			i kubikfot.			i kubikfot.			i kubikfot.		
Nuvarande förhållandet.																																				
Norrbotten	1,278,000	370	473,500,000	140	3,382,144	0,020	25,482	764,460	2,617,684	15,800,060	367	5,795,453,150	140	41,396,094	0,021	330,785	9,923,550	31,472,544	17,078,060	356,267	10,688,010	34,090,228	810,680	394	319,666,200	140	2,283,330	0,037	29,765	892,950	1,390,380					
Westerbotten	911,035	496	451,954,950	130	3,476,576	0,029	26,710	801,300	2,675,276	7,892,655	426	3,357,541,350	130	25,827,241	0,021	168,309	5,049,270	20,777,971	8,803,690	195,019	5,850,570	23,453,247	1,160,691	494	572,877,000	130	4,406,746	0,033	38,571	1,157,130	3,249,616					
Wester-Norrland	465,868	601	279,933,274	120	2,332,777	0,040	18,811	564,330	1,768,447	231,160	628	145,214,535	120	1,210,120	0,011	10,095	302,850	907,270	697,028	23,906	867,180	2,675,717	553,863	622	344,346,008	120	2,869,550	0,021	11,634	349,020	2,520,530					
Jemtland	18,200	625	11,375,000	120	94,792	0,045	819	24,570	70,222	407,000	447	181,706,100	120	1,514,217	0,030	12,136	364,080	1,150,137	425,200	12,955	388,650	1,220,359	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Gefleborg	197,342	666	131,524,291	110	1,195,694	0,056	11,107	333,210	862,484	389,200	440	171,248,000	110	1,556,800	0,036	14,011	420,330	1,136,470	586,542	25,118	753,540	1,998,954	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
S u m m a	2,870,445	469	1,348,287,515	124	10,481,983	0,029	82,929	2,487,870	7,994,113	24,720,075	390	9,651,163,135	124	71,504,472	0,022	535,336	16,060,080	55,444,392	27,590,520	618,265	18,547,950	63,438,505	2,525,234	490	1,236,889,208	130	9,559,626	0,032	79,970	2,399,100	7,160,526					
Förhållandet, derest marken vore i fullt bevuxet skick.																																				
Norrbotten	1,278,000	534	682,452,000	140	4,874,657	0,044	56,232	1,686,960	3,187,697	15,800,060	534	8,437,232,040	140	60,265,943	0,014	695,203	20,856,090	39,409,853	17,078,060	751,435	22,543,050	42,597,550	810,680	534	432,903,110	140	3,092,165	0,044	35,670	1,070,100	2,022,065					
Westerbotten	911,035	598	544,808,930	130	4,190,839	0,050	45,552	1,366,560	2,824,279	7,892,655	598	4,719,807,690	130	36,306,213	0,050	394,633	11,838,990	24,467,223	8,803,690	440,185	13,205,550	27,291,502	1,160,691	598	694,093,018	130	5,339,178	0,050	58,035	1,741,050	3,598,128					
Wester-Norrland	465,868	804	374,557,872	120	3,121,315	0,071	33,077	992,310	2,129,005	231,160	804	185,852,640	120	1,548,772	0,071	16,412	492,360	1,056,412	697,028	49,489	1,484,670	3,185,417	553,863	804	445,305,852	120	3,710,882	0,071	39,324	1,179,720	2,531,162					
Jemtland	18,200	700	12,740,000	120	106,167	0,060	1,092	32,760	73,407	407,000	700	284,900,000	120	2,374,167	0,060	24,420	732,600	1,641,567	425,200	25,512	765,360	1,714,974	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Gefleborg	197,342	881	173,858,302	110	1,580,530	0,089	17,563	526,890	1,053,640	389,200	881	342,885,200	110	3,117,138	0,089	34,639	1,039,170	2,077,968	586,542	52,202	1,566,060	3,131,608	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
S u m m a	2,870,445	623	1,788,417,104	124	13,873,508	0,053	153,516	4,605,480	9,268,028	24,720,075	565	13,970,677,570	124	103,612,233	0,047	1,165,307	34,959,210	68,653,023	27,390,520	1,318,823	39,564,690	77,921,051	2,525,234	623	1,572,301,980	130	12,142,225	0,053	133,029	3,990,870	8,151,355					

Anmärkning. Medeltalet af afkastningen i kubikfot och trädantal på kvadratref såväl för hvarje län som för alla länen tillhopa är, till undvikande af flere decimaler, aproxinnativt upptaget.

N o r r b o t t e n s   L ä n .

Aproximativ beräkning öfver dels Boställes skogbärande marker och dessa markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörda afkastning småningom höjes, dels ock samma boställens årliga skogsbehof; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

N u v a r a n d e f ö r h å l l a n d e n .																			
K o m m u n e r .	Mantal.	Skog- bärande mark i kvadratref.	Grundmassa		Årlig afkastning efter 140 års medel- omdrefstid.	Årlig afkastning				Boställenas årliga skogsbehof			Årligt öfverskott			Årlig brist			A n m ä r k n i n g a r .
			i kubikfot på kvadratref.	på hela vidden.		af mogna träd om minst 8,3 tumms diameter på 16 fots längd	af annat virke, i kubikfot.	efter 75 mogna träd på mantalet		af annat virke efter 12,750 kubik- fot pr mantal, i kubikfot.	af mogna träd		af mogna träd		af annat virke, i kubikfot.				
								antal.	i kubikfot efter 30 på hvarje träd.		antal.	i kubikfot.	antal.	i kubikfot.					
K u s t l a n d e t .																			
Pitea och Elfsby	3,078	15,892	450	7,151,400	51,082	0,035	556	16,680	34,402	231	6,930	39,244	325	9,750	—	—	—	4,842	Boställenas skogsmark är beräknad efter socknens skogbärande mark, i förhållande till vidden.
Neder-Luleå	1,945	13,306	350	4,657,100	33,263	0,015	200	6,000	27,263	146	4,380	24,799	54	1,620	2,464	—	—	—	
Öfver-Luleå	0,515	2,787	400	1,114,800	7,962	0,025	70	2,100	5,862	39	1,170	6,566	31	930	—	—	—	704	
Råneå	1,125	7,828	375	2,935,500	20,968	0,018	141	4,230	16,738	84	2,520	14,343	57	1,710	2,395	—	—	—	
Neder-Calix	2,125	10,007	350	3,502,450	25,018	0,015	150	4,500	20,518	159	4,770	27,093	—	—	—	9	270	6,575	
Öfver-Calix	0,500	2,730	375	1,023,750	7,312	0,018	49	1,470	5,842	38	1,140	6,375	11	330	—	—	—	533	
Neder-Torneå	0,417	3,690	275	1,014,750	7,248	0,012	44	1,320	5,928	31	930	5,317	13	390	611	—	—	—	
Carl Gustaf	0,521	5,190	275	1,427,250	10,195	0,012	62	1,860	8,335	39	1,170	6,642	23	690	1,693	—	—	—	
Öfver-Torneå	0,750	12,790	300	3,837,000	27,409	0,015	192	5,760	21,649	56	1,680	9,562	136	4,080	12,087	—	—	—	
Pajala	0,250	3,400	275	935,000	6,679	0,012	41	1,230	5,449	19	570	3,188	22	660	2,261	—	—	—	Arealen är endast aproximativt be- räknad, enär Pajala ej ännu är af- vittrad.
S u m m a	11,226	77,629	—	27,599,000	197,136	—	1,505	45,150	151,986	842	25,260	143,129	672	20,160	21,511	9	270	12,654	
L a p p m a r k e r n a .																			
Arvidsjaun och Malå.....	0,375	5,250	450	2,362,500	16,875	0,035	184	5,520	11,355	28	840	4,781	156	4,680	6,574	—	—	—	Motstående mantal och vidder äro blott aproximativt beräknade, enär afvitt- ringen ej ännu öfvergått lappmar- kerna.
Arjeplog	0,375	5,250	275	1,443,750	10,312	0,009	47	1,410	8,902	28	840	4,781	19	570	4,121	—	—	—	
Jockmock och Qvickjock	0,375	5,250	400	2,100,000	15,000	0,025	131	3,930	11,070	28	840	4,781	103	3,090	6,289	—	—	—	
Gellivare	0,375	5,250	375	1,968,750	14,063	0,018	95	2,850	11,213	28	840	4,781	67	2,010	6,432	—	—	—	
Juckasjärvi	0,375	5,250	275	1,443,750	10,312	0,006	31	930	9,382	28	840	4,781	3	90	4,601	—	—	—	
Enontekis	0,375	5,250	250	1,312,500	9,375	0,003	16	480	8,895	28	840	4,781	—	—	4,114	12	360	—	
S u m m a	2,250	31,500	—	10,631,250	75,937	—	504	15,120	60,817	168	5,040	28,686	348	10,440	32,131	12	360	—	
S u m m a S u m m a r u m	13,476	109,129	—	38,230,250	273,073	—	2,009	60,270	212,803	1,010	30,300	171,815	1,020	30,600	53,642	21	630	12,654	
Afkastning, derest marken vore i fullt bevuxet skiek	13,476	109,129	534	58,274,886	416,249	0,044	4,802	144,060	272,189	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

N u v a r a n d e f ö r h å l l a n d e n .																				
K o m m u n e r .	Mantal.	Skog- bärande mark i kvadratifot.	Grundmassa		Årlig afkastning efter 130 års medel- omdrefstid.	Årlig afkastning				Bostälernas årliga skogsbehof			Årligt öfverskott			Årlig brist				
			i kubikfot			af mogna träd om minst 8,3 tumms diameter på 16 fots längd			af annat		efter 75 mogna träd på mantalet		af annat		af mogna träd		af mogna träd		af annat	
			på kvadratifot.	på hela vidden.		på kvadratifot.	på hela vidden		virke, i kubikfot	efter 75 mogna träd på mantalet		af annat		antal.	i kubikfot.	af mogna träd	af annat	af mogna träd	af annat	
							antal.	i kubikfot.		antal.	i kubikfot.	antal.	i kubikfot.							antal.
Kustlandet.																				
Umeå	5,383	11,737	350	4,107,950	31,599	0,015	176	5,280	26,319	404	12,120	68,625	—	—	—	228	6,840	42,306		
Wännäs	0,187	1,089	350	381,150	2,932	0,018	19	570	2,362	14	420	2,385	5	150	—	—	—	23		
Nordmaling	0,750	14,160	550	7,788,000	59,908	0,035	506	15,180	44,728	56	1,680	9,570	450	13,500	35,158	—	—	—		
Bjurholm	0,223	3,817	550	2,099,350	16,146	0,035	136	4,080	12,066	17	510	2,835	119	3,570	9,231	—	—	—		
Bygdeå	1,296	7,997	325	2,599,025	19,991	0,015	119	3,570	16,421	97	2,910	16,530	22	660	—	—	—	109		
Löfånger	1,820	5,732	200	1,146,400	8,818	0,009	51	1,530	7,288	136	4,080	23,220	—	—	—	85	2,550	15,932		
Nysätra	0,734	4,420	325	1,396,500	10,741	0,015	66	1,980	8,761	55	1,650	9,360	11	330	—	—	—	599		
Burträsk	1,156	7,577	450	3,409,650	26,236	0,025	189	5,670	20,566	87	2,610	14,730	102	3,060	5,836	—	—	—		
Skellefteå	4,265	12,719	325	4,133,675	31,796	0,015	190	5,700	26,096	320	9,600	54,375	—	—	—	130	3,900	28,279		
S u m m a		15,814	69,248	—	27,061,700	208,167	—	1,452	43,560	164,607	1,186	35,580	201,630	709	21,270	50,225	443	13,290	87,248	
Lappmarkerna.																				
Lycksele	0,500	6,200	550	3,410,000	26,231	0,035	221	6,630	19,601	37,5	1,125	6,375	183,5	5,505	13,226	—	—	—		
Åsele	0,500	6,200	550	3,410,000	26,231	0,030	184	5,520	20,711	37,5	1,125	6,375	146,5	4,395	14,336	—	—	—		
Fredrika	0,500	6,200	550	3,410,000	26,231	0,030	184	5,520	20,711	37,5	1,125	6,375	146,5	4,395	14,336	—	—	—		
Wilhelmina	0,500	6,200	175	1,085,000	8,346	0,003	18	540	7,806	37,5	1,125	6,375	—	—	1,431	19,5	585	—		
Dorothea	0,500	6,200	275	1,705,000	13,115	0,009	55	1,650	11,465	37,5	1,125	6,375	17,5	525	5,090	—	—	—		
Stensele	0,500	6,200	350	2,170,000	16,692	0,012	75	2,250	14,442	37,5	1,125	6,375	37,5	1,125	8,067	—	—	—		
Sorsele	0,500	6,200	450	2,790,000	21,461	0,018	111	3,330	18,131	37,5	1,125	6,375								

Litt. Ed.

J e m t l a n d s   L ä n.

Aproximativ beräkning öfver dels Boställesnas skogbärande marker och dessa markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörda afkastning småningom höjes, dels ock samma boställens årliga skogsbehof; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

[illegible]

Litt. Ee.

G e f l e b o r g s   L ä n.

Aproximativ beräkning öfver dels Bostälленas skogbärande marker och dessa markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörda afkastning småningom höjes, dels ock samma boställens årliga skogsbehof; uppgjord med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

[illegible]

Litt. Ef.

Sammandrag för de **Norrländska Länen** öfver dels Bostälленas skogbärande marker och dessa markers årliga afkastning såväl närmaste tiden som framgent, under antagande af sådan behandling och vård, att berörda afkastning småningom höjes, dels ock samma boställens årliga skogsbehof; upprättad med stöd af hållna undersökningar och inkomna uppgifter.

L ä n.	Mantal.	Skog- bärande mark i kvadratref.	Grundmassa i kubikfot		Medel- omdrefstid år.	Årlig afkastning i kubikfot.	Årlig afkastning				Bostälленas årliga skogsbehof		
			af mogna träd om minst 8,3 tumms diameter på 16 fots längd				af annat virke, i kubikfot.	efter 75 mogna träd på mantalet		af annat virke, i kubikfot.			
			på kvadratref.	på hela vidden.				antal.	i kubikfot efter 30 på hvarje träd.				
Nuvarande förhållandet.													
Norrbottens	13,476	109,129	350	38,230,250	140	273,073	0,018	2,009	60,270	212,803	1,010	30,300	171,815
Westerbottens.....	19,314	112,648	400	45,041,700	130	346,474	0,020	2,300	69,000	277,474	1,449	43,470	246,255
Wester-Norrlands	45,972	226,932	519	117,754,158	120	981,285	0,033	7,438	223,140	758,145	3,448	103,440	540,171
Jemtlands	76,969	1,039,400	553	575,107,500	120	4,792,562	0,038	39,493	1,184,790	3,607,772	5,773	173,190	981,354
Gefleborgs.....	58,500	328,700	516	169,448,500	110	1,540,440	0,040	13,034	391,020	1,149,420	4,387	131,610	687,375
S u m m a	214,231	1,816,809	—	945,582,108	—	7,933,834	—	64,274	1,928,220	6,005,614	16,067	482,010	2,626,970
Förhållandet, derest marken vore i fullt bevuxet skick.													
Norrbottens	13,476	109,129	534	58,274,886	140	416,249	0,044	4,802	144,060	272,189	—	—	—
Westerbottens.....	19,314	112,648	598	67,363,304	130	518,180	0,050	5,632	168,960	349,220	—	—	—
Wester-Norrlands	45,972	226,932	804	182,453,328	120	1,520,444	0,071	16,112	483,360	1,037,084	—	—	—
Jemtlands	76,969	1,039,400	700	727,580,000	120	6,063,167	0,060	62,364	1,870,920	4,192,247	—	—	—
Gefleborgs	58,500	328,700	890	292,543,020	110	2,635,522	0,090	29,583	887,490	1,748,032	—	—	—
S u m m a	214,231	1,816,809	—	1,328,214,538	—	11,153,562	—	118,493	3,554,790	7,598,772	—	—	—

Aproximativ beräkning öfver antalet träd, som blifvit afverkade och för industriela ändamål förbrukade uti de Norrländska Länen under nedannämnda år; upprättad med ledning af inkomna uppgifter och efter hållna undersökningar.

L ä n .	Å r .	A f v e r k a d e t r ä d .					F ö r b r u k a d e t r ä d .					A n m ä r k n i n g a r .
		Sågtimmer.	Bjelkar.	Sparrar.	S u m m a .	Desutom Pit-props, åraunen och dylikt.	Sågtimmer.	Bjelkar.	Sparrar.	S u m m a .	Desutom Pit-props, åraunen och dylikt.	
Norrbottnens	1863	393,736	15,835	80,965	490,536	8,600	393,736	15,835	80,965	490,536	8,600	Skillnaden emellan afverkade och förbrukade träd har gått till Westerbotten.
	1864	532,549	10,575	66,215	609,339	2,300	338,149	10,575	66,215	414,939	2,300	
	1865	522,908	5,467	130,482	658,857	4,300	344,508	5,467	130,482	480,457	4,300	
	1866	503,925	7,842	143,394	655,161	2,700	322,125	7,842	143,394	473,361	2,700	
	1867	574,982	14,186	182,330	771,498	3,400	395,482	14,186	182,330	591,998	3,400	
	1868	497,813	4,725	232,373	734,911	2,600	297,813	4,725	232,373	534,911	2,600	
	S u m m a	3,025,913	58,630	835,759	3,920,302	23,900	2,091,813	58,630	835,759	2,986,202	23,900	
Westerbottens.....	1863	506,570	32,284	120,019	658,873	1,200	486,570	32,284	120,019	638,873	1,200	20,000 träd hafva antagits vara årligen förbrukade i Wester-Norrland; men deremot hafva 180 å 200,000 träd årligen under de 5 sista åren antagits vara afverkade i Norrbotten, men förbrukade i Westerbotten.
	1864	615,764	31,226	90,696	737,686	1,900	790,164	31,226	90,696	912,086	1,900	
	1865	566,672	52,778	205,336	824,786	2,600	725,072	52,778	205,336	983,186	2,600	
	1866	577,046	39,464	166,285	782,795	1,000	738,846	39,464	166,285	944,595	1,000	
	1867	570,088	18,585	246,332	835,005	2,300	729,588	18,585	246,332	994,505	2,300	
	1868	633,599	36,524	325,386	995,509	2,900	813,599	36,524	325,386	1,175,509	2,900	
	S u m m a	3,469,739	210,861	1,154,054	4,834,654	11,900	4,283,839	210,861	1,154,054	5,648,754	11,900	
Wester-Norrlands	1863	1,031,321	193,104	37,947	1,262,272	19,000	1,463,620	339,660	40,907	1,844,187	19,000	Skillnaden emellan förbrukade och afverkade träd har antagits till 20,000 årligen från Westerbotten och resten från Jemtland.
	1864	1,067,820	184,125	37,672	1,289,617	13,800	1,601,852	337,774	40,646	1,980,272	13,800	
	1865	987,312	188,824	27,498	1,203,634	19,500	1,655,280	347,997	29,538	2,032,815	19,500	
	1866	1,019,047	121,511	33,766	1,174,324	23,000	1,763,341	214,654	34,916	2,012,911	23,000	
	1867	1,126,105	135,705	34,795	1,296,605	34,600	1,838,756	248,222	37,975	2,124,953	34,600	
	1868	1,214,322	129,748	42,649	1,386,719	50,700	2,134,681	187,884	44,493	2,367,058	50,700	
	S u m m a	6,445,827	953,017	214,327	7,613,171	160,600	10,457,530	1,676,191	228,475	12,362,196	160,600	
Jemtlands	1863	630,399	147,456	2,960	780,815	---	---	---	---	---	---	Motstående afverkade träd hafva antagits vara förbrukade i Wester-Norrlands och Gefleborgs län.
	1864	760,032	154,899	2,974	917,905	---	---	---	---	---	---	
	1865	917,968	161,903	2,040	1,081,911	---	---	---	---	---	---	
	1866	996,294	96,163	1,150	1,093,607	---	---	---	---	---	---	
	1867	995,651	115,391	3,180	1,114,222	---	---	---	---	---	---	
	1868	1,200,359	60,160	1,844	1,262,363	---	---	---	---	---	---	
	S u m m a	5,500,703	735,972	14,148	6,250,823	---	---	---	---	---	---	
Gefleborgs	1863	634,949	51,396	1,690	688,035	3,500	852,949	52,296	1,690	906,935	3,500	Af motsiående 75,700 träd utgöra 71,791 Pitprops.
	1864	715,024	65,725	6,196	786,945	1,000	961,024	66,975	6,196	1,034,195	1,000	
	1865	783,105	71,506	7,426	862,037	300	1,053,105	74,236	7,426	1,134,767	300	
	1866	790,988	34,563	6,614	832,165	1,200	1,062,988	37,583	6,614	1,107,185	1,200	
	1867	874,633	22,277	5,718	902,628	1,500	1,177,633	25,151	5,718	1,208,502	1,500	
	1868	878,664	17,205	7,591	903,460	75,700	1,178,664	19,229	7,591	1,205,484	75,700	
	S u m m a	4,677,363	262,672	35,235	4,975,270	83,200	6,286,363	275,470	35,235	6,597,068	83,200	Skillnaden emellan afverkade och förbrukade träd antages hafva afverkats inom Jemtland.
S a m m a n d r a g f ö r h v a r j e å r .												
Norrbottnens	1863	393,736	15,835	80,965	490,536	8,600	393,736	15,835	80,965	490,536	8,600	
Westerbottens	»	506,570	32,284	120,019	658,873	1,200	486,570	32,284	120,019	638,873	1,200	
Wester-Norrlands	»	1,031,321	193,104	37,947	1,262,272	19,000	1,463,620	339,660	40,907	1,844,187	19,000	
Jemtlands	»	630,399	147,456	2,960	780,815	---	---	---	---	---	---	
Gefleborgs	»	634,949	51,396	1,690	688,035	3,500	852,949	52,296	1,690	906,935	3,500	
	S u m m a	3,196,875	440,075	243,581	3,880,531	32,300	3,196,875	440,075	243,581	3,880,531	32,300	
Norrbottnens	1864	532,549	10,575	66,215	609,339	2,300	338,149	10,575	66,215	414,939	2,300	
Westerbottens	»	615,764	31,226	90,696	737,686	1,900	790,164	31,226	90,696	912,086	1,900	
Wester-Norrlands	»	1,067,820	184,125	37,672	1,289,617	13,800	1,601,852	337,774	40,646	1,980,272	13,800	
Jemtlands	»	760,032	154,899	2,974	917,905	---	---	---	---	---	---	
Gefleborgs	»	715,024	65,725	6,196	786,945	1,000	961,024	66,975	6,196	1,034,195	1,000	
	S u m m a	3,691,189	446,550	203,753	4,341,492	19,000	3,691,189	446,550	203,753	4,341,492	19,000	
Norrbottnens	1865	522,908	5,467	130,482	658,857	4,300	344,508	5,467	130,482	480,457	4,300	
Westerbottens	»	566,672	52,778	205,336	824,786	2,600	725,072	52,778	205,336	983,186	2,600	
Wester-Norrlands	»	987,312	188,824	27,498	1,203,634	19,500	1,655,280	347,997	29,538	2,032,815	19,500	
Jemtlands	»	917,968	161,903	2,040	1,081,911	---	---	---	---	---	---	
Gefleborgs	»	783,105	71,506	7,426	862,037	300	1,053,105	74,236	7,426	1,134,767	300	
	S u m m a	3,777,965	480,478	372,782	4,631,225	26,700	3,777,965	480,478	372,782	4,631,225	26,700	
Norrbottnens	1866	503,925	7,842	143,394	655,161	2,700	322,125	7,842	143,394	473,361	2,700	
Westerbottens	»	577,046	39,464	166,285	782,795	1,000	738,846	39,464	166,285	944,595	1,000	
Wester-Norrlands	»	1,019,047	121,511	33,766	1,174,324	23,000	1,763,341	214,654	34,916	2,012,911	23,000	
Jemtlands	»	996,294	96,163	1,150	1,093,607	---	---	---	---	---	---	
Gefleborgs	»	790,988	34,563	6,614	832,165	1,200	1,062,988	37,583	6,614	1,107,185	1,200	
	S u m m a	3,887,300	299,543	351,209	4,538,052	27,900	3,887,300	299,543	351,209	4,538,052	27,900	
Norrbottnens	1867	574,982	14,186	182,330	771,498	3,400	395,482	14,186	182,330	591,998	3,400	
Westerbottens	»	570,088	18,585	246,332	835,005	2,300	729,588	18,585	246,332	994,505	2,300	
Wester-Norrlands	»	1,126,105	135,705	34,795	1,296,605	34,600	1,838,756	248,222	37,975	2,124,953	34,600	
Jemtlands	»	995,651	115,391	3,180	1,114,222	---	---	---	---	---	---	
Gefleborgs	»	874,633	22,277	5,718	902,628	1,500	1,177,633	25,151	5,718	1,208,502	1,500	
	S u m m a	4,141,459	306,144	472,355	4,919,958	41,800	4,141,459	306,144	472,355	4,919,958	41,800	
Norrbottnens	1868	497,813	4,725	232,373	734,911	2,600	297,813	4,725	232,373	534,911	2,600	
Westerbottens	»	633,599	36,524	325,386	995,509	2,900	813,599	36,524	325,386	1,175,509	2,900	
Wester-Norrlands	»	1,214,322	129,748	42,649	1,386,719	50,700	2,134,681	187,884	44,493	2,367,058	50,700	
Jemtlands	»	1,200,359	60,160	1,844	1,262,363	---	---	---	---	---	---	
Gefleborgs	»</											

Sammandrag öfver inkomsterna från och utgifterna för förvaltningen af Kronan tillhöriga skogar i de Norrländska Länen; upprättadt med ledning af från vederbörande myndigheter och jägeritjenstemän inkomna uppgifter för nedanstående år.

	Summa inkomster.		U t g i f t e r.				Summa utgifter.		Inkomster, öfver- stigande utgifterna.		Utgifter, öfver- stigande inkomsterna.		
			Aflöningar.		Extra.								
F ö r å r 1 8 6 6.													
Norrbottens Län	39,087	04	21,725	—	8,254	69	29,979	69	9,107	35	—	—	
Westerbottens Län	29,617	62	6,275	—	5,365	97	11,640	97	17,976	65	—	—	
Wester-Norrlands Län	3,465	94	10,437	51	5,998	64	16,436	15	—	—	12,970	21	
Jemtlands Län	—	—	4,400	—	2,037	33	6,437	33	—	—	6,437	33	
Gefleborgs Län	12	—	5,137	48	—	—	5,137	48	—	—	5,125	48	
S u m m a	72,182	60	47,974	99	21,656	63	69,631	62	27,084	—	24,533	02	
F ö r å r 1 8 6 7.													
Norrbottens Län	44,327	28	30,833	33	13,870	27	44,703	60	—	—	376	32	
Westerbottens Län	47,378	88	25,291	70	5,475	18	30,766	88	16,612	—	—	—	
Wester-Norrlands Län	2,717	09	15,045	83	4,037	86	19,083	69	—	—	16,366	60	
Jemtlands Län	429	46	7,679	16	2,514	68	10,193	84	—	—	9,764	38	
Gefleborgs Län	5,377	05	9,133	33	387	96	9,521	29	—	—	4,144	24	
S u m m a	100,229	76	87,983	35	26,285	95	114,269	30	16,612	—	30,651	54	
F ö r å r 1 8 6 8.													
Norrbottens Län	49,307	12	31,975	—	13,694	02	45,669	02	3,638	10	—	—	
Westerbottens Län	44,365	86	18,600	—	8,786	15	27,386	15	16,979	71	—	—	
Wester-Norrlands Län	11,677	98	15,450	—	4,597	87	20,047	87	—	—	8,369	89	
Jemtlands Län	8,821	17	8,066	67	2,570	33	10,637	—	—	—	1,815	83	
Gefleborgs Län	13,159	63	9,168	69	1,780	60	10,949	29	2,210	34	—	—	
S u m m a	127,331	76	83,260	36	31,428	97	114,689	33	22,828	15	10,185	72	
Häraf visar sig för år 1866 en behållning af									2,550		98	—	—
1867 en brist af												14,039	54
1868 en behållning af									12,642		43	—	—

Aproximativ beräkning såväl öfver årliga inkomsterna närmaste tiden af Kronoparker, beräknade Kronoöfverloppsmarker och Sägverkens privilegii-skogar samt afgifter för utsyning och kontroll å Kronohemmans- och Nybyggesskogarne i de Norrländska Länen, som ock öfver Statens årliga kostnader för Skogsförvaltningen derstädes, uppgjord ej mindre med ledning af den årliga afkastning, berörde skogar, jemlikt tabellerna Litt. *Df*, *Ga* och *Gb*, anses kunna lemna, och de priser, som för skogsprodukterna efter sednare årens erfarenhet böra förväntas, än ock på grund af de förslag, Komitén uppgjort för Skogsstatens aflöning i berörde orter, jemte öfriga för en ordnad skogshushållning derstädes erforderliga omkostnader.

Inkomster.				Utgifter.			
Norrbottnens Län.				Aflöningar.			
Beräknad årlig afverkning enligt Tab. Litt. <i>Df</i> :				<i>Inom 1:a Inspektions-Distriktet:</i>			
från kronoparker	25,482	träd		Till Skogsinspektören: lön	4,000	—	
» kronoöfverloppsmarker	330,785	»	356,267	respenningar	1,500	—	5,500
Genom försäljning af berörde 356,267 träd å 40 öre	142,506	80		» 17 Jägmästare: lön efter medelberäkning af alla 5 lönegraderna			
Stubböres- och skogsränteavgift för 29,765 privilegiiträd	2,583	15		å 1,320 Rdr	22,440	—	
Ersättning för stämpling och kontroll:				respenningar och dagersättning » å 1,500 »	25,500	—	47,940
å stockfangstområden för privilegiiträd	29,765			» 51 Kronojägare: lön och hyresersättning » å 300 »	15,300	—	
å kronohemmans- och nybygges-områden för derå utsynade träd 77,157	106,922			dagarvode högst » å 325 »	16,575	—	31,875
å 6 öre pr träd	6,415	32	151,505 27	För extra bevakning, beräknad öfverhufvud till 100 Rdr för hvarje krono-jägaredistrikt		5,100	90,415
Westerbottens Län.				<i>Inom 2:a Inspektions-Distriktet.</i>			
Beräknad årlig afverkning enligt Tab. Litt. <i>Df</i> :				Till Skogsinspektören: lön	4,000	—	
från kronoparker	26,710	träd		respenningar	1,200	—	5,200
» kronoöfverloppsmarker	168,309	»	195,019	» 12 Jägmästare: lön efter medelberäkning » å 1,320 Rdr	15,840	—	
efter ett antaget försäljningspris å 55 öre pr träd	107,260	45		respenningar och dagersättning » å 1,200 »	14,400	—	30,240
Stubböres- och skogsränteavgift för 38,571 privilegiiträd	3,012	20		» 31 Kronojägare: lön och hyresersättning » å 300 »	9,300	—	
Ersättning för stämpling och kontroll:				dagarvode högst » å 325 »	10,075	—	19,375
å stockfangstområden för privilegiiträd	38,571			För extra bevakning, beräknad öfverhufvud för hvarje kronojägare-distrikt å 100 Rdr		3,100	57,915
å kronohemmans- och nybygges-områden för derå utsynade träd 55,181	93,752			Beräknad kostnad för upprättande af skogsindelningsförslag och utfö-rande af kulturer m. m. för hvarje af de 29 reviererna å 1,000 Rdr			29,000
å 6 öre pr träd	5,625	12	115,897 77	Kostnader för Sillre skogsskola			3,600
				Anslag till anskaffande för kronojägare af bostäder, der sådana anses företrädesvis behöfliga			2,000
				Till oförutsedda utgifter		5,000	187,930
				Årlig behållning			172,701
Wester-Norrlands Län.							
Beräknad årlig afverkning enligt Tab. Litt. <i>Df</i> :							
från kronoparker	18,811	träd					
» kronoöfverloppsmarker	10,095	»	28,906				
efter ett antaget försäljningspris af 1: 25	36,132	50					
Stubböres- och skogsränteavgift för 11,634 privilegiiträd	2,238	39					
Dessutom för tillökad afverkning af 1,250 träd från Mo sågverks privilegiområde å 40 öre	500	—					
Ersättning för stämpling och kontroll:							
å stockfangstområden för privilegiiträd	12,884						
å kronohemmans- och nybygges-områden för derå utsynade träd 40,766	53,650						
å 6 öre pr träd	3,219	—	42,089 89				
Jemtlands Län.							
Beräknad årlig afverkning enligt Tab. Litt. <i>Df</i> :							
från kronoparker	819	träd					
» kionoöfverloppsmarker	12,136	»	12,955				
efter ett antaget försäljningspris å 1 Rdr	12,955	—					
Ersättning för stämpling och kontroll:							
å kronohemmans- och nybygges-områden för derå utsynade träd 4,200 å 6 öre	252	—	13,207				
Gefleborgs Län.							
Beräknad årlig afverkning enligt Tab. Litt. <i>Df</i> :							
från kronoparker	11,107	träd					
» kronoöfverloppsmarker	14,011	»	25,118				
efter ett antaget försäljningspris å 1: 50	37,677	—					
Ersättning för stämpling och kontroll:							
å kronohemmans- och nybygges-områden för derå utsynade träd 4,235 å 6 öre	254	10	37,931 10				
			360,631				
	Summa Rmt		360,631		Summa Rmt		360,631

Anmärkning: 1:o Afkastning af boställsskogarne är här icke upptagen, då den ännu till hufvudsakligaste delen är disponerad för särskilda ändamål.
2:o Inkomsten af slätterlägenheter och upplåten betesrätt å kronans marker är ej heller i beräkningen upptagen, emedan densamma ej med någon den ringaste tillförlitlighet kunnat uppskattas, men den kommer dock att något höja behållningen.
3:o Skulle den bestämda rese- och dagtraktaments-ersättningen till någon Jägeritjensteman behöfva höjas, är antagligt, att motsvarande besparing för andra kommer att uppstå.

Summarisk uppgift å qvantitets- och värdebelopp af trävaror och öfriga skogsprodukter, afskeppade från de Norrländska Länen nedanstående år.

	Tjära, Tjärberna och Vraktjära.		Pottaska.		Timmer, Master, Spiror och Pumpträn af eller öfver 8,3 tum.		Timmer, Spiror och Pumpträn under 8,3 tum.		Grufstöttor (Pitprops).		Bandstakar, Bär- lingar och Arträn.		Lattved, Spjälved och annat dylikt.		Läkter, Lister och Ribbor.		Bjelkar och Sleepers af eller öfver 6,6 tum.		Sparrar och Sleepers under 6,6 tum.		Plankor och Bräder.		Plank- och Brädstump.		Tall- och Granved.		Björkved.		Bandstakar, Bärlingar, År- trän, Lister, Läkter och Ribbor.		S u m m a.	S u m m a värde.												
	Centner.	Värde.	Centner.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Stycken.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Stycken.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	S u m m a stycken.	Kubikfot.			Riksmünt.											
Norrbottnens Län.																																												
1864	39,108	117,324	—	—	—	35	17 50	5,417	1,950	—	96	24	—	—	—	—	1,054,437	527,218 50	676,477	270,591	—	3,668,734	1,981,116 36	29,258	4,974	—	11,500	920	—	12,654	1,645	—	3,283	5,459,043	2,908,269 61									
1865	33,019	99,057	—	—	—	—	—	8,229	2,962 50	—	—	—	—	—	—	—	2,056,286	1,028,143	—	1,239,037	495,615	—	6,382,531	3,446,566 74	34,641	5,889	—	23,625	1,890	—	25,846	3,360	—	4,919	9,770,370	5,087,042 99								
1866	64,329	192,987	—	23	460	—	—	1,048	377 50	—	128	32	—	—	2,000	440	—	1,504,813	752,406 50	1,357,849	543,139 50	—	4,913,446	2,653,368 84	6,641	1,129	—	14,750	1,180	—	25,981	3,377 50	—	4,663	7,824,656	4,150,812 34								
1867	102,194	306,582	—	—	—	—	—	11,104	3,997 50	—	152	38	—	—	—	—	—	1,445,121	722,560 50	1,631,891	652,756 50	—	5,771,671	3,116,702 34	11,400	1,938	—	15,125	1,210	—	72,692	9,450	—	3,430	8,959,156	4,817,714 84								
1868	115,243	345,729	—	—	—	1,568	784	—	11,473	4,130 28	—	—	—	—	2,645	1,781 50	—	10	4	—	600	132	—	1,599,073	799,536 50	3,124,031	1,249,612 40	—	7,679,904	4,147,148 16	95,025	16,154 25	27,858	2,238 64	45,358	5,896 54	—	3,245	12,584,300	6,573,137 27				
S u m m a	353,893	1,061,679	—	23	460	—	1,603	801 50	37,271	13,417 78	—	376	94	—	16,940	11,981	—	620	248	—	2,600	572	—	7,659,730	3,829,865	—	8,029,285	3,211,714 40	28,416,286	15,344,902 44	176,965	30,084 25	92,858	7,428 64	182,531	23,729 04	19,540	44,597,525	23,536,977 05					
Westerbottens Län.																																												
1864	22,782	68,346	—	—	—	6,690	3,495	—	1,208	435	—	18	4 50	—	—	—	—	166,013	83,006 50	—	—	—	2,176,363	1,175,236 02	54,942	9,340	—	3,750	30	—	3,096	402 50	—	1,867	2,412,380	1,341,965 77								
1865	31,163	93,489	—	—	—	55,870	27,935	—	2,611	940	—	—	—	—	—	—	—	275,021	137,510 50	—	—	—	3,986,357	2,152,632 78	163,435	27,784	—	875	70	—	4,308	560	—	2,613	4,488,477	2,442,841 03								
1866	28,164	84,492	—	—	—	—	—	—	1,367	492	—	—	—	—	—	—	—	170,152	85,076	—	475,890	190,356	—	3,004,528	1,622,445 12	125,694	21,368	—	250	20	—	4,711	612 50	—	1,047	3,782,592	2,005,614 12							
1867	16,053	48,159	—	—	—	—	—	—	10,715	3,857 50	—	—	—	—	—	—	—	121,424	60,712	—	1,016	406 50	—	3,790,013	2,046,607 02	64,018	10,883	—	2,250	180	—	2,019	262 50	—	2,311	3,991,480	2,172,678 77							
1868	20,951	62,853	—	—	—	133	66 50	—	28,590	10,292 40	—	—	—	—	—	—	—	395,492	197,746	—	—	—	—	4,981,438	2,689,976 52	380,506	64,686 02	—	—	—	960	124 80	—	2,852	5,787,176	3,027,835 24								
S u m m a	119,113	357,339	—	—	—	62,993	31,496 50	—	44,491	16,016 90	—	18	4 50	—	10,690	7,740 75	—	82	33	—	—	—	—	1,128,102	564,051	—	476,906	190,762 50	17,938,699	9,686,897 46	788,595	134,061 02	7,125	570	—	15,094	1,962 30	10,690	20,462,105	10,990,934 93				
Wester-Norrlands Län.																																												
1864	3,209	9,627	—	—	—	221,900	110,950	—	28,041	10,095	—	88	22	—	13,695	8,777 75	—	—	—	—	—	—	6,901,251	3,450,625 50	76,661	30,664 50	—	9,805,318	5,294,871 72	292,294	49,690	—	117,750	9,420	—	807	105	—	13,695	17,444,110	8,974,848 47			
1865	964	2,892	—	—	—	393,280	196,640	—	15,403	5,545	—	—	—	—	19,467	12,929 25	1,297	519	—	14,826	3,261 72	—	7,272,513	3,636,256 50	90,806	36,322 50	—	13,577,205	7,331,690 70	266,600	45,322	—	144,250	11,540	—	—	—	—	34,293	21,761,354	11,282,918 67			
1866	453	1,359	—	—	—	817,920	408,610	—	15,354	5,527 50	—	—	—	—	22,992	13,916	—	—	—	1,088	239 36	—	7,452,514	3,726,257	—	96,975	38,790	—	14,783,696	7,983,195 84	327,211	55,626	—	53,787	4,303	—	—	—	—	24,080	23,546,757	12,237,823 70		
1867	444	1,332	—	—	—	891,250	445,625	—	35,812	12,892 50	—	8,956	2,239	—	30,082	17,532	—	—	—	8,422	1,852 84	—	5,614,840	2,807,420	—	149,666	59,866 50	—	15,852,991	8,560,615 14	343,730	58,434	—	38,425	3,074	—	—	—	—	38,504	22,935,670	11,970,882 98		
1868	434	1,302	—	—	—	5,117,087	2,558,543 50	—	198,481	71,453 16	—	47,440	11,860	—	33,416	20,453 75	—	31,405	12,562	—	8,578	1,887 16	—	6,298,481	3,149,210 50	—	583,826	233,530 40	—	17,688,961	9,552,038 94	1,243,595	211,411 15	—	16,802	1,344 16	—	—	—	—	41,994	31,226,078	15,825,626 72	
S u m m a	5,504	16,512	—	—	—	7,440,737	3,720,368 50	—	293,091	105,513 16	—	56,484	14,121	—	119,652	73,608 75	—	32,702	13,081	—	32,914	7,241 08	—	33,539,599	16,769,799 50	—	997,934	399,173 90	—	71,708,171	38,722,412 34	2,473,430	420,483 15	—	371,014	29,681 16	—	807	105	—	152,566	116,913,969	60,292,100 54	
Gefleborgs Län.																																												
Gefle Tullkammare	1864	928	2,784	—	—	—	48,010	24,005	—	—	—	—	—	—	722	484	—	—	—	—	—	—	372,537	186,268 50	—	63,584	25,433	—	7,698,051	4,156,947 54	2,730	464	—	—	—	—	—	—	—	722	8,184,912	4,396,386 04		
Hudiksvalls och Söderhamns do	»	6	18	—	—	—	32,180	16,090	—	—	—	—	—	—	279	209 25	75,830	30,332	—	8,644	1,901 68	—	1,876,400	938,200	—	4,135	1,654 50	—	7,361,829	3,975,387 66	64,262	10,923	—	3,125	250	—	—	—	—	—	8,923	9,417,751	4,974,966 09	
Gefle Tullkammare	1865	435	1,305	—	—	—	4,505	2,252 50	—	1,083	390	—	—	—	36	27	—	—	—	—	—	—	388,978	194,489	—	13,002	5,200 50	—	7,991,509	4,315,414 86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	8,399,077	4,519,078 86	
Hudiksvalls och Söderhamns do	»	159	477	—	—	—	12,175	6,087 50	—	14,150	5,093 75	—	—	—	219	164 25	22,903	9,161	—	13,536	2,977 92	—	2,311,952	1,155,976	—	—	—	—	9,149,485	4,940,721 90	—	17,853	3,035	—	250	20	—	—	—	—	—	13,755	11,528,768	6,123,714 32
Gefle Tullkammare	1866	123	369																																									

Summarisk uppgift å kvantitets- och värdebelopp af trävaror och öfriga skogsprodukter, afskeppade från de Norrländska Länen nedanstående år.

	Tjära, Tjärberma och Vrak tjära.		Pottaska.		Timmer, Master, Spilor och Pumpträn af eller öfver 8,3 tum.		Timmer, Spilor och Pumpträn under 8,3 tum.		Grufstötter (Pitprops).		Bandstakar, Bär- lingar och Arträn.		Lattved, Spjälved och annat dylikt.		Läkter, Lister och Ribbor.		Bjelkar och Sleepers af eller öfver 6,6 tum.		Sparrar och Sleepers under 6,6 tum.		Plankor och Bräder.		Plank- och Brädstump.		Tall- och Granved.		Björkved.		Bandstakar, Bär- lingar, Ar- trän, Lister, Läkter och Ribbor.		S u m m a.		S u m m a värde.						
	Centner.	Värde.	Centner.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Stycken.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Stycken.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	Kubikfot.	Värde.	S u m m a stycken.	Kubikfot.	Räknynt.								
Å r 1864.																																							
Norrbotiens Län	39,108	117,324	—	—	35	17 50	5,417	1,950	—	96	24	3,283	2,315 25	435	17 1	—	1,054,437	527,218 50	676,477	270,591	—	3,668,734	1,981,116 36	29,258	4,974	—	11,500	920	—	12,654	1,645	—	3,283	5,459,043	2,908,269 61				
Westerbotiens Län	22,782	68,946	—	—	6,990	3,495	—	1,208	435	—	18	4 50	1,867	1,400 25	—	—	166,013	83,006 50	—	—	—	2,176,363	1,175,236 02	54,942	9,340	—	3,750	300	—	3,096	402 50	1,867	2,412,380	1,341,965 77					
Wester-Norrlands Län	3,209	9,627	—	—	221,900	110,950	—	28,041	10,095	—	88	22	13,695	8,777 75	—	—	6,901,251	3,450,625 50	76,661	30,664 50	—	9,805,318	5,294,871 70	292,294	49,690	—	117,750	9,420	—	807	105	—	13,695	17,444,110	8,974,841				
Gefleborgs Län	934	2,802	—	—	80,190	40,095	—	—	—	—	—	—	1,001	693 25	75,830	30,332	—	8,644	1,901 68	2,248,937	1,124,468 50	67,719	27,087 50	15,059,880	8,132,335 20	66,982	11,387	—	3,125	250	—	—	—	9,645	17,602,663	9,371,352 13			
S u m m a	66,033	198,099	—	—	309,115	154,557 50	34,666	12,480	—	202	50 50	19,846	13,186 50	76,265	30,506	—	8,644	1,901 68	10,370,638	5,185,319	—	820,857	328,343	—	30,710,295	16,583,559 30	443,476	75,391	—	136,125	10,890	—	16,557	2,152 50	28,490	42,918,196	22,596,435 98		
Afgär för Gefle Tullkammare	928	2,784	—	—	48,010	24,005	—	—	—	—	—	—	722	484	—	—	—	—	—	—	—	372,537	186,268 50	63,584	25,433	—	7,698,051	4,156,947 54	2,730	464	—	—	—	—	722	8,184,912	4,396,386 04		
Återstår	65,105	195,315	—	—	261,105	130,552 50	34,666	12,480	—	202	50 50	19,124	12,702 50	76,265	30,506	—	8,644	1,901 68	9,998,101	4,999,050 50	757,273	302,910	—	23,012,244	12,426,611 76	440,746	74,927	—	136,125	10,890	—	16,557	2,152 50	27,768	34,733,284	18,200,049 94			
Å r 1865.																																							
Norrbotiens Län	33,019	99,057	—	—	—	—	8,229	2,962 50	—	—	—	4,919	3,489 75	175	70	—	2,056,286	1,028,143	—	1,239,037	495,615	—	6,382,531	3,446,566 74	34,641	5,889	—	28,625	1,890	—	25,846	3,360	—	4,919	9,770,370	5,087,042 99			
Westerbotiens Län	31,163	93,489	—	—	55,870	27,935	—	2,611	940	—	—	2,613	1,919 75	—	—	—	275,021	137,510 50	—	—	—	3,986,357	2,152,632 78	163,435	27,784	—	875	70	—	4,308	560	—	2,613	4,488,477	2,442,841 03				
Wester-Norrlands Län	964	2,892	—	—	393,280	196,640	—	15,403	5,545	—	—	19,467	12,929 25	1,297	519	—	14,826	3,261 72	7,272,513	3,636,256 50	90,806	36,322 50	13,577,205	7,331,690 70	266,600	45,322	—	144,250	11,540	—	—	—	34,293	21,761,354	11,282,918 67				
Gefleborgs Län	594	1,782	—	—	16,680	8,340	—	15,233	5,483 75	—	—	255	191 25	22,903	9,161	—	13,536	2,977 92	2,700,930	1,350,465	—	13,002	5,200 50	17,140,994	9,256,136 76	17,853	3,035	—	250	20	—	—	—	13,791	19,927,845	10,642,793 18			
S u m m a	65,740	197,220	—	—	465,830	232,915	—	41,476	14,931 25	—	—	27,254	18,530	—	21,375	9,750	—	28,362	6,239 64	12,304,750	6,152,375	—	1,342,845	537,138	—	41,087,087	22,187,026 98	482,529	82,030	—	169,000	13,520	—	30,154	3,920	—	55,616	56,948,046	29,455,595 87
Afgär för Gefle Tullkammare	435	1,305	—	—	4,505	2,252 50	—	1,083	390	—	—	—	36	27	—	—	—	—	—	—	—	388,978	194,489	—	13,002	5,200 50	7,991,509	4,315,414 86	—	—	—	—	—	—	36	8,399,077	4,519,078 86		
Återstår	65,305	195,915	—	—	461,325	230,662 50	40,393	14,541 25	—	—	—	27,218	18,503	—	21,375	9,750	—	28,362	6,239 64	11,915,772	5,957,886	—	1,329,843	531,937 50	33,095,578	17,871,612 12	482,529	82,030	—	169,000	13,520	—	30,154	3,920	—	55,580	47,548,969	24,936,517 01	
Å r 1866.																																							
Norrbotiens Län	64,329	192,987	—	23	460	—	—	1,048	377 50	128	32	—	2,663	1,914 50	—	—	2,000	440	—	1,504,813	752,406 50	1,357,849	543,139 50	4,913,446	2,653,368 84	6,641	1,129	—	14,750	1,180	—	25,981	3,377 50	4,663	7,824,656	4,150,812 34			
Westerbotiens Län	28,164	84,492	—	—	—	—	1,367	492	—	—	—	—	1,047	752 50	—	—	—	—	—	170,152	85,076	—	475,890	190,356	—	3,004,528	1,622,445 12	125,694	21,368	—	250	20	—	4,711	612 50	1,047	3,782,592	2,005,614 12	
Wester-Norrlands Län	453	1,359	—	—	817,220	408,610	—	15,354	5,527 50	—	—	22,992	13,916	—	—	—	1,088	239 36	7,452,514	3,726,257	—	96,975	38,790	—	14,783,696	7,983,195 84	327,211	55,626	—	53,787	4,303	—	—	—	24,080	23,546,757	12,237,823 70		
Gefleborgs Län	507	1,521	—	—	22,395	11,197 50	17,955	6,463 75	—	—	—	1,154	718 25	43,200	17,280	—	6,869	1,511 18	2,404,409	1,202,204 50	—	—	—	16,289,092	8,796,061 08	110,359	18,761	—	4,500	360	—	—	—	—	8,023	18,891,820	10,056,078 26		
S u m m a	93,453	280,359	—	23	460	—	839,615	419,807 50	35,724	12,860 75	128	32	—	27,856	17,301 25	43,200	17,280	—	9,957	2,190 54	11,531,888	5,765,944	—	1,930,714	772,285 50	38,990,672	21,055,070 88	569,905	96,884	—	73,287	5,863	—	30,692	3,990	—	37,813	54,045,825	28,450,328 42
Afgär för Gefle Tullkammare	123	369	—	—	—	—	2,298	827 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	319,277	159,638 50	—	—	—	7,758,397	4,189,534 38	36,935	6,279	—	—	—	—	—	—	8,116,907	4,356,648 38	
Återstår	93,330	279,990	—	23	460	—	839,615	419,807 50	33,426	12,033 25	128	32	—	27,856	17,301 25	43,200	17,280	—	9,957	2,190 54	11,212,611	5,606,305 50	1,930,714	772,285 50	31,232,275	16,865,536 50	532,970	90,605	—	73,287	5,863	—	30,692	3,990	—	37,813	45,928,918	24,093,680 04	
Å r 1867.																																							
Norrbotiens Län	102,194	306,582	—	—	—	—	11,104	3,997 50	152	38	—	3,430	2,480	—	—	—	—	—	—	1,445,121	722,560 50	1,631,891	652,756 50	5,771,671	3,116,702 34	11,400	1,938	—	15,125	1,210	—	72,692	9,450	—	3,430	8,959,156	4,817,714 84		
Westerbotiens Län	16,053	48,159	—	—	—	—	10,715	3,857 50	—	—	—	2,311	1,601 25	25	10	—	—	—	—	121,424	60,712	—	1,016	406 50	3,790,013	2,046,607 02	64,018	10,883	—	2,250	180	—	2,019	262 50	2,311	3,991,480	2,172,678 77		
Wester-Norrlands Län	444	1,392	—	—	891,250	445,625	—	35,812	12,892 50	8,956	2,239	—	30,082	17,532	—	—	8,422	1,852 84	5,614,840	2,807,420	—	149,666	59,866 50	15,852,991	8,560,615 14	343,730	58,434	—	38,425	3,074	—	—	—	38,504	22,935,670	11,970,882 98			
Gefleborgs Län	27	81	—	—	26,235	13,117 50	3,924	1,412 50	—	—	—	1,591	1,031 50	6,057	2,423	—	11,617	2,555 74	2,169,492	1,084,746	—	840	336	—	19,382,093	10,466,330 22	329,729	56,054	—	29,500	2,360	—	—	—	13,208	21,947,870	11,630,447 46		
S u m m a	118,718	356,154	—	—	917,485	458,742 50	61,555	22,160	—	9,108	2,277	—	37,414	22,644 75	6,082	2,433	—	20,039	4,408 58	9,350,877	4,675,438 50	1,783,413	713,365 50	44,796,768	24,190,254 72	748,877	127,309	—	85,300	6,824	—	74,711	9,712 50	57,453	57,834,176	30,591,724 05			
Afgär för Gefle Tullkammare	19	57	—	—	20,235	10,117 50	1,764	635	—	—	—	—	499	345	—	—	10,325	2,271 50	145,455	72,727 50	—	—	—	—	—	8,856,086	4,782,286 44	85,377	14,514	—	—	—	—	—	—	10,824	9,108,917	4,882,953 94	
Återstår	118,699	356,097	—	—	897,250	448,625	—	59,791	21,525	—	9,108	2,277	—	36,915	22,299 75	6,082	2,433	—	9,714	2,137 08	9,205,422	4,602,711	—	1,783,413	713,365 50	35,940,682	19,407,968 28	663,500	112,795	—	85,300	6,824	—	74,711	9,712 50	46,629	48,725,259	25,708,770 11	
Å r 1868.																																							
Norrbotiens Län	115,243	345,729	—	—	1,568	784	—	11,473	4,130 28	—	—	—	2,645	1,781 50	10	4	—	600	132	—	1,599,073	799,536 50	3,124,031	1,249,612 40	7,679,904	4,147,148 16	95,025	16,154 25	27,858	2,228 64	45,358	5,896 54	3,245	12,584,300	6,573,137 27				
Westerbotiens Län	20,951	62,853	—	—	133	66 50	28,590	10,292 40	—	—	—	—	2,852	2,067	—	57	23	—	—	—	395,492	197,746	—	—	—	4,981,438	2,689,976 52	380,506	64,686 02	—	—	—	960	124 80	2,852	5,787,176	3,027,835 24		
Wester-Norrlands Län	434	1,302	—	—	5,117,087	2,558,543 50	198,481	71,453 16	47,440	11,860	—	33,416	20,453 75	31,405	12,562	—	8,578	1,887 16	6,298,481	3,149,240 50	583,826	233,530 40	17,688,961	9,552,038 94	1,243,595	211,411 15	16,8												

Litt. K.

Summarisk uppgift på **Sågverk** inom samtliga Norrländska Länen, afsedda dels uteslutande för tillverkning af trävaror till afsalu och dels till försågning af olika virkes-sorter såväl till afsalu som till husbehof, upprättad med ledning af inkomna uppgifter och under Komiterades resor erhållna upplysningar.

L ä n.	Sågverkens antal.	För vattendrift.	För ångkraft.	Antal ramar.			A n m ä r k n i n g a r.
				Dubbla.	Enkla.	S u m m a.	
Norrbottens	44	41	3	58	27	85	Deraf 16 sågverk tillsammans erhålla 29,765,3 träd årligen såsom privilegierad stockfångst från Kronans skogar.
Westerbottens.....	65	60	5	71	50	121	Deraf 23 sågverk tillsammans erhålla 38,427 träd årligen såsom privilegierad stockfångst från Kronans skogar.
Wester-Norrlands.....	225	195	30	162	265	427	Deraf 5 sågverk tillsammans erhålla 11,634 träd årligen såsom privilegierad stockfångst från Kronans skogar.
Jemtlands	13	13	—	13	5	18	
Gefleborgs	161	151	10	73	188	261	
S u m m a	508	460	48	377	535	912	

De tvåramiga och jemväl större delen af de enramiga sågverken äro afsedda för tillverkning af trävaror till afsalu, med undantag likväl för sågarna i Jemtland, som, förutom en enda, äro att hänföra till husbehofssågar.

De flesta ångsågarna äro anlagda under sednare åren, derunder äfvenledes en stor del af de äldre vattensågarna ombyggts och förändrats, så att försågningen å desamma kunnat väsentligt förökas.

Förutom de här upptagna sågverken finnas i samtliga de Norrländska länen en mängd mindre, enramiga, till stor del enbladiga vattensågar, uppgående endast i Wester-Norrlands län till mer än 150, hvilka hufvudsakligast användas till husbehofssågning.

Litt. L.

T a b l å

öfver privilegierade sågverk och dem beviljad stockfångst
från Kronans skogar i Norrland.

Tablå öfver Sägverk, som fått sig tillerkänd stockfångst från Kronans skogar i som derfor till Statsverket erlägges antingen såsom stubböresafgift för hvarje träd sågverket

L ä n.	Sägverkets namn.	S ä g v e r k e t s p r i v i l e g i e r				
		på stockfångst			meddelade af	
		af antal träd.	mot stubbören pr träd.	Summa träd.	Kongl. Maj:ts Befallnings- hafvande.	Kongl. Kammar- och Kommerce- Kollegium gemen- samt och Kongl. Kammar-Kolleg- ium ensamt.
Norrbottnens	Björkforss	2,979	6 sk. bko	—	—	17 ² ₉ 64
	”	304	—	3,283	—	18 ³ ₁ 20
	Töreforss	1,000	—	1,000	18 ³ ₃ 19	17 ¹ ₁ 99
	Storforss	2,000	—	2,000	—	17 ¹ ₂ 65
	Degerforss	589	4 sk. bko	—	17 ² ₄ 95	17 ² ₁₀ 95, 18 ⁷ ₁₀ 32
	”	74	—	663	”	”
	Ekforss	3,000	—	3,000	17 ² ₈ 66, 18 ³ ₁ 32	17 ⁴ ₇ 9, 18 ³ ₃ 43
	Gyljen, förr Bondersby	610	2 sk. bko	610	18 ³ ₁₁ 05, 18 ² ₃ 58	18 ³ ₉ 06, 18 ¹ ₃ 60
	Borgforss	339	6 sk. bko	—	18 ³ ₁ 57	18 ³ ₁ 27
	”	2,000	—	—	—	17 ¹ ₁ 56
	”	1,430	—	3,769	—	18 ³ ₃ 09
	Borgforss, förr Brattfors	2,100	—	2,100	18 ² ₈ 00	18 ² ₉ 00
	Borgforss, förr Hälleström	610	—	610	17 ¹ ₁₀ 96	17 ³ ₉ 98
	Selet	2,000	—	2,000	17 ¹ ₁₁ 94, 17 ³ ₉ 99	17 ¹ ₂ 96
	Ljusån	1,061	—	1,061	—	17 ³ ₉ 98, 18 ² ₇ 15
	Ytterstforss och Carlsforss	1,586	3 sk. bko	—	18 ³ ₁₁ 13, 18 ¹ ₉ 15	18 ¹ ₁₁ 14
	”	394	—	1,980	18 ³ ₁₀ 16	18 ³ ₅ 18
	Brännforss	2,000	—	—	17 ³ ₁₀ 60	17 ³ ₁₁ 60
	”	1,861	4 sk. bko	3,861	18 ² ₃ 16	18 ³ ₁ 18
	Avaforss och Hvitåforss	1,388,3	—	1,388,3	18 ² ₈ 15	18 ² ₂ 19
	Lejonström	2,440	1 sk. bko	2,440	18 ¹ ₄ 03	18 ¹ ₁₁ 06
Tillsammans i Norr- bottens Län				29,765,3		

1. Ekforss sågverk har, genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes resolution den 31 Dec. 1838 och Kongl. Kammar-
ej varit vid stockfångstens beviljande stadgadt. Vid andra sågverk åter, der stubböres-afgiften vid stockfångstens beviljande ej
2. Borgforss sågverk år 1827 beviljade stockfångst grundar sig på Härads-Synerättens syn och utslag i Aug. månad 1818
3. Sägverket är beläget i Westerbottens Län, men med den här ofvan upptagna stockfångst beviljad från skogar i
4. Stubböres-afgiften har, på grund af Kongl. Kammar-Kollegii utslag den 22 Maj 1829, ej erlagts för denna stockfångst,
5. Detta sågverk, som, enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes och Kongl. Kammar-Kollegii angifna utslag, blifvit
den 15 Jan. 1859, fått sig tillagd besittningsrätten till 27 särskilda hemman mot derfor bestämd skatt och ränta; och kunna å
till årlig stockfångst upptagas.

Norrland, samt det antal träd, som till sågverken årligen utgår, så ock den afgift, eller såsom skogsränta, der särskild skogsmark i ersättning för stockfångsten blifvit tilldelad.

Sågverket i stället för stockfångst tilldelad skogs- mark med derå satt skogsränta.					N u t g å e n d e					Med stadgade förbehåll.	
Enligt Kongl. Maj:ts Be- fallnings- hafvandes utslag.	S k o g s v i d d			Åsatt skogs- ränta.	antal träd			afgift till Stats- verket såsom			
	för träd, antal.	Tunnland duglig skogsmark.			Impedi- menter.	mot stubb- ören.	mot skogs- ränta.	utan afgift.	stubb- ören.		
181358	304	8,001,11	3,384,25	61 31	2,979	304	—	558 56	61 31	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	
181358	1,000	12,471,23	11,488,9	145 15	—	1,000	—	—	145 15		
—	2,000	6,088,1	611,26	125 —	—	2,000	—	—	125 —		
—	—	—	—	—	589	—	—	73 62	—		
181364	74	611,3	692,10	11 25	—	74	—	—	11 25		
—	—	—	—	—	—	—	3,000	—	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Se noten 1.
—	—	—	—	—	610	—	—	38 12	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	
—	—	—	—	—	339	—	—	63 56	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Se noten 2.
181364	6,140	20,557,8	5,274,1	448 44	—	6,140	—	—	448 44		
—	2,000	14,192,25	3,342,23	157 49	—	2,000	—	—	157 49		
181362	1,061	16,071	12,061,2	167 41	—	1,061	—	—	167 41		
—	—	—	—	—	1,586	—	—	148 69	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Se noten 3.
—	394	468,31	103,31	49 25	—	394	—	—	49 25		
181362	2,000	5,131,4	1,334,11	62 75	—	2,000	—	—	62 75		Se noten 4.
—	—	—	—	—	1,861	—	—	232 62	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	
181359	1,388,3	10,475,22	5,856,2	163 68	—	1,388,3	—	—	163 68	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Se noten 5.
—	—	—	—	—	2,440	—	—	76 25	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	
.....	16,361,3	94,069	44,149,12	1,391 73	10,404	16,361,3	3,000	1,191 42	1,391 73		
					29,765,3.			2,583,15.			

Kollegii utslag den 9 Maj 1843, förklarats icke kunna åläggas för den beviljade stockfångsten betala stubböres-afgift, enär sådant blifvit faststald, har densamma sedermera, antingen vid sågverkets skattläggning eller annorledes, blifvit bestämd.

och är sålunda beviljad i öfverensstämmelse med Kongl. Brefvet den 2 Maj 1826.

Norrbottnen.

men, sedan skogsmark, enligt Kongl. Brefvet den 29 Maj 1852, blifvit sågverket tilldelad, har skogsränta derför blifvit påförd.

tillerkänd årlig stockfångst från Kronans skogar af 3,559 träd, har, genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes afvittrings-utslag dessa hemmansområden 2,170,7 träd årligen erhållas, hvarföre endast återstående 1,388,3 träd numera böra såsom sågverks-privilegier

L ä n.	Sågverkets namn.	S å g v e r k e t s p r i v i l e g i e r					
		på stockfångst			meddelade af		
		af antal träd.	mot stubbören pr träd.	Summa träd.	Kongl. Maj:ts Befallnings- hafvande.	Kongl. Kammar- och Kommerce- Kollegium gemen- samt och Kongl. Kammar-Kolle- gium ensamt.	Kongl. Maj:t.
Westerbottens	Håknäs med Öhre	1,000	—	—	—	17 ¹⁰ / ₉ 60	—
	” ”	1,000	1 öre s.m.	2,000	—	17 ¹ / ₆ 1	—
	Hyngelsböle, förr Olofsfors	450	—	—	—	17 ² / ₂ 90	—
	” ”	27	—	—	18 ² / ₉ 01, 18 ² / ₃ 33, 18 ¹ / ₃ 37, 18 ¹ / ₅ 53	18 ² / ₃ 39, 18 ² / ₆ 45	18 ¹ / ₈ 46
	” ”	747	3 sk. bko	1,224	”	”	”
	Olofsfors, förr Djupsjö ...	180	2 sk. bko	180	17 ¹ / ₄ 99, 18 ¹ / ₅ 50	18 ¹ / ₅ 00	18 ¹ / ₇ 03
	Utansjö	1,035	6 rst. bko	1,035	17 ¹ / ₈ 95, 17 ¹ / ₉ 98	17 ² / ₄ 96, 18 ² / ₃ 33	17 ¹ / ₇ 97
	Hörneåforss	160	—	160	—	17 ¹ / ₈ 88	—
	Säfvar	500	—	—	—	17 ¹ / ₃ 87	—
	”	316	—	—	—	18 ² / ₃ 12	—
	”	36	—	—	18 ² / ₆ 19, 18 ² / ₅ 45	18 ¹ / ₂ 20, 18 ¹ / ₈ 47	—
	”	87	6 sk. bko	939	”	”	—
	Tväråmark	20	8 rst. bko	—	18 ¹ / ₁₂ 45	18 ¹ / ₈ 47	—
	”	19	6 sk. bko	39	”	”	—
	Norrforss, tillhör Baggböle	900	—	—	—	17 ² / ₉ 91	—
	” ”	908	—	—	18 ¹ / ₃ 00	18 ² / ₅ 00	—
	Baggböle, förr Pengforss...	775	—	—	18 ¹ / ₃ 05	18 ¹ / ₅ 06	—
	Baggböle, förr Degerforss	770	—	—	18 ¹ / ₈ 12, 18 ¹ / ₃ 31	18 ¹ / ₁₀ 13, 18 ² / ₄ 45	18 ¹ / ₁₀ 46
	Baggböle	1,472	—	—	18 ¹ / ₁₀ 48	18 ² / ₃ 49	—
	”	50	—	—	18 ² / ₉ 47	18 ¹ / ₄ 48	18 ¹ / ₇ 49
	Baggböle, förr Skaholmens eller Degernäs-sandens privilegier	1,580	6 sk. bko	—	18 ² / ₉ 47	18 ¹ / ₄ 48	18 ¹ / ₇ 49
	Baggböle, förr Rödåforss...	702	6 sk. bko	—	18 ¹ / ₄ 12, 18 ² / ₁₂ 46	18 ¹ / ₁₀ 13, 18 ² / ₅ 48	—
	Baggböle	11,185	2 ¹ / ₂ sk. bko	—	18 ¹ / ₇ 50	18 ¹ / ₄ 51	—
	”	1,080	5 sk. bko	—	”	”	—

1. Af denna stockfångst äro 450 träd beviljade från skatte- och kronohemmansområden, hvadan sågverket, som redan från Kronans skogar eller tilldelning af deremot svarande skogsmark.

2. Som stockfångsten är beviljad endast från kronohemmans- och nybyggesområden och åboerna å sådana lägenheter denna stockfångst ej vidare såsom privilegium komma att till sågverket utgå.

3. Sågverket är beviljad att anläggas i Wester-Norrlands län, men stockfångsten utgår från skogar i Westerbotten; och för detsamma öfverlåtits till Loo och Kramforss sågverk, men tillstånd till sådan öfverlåtelse ej blifvit ens sökt, synes denna

4. Af den stockfångst, 162 träd årligen, som tillerkänts Säfvars sågverk genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag såg, enligt utslag af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande den 29 Dec. 1845 och Kongl. Kammar-Kollegium den 12 Aug. 1847.

5. Denna stockfångst, som efter äldre privilegier tillhört Säfvars sågverk, har, jemlikt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes

6. Anmälan för erhållande af denna stockfångst är gjord före, och första synen å skogstrakterna för densamma förrättad

Sågverket i stället för stockfångst tilldelad skogs- mark med derå satt skogsränta.					N u t g å e n d e					Med stadgade förbehåll.
Enligt Kongl. Maj:ts Be- fallnings- hafvandes utslag.	S k o g s v i d d			Åsatt skogs- ränta.	antal träd			afgift till Stats- verket såsom		
	för träd, antal.	Tunnland duglig skogsmark.			Impedi- menter.	mot stubb- ören.	mot skogs- ränta.	utan afgift.	stubb- ören.	
18 $\frac{1}{2}$ 60, 18 $\frac{1}{2}$ 65	1,000	3,695,23	2,648,7	38 49	---	1,000	---	---	38 49	
	---	---	---	---	1,000	---	---	15 62	---	
18 $\frac{1}{2}$ 60	477	1,431	1,313,24	44 72	---	477	---	---	44 72	
---	---	---	---	---	747	---	---	70 03	---	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar. Se noten 1.
---	---	---	---	---	180	---	---	11 25	---	Se noten 2.
---	---	---	---	---	1,035	---	---	16 17	---	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar. Se noten 3.
18 $\frac{1}{2}$ 60	160	640	492,16	6 66	---	160	---	---	6 66	
18 $\frac{1}{2}$ 60	852	2,541,22	2,098,23	39 77	---	852	---	---	39 77	
---	---	---	---	---	87	---	---	16 31	---	Se noten 4.
---	---	---	---	---	20	---	---	42	---	} Se noten 5.
---	---	---	---	---	19	---	---	3 56	---	
18 $\frac{1}{2}$ 60	4,875	15,974,31	10,316,6	592 04	---	4,875	---	---	592 04	
---	---	---	---	---	1,580	---	---	296 25	---	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar. Se noten 6.
---	---	---	---	---	702	---	---	131 62	---	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
---	---	---	---	---	11,185	---	---	873 84	---	} Får ej hindra nybyg- gesanläggningar el- ler skogens använ- dande till nyttigare ändamål.
---	---	---	---	---	1,080	---	---	168 75	---	

erhållit tilldelning af skogsmark för afverkning af 477 träd årligen, ej lärar hafva att vidare bekomma mer än 297 träd årligen numera ega uteslutande rätt till den afverkning, som å deras områden med skogens framtida bestånd kan medgifvas, så lärar då det sågverk, för hvars anläggning eller utvidgning stockfångsten blifvit beviljad, icke lärar kommit till stånd, utan privilegierna privilegierätt vara på annat sätt använd än vid dess beviljande varit afsedt.

den 26 Juni 1819, som af Kongl. Kammar-Kollegium fastställdes den 17 Febr. 1820, äro 39 träd öfverflyttade till Tväråmarks och Kammar-Kollegii ofvan angifna utslag, blifvit förflyttad till Tväråmarks sågverk.

i Juli månad 1815.

L ä n.	Sågverkets namn.	S å g v e r k e t s p r i v i l e g i e r					
		på stockfångst			meddelade af		
		af antal träd.	mot stubbören pr träd.	Summa träd.	Kongl. Maj:ts Befallnings- hafvande.	Kongl. Kammar- och Kommerce- Kollegium gemen- samt och Kongl. Kammar-Kolle- gium ensamt.	Kongl. Maj:t.
Westerbottens	Baggböle, Rödaforss ur- sprungligen beviljade privilegier	419 199	2½ sk. bko 4 sk. bko	— 20,040	18½50 ”	18½52 ”	— —
	Ratu, jemte Ratubäcks och Kullholms	115	1½ sk. bko	115	17½96, 18½59	17½97, 18½61	—
	Qvarnforss eller Mossforss	1,332	6 rst. bko	1,332	17½95, 18½11	17½96, 18½11	—
	Dalkarlså, förr Bjursjö el- ler s. k. Qvarnhusforss	415	2½ sk. bko	—	18½05, 18½34	18½05 18½31	—
	Dalkarlså	143	4 sk. bko	558	18½04	18½05	—
	Holmforss	1,658	6 rst. bko	1,658	17½95	17½96	—
	Degerforss	537	4 sk. bko	—	17½95	17½95	—
	”	60	6 sk. bko	597	18½30	18½30	—
	Ytterstforss	2,493	½ sk. bko	2,493	17½95	17½96	—
	Brännforss	840	4 sk. bko	—	18½16	17½60, 18½18	18½32
	”	8	6 sk. bko	848	18½30	18½30	—
	Bureå	1,509	½ sk. bko	—	17½95	17½96	—
	”	434	3 sk. bko	1,943	18½15	18½16	—
	Stenforss	20	4 sk. bko	20	17½98	17½99, 18½44	—
	Lejonström	2,000	2 sk. bko	2,000	18½03	18½06	17½80
	Fällforsså	157	2 sk. bko	157	18½05	18½06	—
	Bondhammar ell. Klintforss	1,100	2½ sk. bko	1,100	18½12	18½13	—
	Kasjö	94	2 sk. bko	94	18½14	18½16	—
	Östra Sjulsmark	39	6 sk. bko	39	18½28	18½32	—
Tillsammans i Wester- bottens Län				38,571			

1. Denna stockfångst, ursprungligen tillerkänd Rödaforss, hvars privilegier blifvit till Baggböle förflyttade, är beviljad ningar blifvit förminskad till 702 träd.

2. Kongl. Brefven den 30 Juni 1820 och den 2 Maj 1826 stadga, att privilegier till sågverk i rikets norra provinser å användande och afvittringen i samma provinser blifvit afslutad, derest ej ansökningar derom i behörig ordning blifvit gjorda och synes, detta oakadt blifvit tillerkänd en ökad stockfångst af 14,355 träd ärligen från Kronans skogar, på grund af ansökningar,

3. Dessa sågar äro, på grund af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 1 Aug. 1859 och Kammar-Kollegii utslag

4. Sågen är flyttad till Dalkarlså på grund af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 3 Juni 1834.

5. Sågverket är beläget i Norrbottens län, ehuru stockfångst blifvit detsamma tillerkänd från Westerbottens län.

6. Ansökning om denna stockfångst är afgifven den 27 Mars 1817, samt syn och besigtning å den dertill afsedda skogs-

7. Denna stockfångst är beviljad i sammanhang med den tillökning i stockfångsten för Degerforss sågverk, som på grund

8. Ansökning om denna stockfångst är afgifven den 17 Sept. 1816 och syn å den dertill afsedda skogsmarken förrättad

Sågverket i stället för stockfångst tilldelad skogs- mark med derå satt skogsränta.					N u t g ä e n d e						
Enligt Kongl. Maj:ts Be- fallnings- hafvandes utslag.	S k o g s v i d d			Åsatt skogs- ränta.	antal träd			afgift till Stats- verket såsom		Med stadgade förbehåll.	
	för träd, antal.	Tunnland			mot stubb- ören.	mot skogs- ränta.	utan afgift.	stubb- ören.	skogs- ränta.		
		duglig skogsmark.	Impedi- menter.								
—	—	—	—	—	419	—	—	32 73	—	Får ej hindra nybyg- ges- eller torp-an- läggningar, odlingar eller skogstrakter- nas användande till nyttigare ändamål.	Se noten 1.
—	—	—	—	—	199	—	—	24 88	—		Se noten 2.
—	—	—	—	—	115	—	—	5 38	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Se noten 3.
—	—	—	—	—	1,332	—	—	20 82	—		Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
—	—	—	—	—	415	—	—	34 58	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Se noten 4.
—	—	—	—	—	143	—	—	17 87	—		Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
—	—	—	—	—	1,658	—	—	25 91	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Se noten 5.
—	—	—	—	—	537	—	—	67 12	—		Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
—	—	—	—	—	60	—	—	11 25	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Se noten 6.
—	—	—	—	—	2,493	—	—	38 95	—		Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
—	—	—	—	—	840	—	—	105 —	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Se noten 7.
—	—	—	—	—	8	—	—	1 50	—		Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
—	—	—	—	—	1,509	—	—	23 58	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
—	—	—	—	—	434	—	—	40 69	—		
—	—	—	—	—	20	—	—	2 50	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
—	—	—	—	—	2,000	—	—	125 —	—		
—	—	—	—	—	157	—	—	9 81	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
—	—	—	—	—	1,100	—	—	85 94	—		
—	—	—	—	—	94	—	—	5 88	—	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.	Får ej hindra nybyg- gesanläggningar.
—	—	—	—	—	39	—	—	7 31	—		
.....	7,364	24,283,12	16,869,12	721 68	31,207	7,364	—	2,290 52	721 68		
					38,571.			3,012: 20.			

med afseende å dess den 18 April 1812 och 18 Okt. 1813 till 1,484 träd fastställda stockfångst, hvilken genom nybyggesanlägg-

stockfångst från Kronans dervarande skogar ej vidare må beviljas, intill dess Kongl. Maj:t fattat nådigt beslut om kronoskogarnes syn å de för den åskade stockfångsten afsedda marker hållits före förstnämnde dag; men Baggböle sågverk har, såsom af tabellen som afgifvits, och syner, som hållits mer än 20 år efter det berörde nådiga Bref meddelades. den 12 Sept. 1861, flyttade till Ratu.

marken förrättad den 26—29 Aug. samma år.

af år 1817 ingifven ansökning och förrättad syn beviljades här upptagna dagar år 1830. den 6 och 7 Nov. samma år.

L ä n.	Sågverkets namn.	S å g v e r k e t s p r i v i l e g i e r					
		på stockfångst			meddelade af		
		af antal träd.	mot stubbören pr träd.	Summa träd.	Kongl. Maj:ts Befallnings- hafvande.	Kongl. Kammar- och Kommerce- Kollegium gemen- samt och Kongl. Kammar-Kolle- gium ensamt.	Kongl. Maj:t.
Wester-Norrlands	Loo	4,000	6 sk. bko	4,000	—	17 ² ₁ 44	—
	Kramforss	4,000	6 sk. bko	4,000	—	17 ² ₁ 44	—
	Forsse eller Ledingeå	1,747	—	—	—	17 ¹² ₄ 58	—
	”	753	—	2,500	—	”	—
	Mo	163	—	—	—	17 ¹² ₅ 59	}
	”	716	—	879	17 ¹ ₁ 98	17 ² ₅ 99	
	Westanå	255	—	255	—	18 ¹ ₀ 07	—
Tillsammans i Wester-Norrlands Län				11,634			

1. Uppgifterna på stubböresafgiften för den till Loo, Kramforss och Forsse sågverk beviljade stockfångsten, så ock på endast åtnjuter 255 träd stockfångst årligen, oaktadt privilegii-handlingarna upptaga 418 träd, äro meddelade af Kongl. Maj:ts

2. Mo sågverk har, enligt Kongl. Kammar- och Kommerce-Kollegiernas utslag den 19 Dec. 1759, blifvit tillerkänd en utslag den 25 Nov. 1856, fått sig tillagd en skogstrakt af 10,000 tunnland duglig mark, förutom 6,834 tunnland impedimenter, upptages sågverkets återstående stockfångst på grund af ifrågavarande privilegier ej till mer än 163 träd årligen. För berörda 8 kappland duglig skogsmark och 17,855 tunnland 15 kappland impedimenter, å hvilken mark sågverket, jemlikt Kongl. Maj:ts årligen, förutom privilegii-timret, afverka 1,250 träd, för hvilka särskild afgift skall till Statsverket erläggas med 40 öre för

Sammandrag öfver förestående

Sågverket i stället för stockfångst tilldelad skogs- mark med derå satt skogsränta.					N u t g ä e n d e					Med stadgade förbehåll.	
Enligt Kongl. Maj:ts Be- fallnings- hafvandes utslag.	S k o g s v i d d			Åsatt skogs- ränta.	antal träd			afgift till Stats- verket såsom			
	för träd, antal.	Tunnland duglig skogsmark.			Impedi- menter.	mot stubb- ören.	mot skogs- ränta.	utan afgift.	stubb- ören.		
—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	750	—	} Se noten 1.
—	—	—	—	—	—	4,000	—	—	750	—	
—	—	—	—	—	—	1,747	—	—	343 73	—	
—	753	5,694,29	660,24	141 19	—	753	—	—	141 19	—	} Se noten 2.
—	879	42,452,8	17,855,15	240 72	—	879	—	—	240 72	—	
—	255	1,715,9	382,29	12 75	—	255	—	—	12 75	—	
.....	1,887	49,862,14	18,899,4	394 66	—	9,747	1,887	—	1,843 73	394 66	
						11,634.		2,238: 39.			

skogstilldelningen åt Forsse, jemte Westanå och Mo sågverk med derfor åsatt skogsränta, äfvensom att Westanå sågverk numera Befallningshafvande i Wester-Norrlands län den 25 Okt. och 7 Dec. 1839.

stockfångst af 800 träd årligen från Kronans skogar, men som sågverket, enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes afvittringsfrån hvilken mark, skattlagd till 4 mantal mot derfor utgående skatt och ränta, 637 träd äro beräknade att årligen afverkas, så 163 träd och öfriga stockfångsten 716 träd eller tillhoppa 879 träd har sågverket erhållit ett skogsområde af 42,452 tunnland utslag den 20 Dec. 1862 och den 14 Juli 1868, eger att, på grund af verkställd uppskattning och skogsafverkningsberäkning, hvarje träd.

tablå finnes å nästföljande två sidor infördt.

S a m m a n

L ä n.	S å g v e r k e t s p r i v i l e g i e r					
	på stockfångst			meddelade af		
	af antal träd.	mot stubbören pr träd.	Summa träd.	Kongl. Maj:ts Befallnings- hafvande.	Kongl. Kammar- och Kommerce- Kollegium gemen- samt och Kongl. Kammar-Kolle- gium ensamt.	Kongl. Maj:t.
Norrbottens			29,765,3			
Westerbottens			38,571			
Wester-Norrlands			11,634			
S u m m a			79,970,3			

Den sågverken beviljade

1 Norrbottens Län	för 16 sågverk	29,765,3 träd årligen, mot
» Westerbottens Län	» 23 »	38,571 » » »
» Wester-Norrlands Län	» 5 »	11,634 » » »
Tillsammans för 44 sågverk		
79,970,3 träd, mot en sam-		

Den afgift, som till Statsverket erlägges för den sågverk från Kronans skogar i Norrland

d r a g.

Sågverket i stället för stockfångst tilldelad skogsmark med derå satt skogsränta.					N u t g å e n d e				
Enligt Kongl. Maj:ts Be- fallnings- hafvandes utslag.	S k o g s v i d d			Åsatt skogsränta.	a n t a l t r ä d			afgift till Statsverket såsom	
	för träd, antal.	Tunnland			mot stubbören.	mot skogsränta.	utan afgift.	stubbören.	skogsränta.
		duglig skogsmark.	Impedimenter.						
	16,361,3	94,069	44,149,12	1,391 73	10,404	16,361,3	3,000	1,191 42	1,391 73
	7,364	24,283,12	16,869,12	721 68	31,207	7,364	—	2,290 52	721 68
	1,887	49,862,14	18,899,4	394 66	9,747	1,887	—	1,843 73	394 66
	25,612,3	168,214,26	79,917,28	2,508 07	51,358	25,612,3	3,000	5,325 67	2,508 07
					79,970,3.			7,833: 74.	

stockfångsten utgör sålunda:

stubbören till belopp af 1,191: 42 och skogsränta 1,391: 73, tillsammans 2,583: 15.

» » » » 2,290: 52 » » 721: 68, » 2,012: 20.

» » » » 1,843: 73 » » 394: 66, » 2,238: 39.

manlagd afgift till Statsverket af ..... Rdr 7,833: 74.

beviljade stockfångst, belöper sig följaktligen i medeltal till nära 9,8 öre för hvarje träd.

*Litt. M.***T a**

utvisande antalet af inom nedannämnde län i Härads-Rätternas
år 1868 intagne afhandlingar om upplåten

L ä n.	Läns hela skattetäl.	Skattetäl, hvartifrån afverkningss-rätt blifvit försäld.	A f h a n d		
			afskutade på 50 år.	afskutade på kortare tid än 50 år.	deruti afverkningssrätten inskränkes till vissa dimensioner, ej under 8 tum i diameter på 14 fots längd.
	Mantal.	Mantal.	Antal.	Antal.	Antal.
Norrbottens	977,537	2,844	8	6	1
Westerbottens.....	1,052,866	66,230	203	1	151
Wester-Norrlands	1,832,891	296,213	247	383	267
Jemtlands	1,101,801	425,800	518	290	359
Gefleborgs	2,174,400	388,737	289	199	356
S u m m a	7,139,495	1,179,824	1,265	879	1,134

b e l l

Intecknings-Protokoller under de tio sista åren eller till och med rätt till skogsafverkning och villkoren därför.

l i n g a r				S u m m a af på en gång erlagd köpe- skilling.		A n m ä r k n i n g a r.
med o begränsad afverk- ningsrätt.	deruti någon årlig afgäld icke är utfäst.	deruti viss årlig afgäld är bestämd.	S u m m a.	R:dr.	öre.	
13	14	—	14	23,034	—	Årliga afgälden utgår dels i penningar och dels i spanmål, salt, jern eller bräder.
53	111	93	204	216,929	—	
363	610	20	630	1,247,539	05	
449	774	34	808	3,130,928	24	
132	309	179	488	1,142,543	13	
1,010	1,818	326	2,144	5,760,973	42	

*Litt. N.***T a**

utvisande antalet af inom nedannämnde Län vid Härads-Rätterna
personer under

L ä n.	Å r.	Antal af- dömde åverkansmål.	Antal perso- ner, som va- rit tilltalade.	Af hvilka personer blifvit	
				sakfälda.	frikända.
Norrbottens	1863	47	47	41	6
Westerbottens	»	93	105	82	23
Wester-Norrlands	»	19	25	8	17
Jemtlands	»	9	10	9	1
Gefleborgs	»	53	58	36	22
S u m m a		221	245	176	69
Norrbottens	1864	54	55	34	21
Westerbottens	»	91	112	93	19
Wester-Norrlands	»	11	13	7	6
Jemtlands	»	13	29	13	16
Gefleborgs	»	49	52	35	17
S u m m a		218	261	182	79
Norrbottens	1865	38	38	17	21
Westerbottens	»	30	30	27	3
Wester-Norrlands	»	10	10	5	5
Jemtlands	»	6	14	3	11
Gefleborgs	»	56	60	32	28
S u m m a		140	152	84	68

b e l l

afdömde skogsåverkansmål samt af deruti sakfällda eller frikända
åren 1863—1868.

L ä n.	Å r.	Antal af- dömde åverkansmål.	Antal perso- ner, som va- rit tilltalade.	Af hvilka personer blifvit	
				sakfällda.	frikända.
Norrbottens	1866	66	67	35	32
Westerbottens	»	37	46	38	8
Wester-Norrlands	»	11	11	6	5
Jemtlands	»	5	10	2	8
Gefleborgs	»	42	44	30	14
S u m m a		161	178	111	67
Norrbottens	1867	26	30	17	13
Westerbottens	»	104	123	113	10
Wester-Norrlands	»	19	21	11	10
Jemtlands	»	10	13	1	12
Gefleborgs	»	45	52	32	20
S u m m a		204	239	174	65
Norrbottens	1868	31	31	19	12
Westerbottens	»	168	171	167	4
Wester-Norrlands	»	25	31	16	15
Jemtlands	»	5	6	3	3
Gefleborgs	»	40	44	31	13
S u m m a		269	283	236	47